

Reuverendissimi in christo patris et domini / dñi
Hugonis Cardinalis tc. super librum
Regum quartum Postilla incipit.

Reuaricatus est autem Expositio Ca. I.
moab. Hic incipit liber quartus Regum: qui apud

hebreos non est liber

vnum sed pars mala/

chim. Ma sicut dicitur

est supra i introitu/he

boei primu et secundu

Regum vocant Sa/

muel: Tertiu et quar

tum: vocant Bala/

chim: id est Regum.

Dividitur autem lib

iste quartus. s. in tres

ges vniuersalit / sim

triplicem materiam:

de q agit hic. Primo

agitur h/ no tamē cō

tinue de gestis et dices

divisorū pphetarū

qui sub regibus iuda

et israel pphetabant.

Secundo de regibus

israel ac bellis eorum

contra reges iuda et re

ges syrie: ac demū cō

tra reges assyriorū: a

quibus captiuitati cu

toro populo legunt.

Tertio agitur de re

gibus iuda et bellis eo

rum: Nunc contra re

ges israel: nunc cōtra

reges egypci: ac de

mū contra babylonī

os: a quibus captiua

ti et translati in babylone leguntur. Hec autem tria de quib

hic agitur: non sunt ordinata in h libro sūm q iam dicta sunt:

sed permixta et sine ordine artis posita sunt: quia non or

do artis sed ordo historie debuit sic seruari. Continuat autē

liber iste p̄cedenti: hoc modo: Mo: tu est achab: et regna

uit ochoicas filius eius pro eo: cuius tempe recessit moab a

tributo regū israel. Hic ochoicas dum iret quadam die per

deambulatorū domus supioris: vel dum descenderet inde:

vt dicit Josephus: cecidit per cancellos: et egrotans misit

nuncios qui p̄ulerent beelcebub deū accaron super infirmi

tate sua: h̄ occurrit eis helias: et fecit eos reuerti p̄dices eis

et non surgeret ochoicas de lecto. Prop̄ hoc ochoicas mi

sit tres quinquagenarios ad heliam: ut adduceret eum ad se: S

helias duos primos igne de celo immiso combussit: cum ter

tio ho venit: et sicut mādauerat ochoicas per nūcios: sic dixit

ei: Et h̄ est: Reuaricatus est: id est recessit a tributo israel.

c Per cancellos. Lancelli sunt appodiatiōes que solent

fieri in ḡdib domorū.

d Beelcebub. Blo. El. syriace

sol: addita. b. bel: id est p̄ varietate lingua: bel: bal/baal: beel

cebub. Josephus dicit noise muscam: Unū beelcebub interp

tatur deus muscarū: quia in sacrificio eius congregatē: cum

vndis circūdabant. e Non descendes: incolunis. s.

Hic pilosus: id est hirsutus et impolitus.

Et qnq̄ginta qui
Cecidit ochoicas tc. Mystice ochoicas significat
principes iudeorū. Domus ochoicas significat synagogam/
p̄ceptis et sacrificiis legalib⁹ quasi cancellis circūdatā. Ce
cidit ochoicas per cancellos: quia iudei per litteralez intelli
gentia legis: in morib⁹ despabilē ceciderūt: et qz dei auxiliū
et p̄silū reliquerūt: ideo in lege non inueniunt salutis reme
diū. Ochoicas misit principes suos ad capiendū heliam:
sic principes sacerdotū miserunt ut caperent iesu in sermo

ne. Unde Matth. xxij. b. Abeuntes pharisei consilium
inierunt: ut caperent iesum in sermone. Sed non in sermone
capit iesum: sed in obseruantia mandatorū. Unde Luc. xvij.
d. quæsiuit qdam a iesu: Magister bone: quid faciendo vi
tam eternam possidebo: Et respondit: Mosti mandata. q. d.
Si vis esse salu⁹ serua mandata.

Moraliter b
Cecidit ochoicas Moraliter
Moralit aut ochoicas
as sit p̄larū: dominus
eius ecclesiā: cēnacu
lū domus / eminētiaz
dignitatē: cancelli/ne
goctorū et curaz per
plexitates. Ochoicas
ḡbz cēnaculū i saina
ria: id est p̄latū ha
bet eminentiā dignita
tis in aīarū custodia.
Abacuk. ij. a. Sup
custodiā meam stabo
et figam gradū meū.
Itē Elsa. xxij. c. Sup
speculā dñi ego sum
stans iugū p̄ diem: et
sup custodiā meā ego
sum stans totis nocti
bus: Itē dīc bon⁹ p̄la
tus. S̄ mal⁹ qd: Ecce
Eant. i. b. Posuerūt
me custodē in vineis:
vineā meā nō custodi
ui. Cadere p̄ cancellos
est p̄latū p̄ curas mul
tiplices ruere in pec
catū. Post casū ego
tare: ē p̄latū p̄ p̄ctū

ppetrationē in peccādi p̄suetudie p̄manere. Egrotatē p̄sile
re beelcebub: ē p̄ mūdi sapiez velle p̄ctō mederi: qd p̄ diuinā
sapiez d̄ curari: Sic hodie multi: uno fere oēs ecclias regū
ducti mūdanē sapiez: qd tñ regere p̄misserūt: moderamine le
gis diuinę. Beelcebub dicitur deū muscarū: et sit̄ aduoca
tosi qd relicto dñi: p̄sulit ochoicas. i. p̄lat⁹. Et recte beelce
bub d̄ aduocat⁹. i. de⁹ muscar⁹: Musce enī significat ipo: tu
nas cogitationes et curas anxiās: qd p̄gūt aīas vsc̄ ad sanguī
nē. Eēs. x. a. Musce moriētes perdūt suavitatē vnguenti.
Greg⁹. super Exo. viij. Dñs egypci. i. amatores mūdi: per
cussit muscarū multitudine: qd vexamur curarū inq̄erudie: isrl
ho sabbati custodiā accepit i munere. Seq̄t: f Vir pilo
sus vir religiosus. g Zona p̄ellice: ē vita austera: ac
cinctio renū: p̄tinetē k̄r⁹. Lalā anūciat ochoicas mortē unīne
re: qd hm̄i viri illi qd viuūt in delitijs: sūt p̄p̄he etiē miserie.
Uñ. i. De. iiij. d. Si at p̄mū a nob icipit iudiciū: qd finis co
rū qd nō credit dei euāgelio: Et si iust⁹ qdē vir saluabif: ipl⁹
et p̄ctō rbi parebūt: Pescio dīc: qd superit iudex irat⁹: sub
tus horribil̄ infērn⁹: a sinistris: ifinita demōnia ad ifernū tra
hentia: a dextris: p̄ctā accusātia: in p̄scia v̄res: foris mūd⁹
ardēs. Musce p̄ctō qd fugiet: Latere erit ip̄ossible: appare
re erit itolerabile. Seq̄t: h Hislit ad eū qnq̄genarū.
Qnq̄genarū sīc dīc Blo. numer⁹ ē penitētē: qd declarat re
missio p̄ctō. Princeps igit sup qnq̄ginta ē p̄lat⁹ qd p̄est remis
sionē p̄ctō. Ut Petro dicit̄ ē Matth. xvi. c. Tibi dabo
cla. reg. cē. Et qdūq̄ liga. cc. Itē Elsa. iiij. a. Auseret dñs a
hierusalē et a iuda senē: p̄ncipē sup qnq̄gita et honorabile vul
tu: et p̄siliariū et sapiētē d̄ architecl̄ et prudētē eloquij mysti
ci: et dabo pueros p̄ncipes eoz. Tres sunt qnq̄genarū: quia
triplex ē diueristas p̄latōr. Quidā bona dicūt h̄ nō faciūt:
De qb⁹ Matth. xxij. a. Sup cathedrā moysi sederūt scribē
et pharisei: Oia ḡ qnq̄gita dixerit yob: Fuate et facite: sūm opa

Libri Quartii Regum

Moraliter * **Io** eoz nolite facere: Dicūt enī t nō faciūt. Alij faciūt bona sūt nō docēt: qz muti sūt pigrātiā. De qb̄ Esa. lvj. d. Specula tores el̄ ceci oēs: nesciētes viuēst: canes muti nō valentes latrare. Alij faciūt bona: t bona docēt. De qb̄ i Ps̄. Exultatiōes dei i gutture eoz: et gladij acipites i manib̄ eoz. i. fimo christi dīc Glo.

Duo p̄mī qnq̄genarij igne deuorati signifi cat duas p̄mas sp̄l p̄latoy q̄ p̄mī cōmit tūt v̄l si docēdo vel n̄ faciēdo. i. carēt vita v̄l doctrīa. q̄s dīn̄ ultio nis ignis i fine p̄sumer. Tertī qnq̄genarij q̄ euasit sīḡt tertī sp̄m̄ platoz q̄ docēt et faciunt bona: His enī i fine parcek: uno remunerabūt. **Uñ Matth.** v.c. Qui fecerit t do cuerit sic: h̄ magn̄ vo cabit in regno celorum. **Uñ Matth.** xv. b. Seru qui duo talenta accepat b̄fidicit: qui h̄ vñ qd̄ accepserat abscondit maledicit. Duo talēta h̄z q̄ ha bet doctrīna t opus: Unū tm̄ h̄z q̄ altero aliorum caret. Unde **Matth.** v.c. Qui sol uerit vñz d̄ mādatis istis. i. ope t doctrīna q̄ mādata sunt plati. j. **Timoth.** iii. c. Esto fidelis in h̄bo t p̄uersatiōe. Et. i. Attende enī tibi t doctrīne: insta in illis: Hoc enī faciēt t teipsū saluum facies t eos q̄ te audiūt) mūn̄ vocabi tur in regno celorum: id est null̄: dicit Glo. qdā. t multi tales sūt. **Uñ Ps̄.** Ps̄ faciēdi dīe dissipauēt leges tuā.

B **Ps̄. 118.** Ps̄ faciēdi dīe dissipauēt leges tuā.

G a **Et** qnq̄aginta qui erant sub eo/ armatos: vt dicit Iosephus: qui vocarent eum: vel inuitū trahe rent eū ad regem. b

Rex p̄cepit. Ex verbo p̄cepit helias q̄ ironice vocauērat eum hominē dei: t q̄ ex malicia veniebat. c **Dirit** qnq̄agenario: id est p̄ncipi super quin qnq̄agita. d **Et** de uorauit t̄c. Hunc celu attendentes apostoli quando samari tani noluerunt eos recipere in hospitiū: dī

a et qnq̄aginta viros q̄ erant subeo. Qui ascēdit ad eum: sedentiq̄ i vertice mōst̄ ait: b **Homo** dei rēx p̄cepit te descendas. Respondensq̄ helias: Nō enim habebat filiū. Re liqua autem verborū ocho cie que operatus est: nonne hēc scripta sunt in libro sermonum dierū regum israel? d itaq̄ ignis de celo: t deuora uit eum t quinquaginta qui erāt cum eo. Rursum misit ad eum principem qnqua genarum alterum: t qnqua ginta cum eo. Qui locutus est illi: **Homo** dei hec dīc rex: Festina/descēde. Respondens helias ait: Si homo dei ego sum / descendat ignis de celo t deuoret te et qnq̄aginta tuos. Descendit ḡ ignis dei de celo t deuorauit illum t qnq̄aginta eius. Iterum misit principē qnq̄agenariū tertiū: t qnq̄aginta qui erant cum eo. e Qui cum venisset curuauit genua contra heliam: t precatus est eum: t ait: **Homo** dei / noli despicē animā meā t animas seruorū tuorum qui mecum sunt: Ecce descendit ignis de celo t deuorauit duos principes qnq̄agenarios primos: t qnq̄agenos qui cum eis erāt: Sed nunc obsecro vt mis rearis animē meę. Locutus est autem angel⁹ domini ad heliam dicens: Descēde cū eo: Ne timeas. Surrexit igitur t descendit cum eo ad regem: t locutus est ei: Hec dīc domin⁹: Quia misisti nūcios ad consulendū beelcebub deum accaron/ quasi nō esset deus i israel a quo posses interrogare sermonem: ideo de lectulo super quem ascendisti non descēdes: sed k mōrte moreris. **Mōrtuus** est autem iuxta sermonē do-

kerunt ad iesum: Vis dīe dicimus vt descendat ignis de celo t p̄sumat eos: sicut fecit helias: Luc. ix. g. Sed q̄ dīs iūc venerat vocare peccatores ad penitentiā/ non pdere per vin dictam: respōdit eis: Nescitis cuius spirit⁹ estis: Filius hominis nō venit aīas hominū pdere sed saluare. e **Et qn**

quaginta q̄ cū eo erāt. Glo. Quia qui cīado dixēt: Hō dei descendē. f **Tertī** hic est abdias q̄ p̄ uit centum p̄phetas in spelunca tempore tecabel. s. iij. Regl. xviii. a. g **Curu** uit genua. Glo. q̄ humiliiter accessit. b

Interrogare sermones. Esa. viij. o. **Cū** dixerint ad vos: Querite a p̄phyoni, b t a diuinis q̄ stridet i incantationib⁹ suis: **M**unquid non populus a deo suo requiret visionem p̄ viuis ac mortuis: Ad legē magis t ad testimonium.

Sed morte morier. Qd̄ mādaue rat per nūcios idem dicit ei: Nec terrenus presentia regl. q̄ dīcat totam veritatem. Sic debet facere oīs p̄glatiūs p̄dicatores doctor. **K** **Mōrtuus** est autem nō statim: s̄ postea vitio to vel nouē annis q̄ bus ioram administrat regnū: qui odo cia mortuo: surrexit i regnum anno secundo ioram filiū ioram p̄s ad iordanem. Et iuste ait: Vbiuit dominus t viuit anima tua: q̄ non derelinquam te. Cungs venissent hiericho/ accesserunt filiū prophetarum qui erant in hiericho ad heliam: et dixerunt ei: Munquid no sti: quia domin⁹ hodie tollet dominū tuū a te: Et ait: Et ego noui: Silete. **Dixit** autem helias: Sede hic: quia dominus misit me vīsō ad iordanem. Qui ait: Vbiuit dominus t viuit anima tua: quia non dereliquaz te. Terunt igitur ambo pariter: et qnq̄aginta viri de filiis prophetarū secuti sunt: Qui et steterunt econtra a longe: Illi autem ambo stabāt super iordanem. Tulitq̄ helias pallū suū: t iuoluit il lud: t pcussit aq̄s. que diuise

mini quem locutus est helias: et regnauit ioram frater eius pro eo anno secūdo ioram filiū ioram regl. iude: **N**ō enim habebat filiū. Re liqua autem verborū ocho cie que operatus est: nonne hēc scripta sunt in libro sermonum dierū regum israel? **A** **Actum** est **Ca. II.** **E** autem cum leuare vel let domiuū heliam per turbinem in celum / ibat helias t heliſe de galgalis. Dixerat helias ad heliſeum: Sede hic: quia domin⁹ misit me vīsō in bethel. Cui ait heliſe: Vbiuit dominus et viuit anima tua: q̄ nō derelinquam te. Cungs descendedissent bethel: egressi sunt filiū prophetarum qui erant i bethel ad heliam: t dixerunt ei: Munquid nosti quia hodie dīs tollet dominū tuū a te: Qui respondit: Et ego noui: Silete. **Dixit** autem helias ad heliſeum: Sede h̄ quia domin⁹ misit me in hiericho. Et ille ait: Vbiuit dominus t viuit anima tua: q̄ non derelinquam te. Cungs venissent hiericho/ accesserunt filiū prophetarum qui erant in hiericho ad heliam: et dixerunt ei: Munquid noui: quia domin⁹ hodie tollet dominū tuū a te: Et ait: Et ego noui: Silete. **Dixit** autem ei helias: Sede hic: quia dominus misit me vīsō ad iordanem. Qui ait: Vbiuit dominus t viuit anima tua: quia non dereliquaz te. Terunt igitur ambo pariter: et qnq̄aginta viri de filiis prophetarū secuti sunt: Qui et steterunt econtra a longe: Illi autem ambo stabāt super iordanem. Tulitq̄ helias pallū suū: t iuoluit il lud: t pcussit aq̄s. que diuise

E **Expositio** Ca. II. **m** **Actum** est autem t̄c. **F** **I** **Hic** agit dīrā p̄tu helias. n **Quia** non dereliquaz te. Forte reuelatum fuerat ei q̄ helias debebat tolli: t ideo nob̄lebat eum dimittere. o **Filiū** prop̄tarum: quibus ei am fuerat reuelatum q̄ helias erat tollen dus. p **Sede** h̄ q̄ t̄c. **H**ec est lucia iacob cū

l. **Expositio** Ca. II. **m** **Actum** est autem t̄c. **F** **I** **Hic** agit dīrā p̄tu helias. n **Quia** non dereliquaz te. Forte reuelatum fuerat ei q̄ helias debebat tolli: t ideo nob̄lebat eum dimittere. o **Filiū** prop̄tarum: quibus ei am fuerat reuelatum q̄ helias erat tollen dus. p **Sede** h̄ q̄ t̄c. **H**ec est lucia iacob cū

a f. Jacob cum angelo discente: **D**imitte me tē. **In** vtrāq partem: id est in duas partes. **b** Per siccum: sicut si

in israel per mare rubrum: **E**xo. xiiij. e. **c** Duplex spi

ritus tuus: Spiritū duplēm habuit helias: id est ad duo

selicet ad sp̄heriam et ad miracula: Ad eadem duo fuit in he

lipo: et ita nō perq̄ di

sapulus esse sup̄ magi

strū: qd superbia es

ta. **Unde** Matth. x. c. Mon est discipu

lus super magistrum: neq̄ seruus super do

minus suum. Ita ex

ponit Glo. h: Et sī

hic legitur Ira: Ob

secro ut spiritus tuus

duplex fuit i me. Qui

dam sic: Obsecro ut

spiritus tuus fuit du

plex: id est duplicitur

i me: et ita factū fuit:

qd helias duos mor

tuos suscitauit: ynum

vivens et alterū mor

tus: helias vero tm̄

l. 4. b. vñ: Et sic videtur q

petr fieri supra ma

gistrū qd videt velle

Aug. qui dicit: Si n̄

daretur gratia spiritū

fūci ali⁹ pl⁹ ali⁹ mi

nus non dirissit heli

aus: Fiat spirit⁹ tu⁹

duplex in me. Solu

mo habuit maiorem

gratia qd helias nec

petr: qd ad plura ha

bit: et ita nō fuit neq̄

petr esse super magi

strū. Et qd dī Aug

Si non daretur gra

tia plus vñ tē. sic ex

pone: id est ad plura.

Matth. xij. b. d

Ecce currus igne

us. Glo. Helias in

curru ascēdit: quia pu

rus hō auxilio ege

bat alieno: redemptor

noster non in curru:

quia qd omnia fecerat:

super omnia sua vir

tute cerebatur. Cōtra

P̄. In māl⁹ porta

bū te: ibi Glo. Ba

nibus angelorū chri

stus ascendit in celuz:

non ergo tm̄ virtute

sua. Sol. Christ⁹ ma

nibus angelorum ascendit: id est angelis ministratib⁹ vt dño

suo: non qd ipse indigeret auxilio eorū: qd helias indiguit auxi

lio alteri⁹ i sublatiōe sua. e. **M**er turbinē. Glo. Turbo

ē vent⁹ validissim⁹: qd rapuit helia in celū aereū. Un. Matth.

xij. d. Volucres celi: vt in secretā quādā regionē terre repen

te illū deponeret: ybi in magiam qete carnis et spūs rueret

qds in fine mūdi moris debitiū p̄soluat. Lurr⁹ igne⁹ qd rap

dicat: sūt angelicē fortutes: qd opatiōe subleuat⁹ ē. S̄ nota:

dicat qd sabatha pat̄ helia: anteq̄ helias nat⁹ esset: vidit i som

ni viros cādidos salutates eū: Qd cū nūciasset i hierusa

lē: responsum est ei qd habiturus esset filium qui iudicaret is

rael in gladio et igne. Et hoc verū fuit: quia helias interfecit

gladio sacerdotes baal. iij. Regl. xvij. g. Et duos qnq̄gena

rios igne p̄sumpsit. iiij. Regl. j. Enoch per costus generat⁹ et

generans ante legem: Gen. v. c. Helias per costū generatus

sed non generās sub lege: Hic christus non generatus p̄ cos

tuz neq̄ generās / sub

tpē grē: eleuat⁹ in ce

lū. f. **A**uriga ei⁹:

id ē sustentator popu

li et rector. Sustenta

tor / infirmorū: rector /

robustorū: Sustenta

tor / p̄ auxiliū: rector /

per consilium: Sustenta

tor p̄ compassionē:

rector p̄ eruditōem.

g. **E**t non vidit eū

plentia corporali.

h. **S**cidit: p̄ dolore

absentię mgri sui. vel

vt indueretur veste he

lie quaz diuiserat ei.

i. **Q**d ceciderat:

id ē qd helias proie

cit dum tolleretur.

k. **E**t non sunt di

uis: p̄ una vice. qd

ideo factum est: ne cre

deret helias se esse

māorem helia. l.

Ubi est deus he

De conse. dī. s.

lie: Aliqui habent: c. aquam.

Ubi est verbum be

lie. m. **E**tā nūc i.

promissio. p̄misserat

enim ei helias qd fieret

quicquid peteret si vi

deret eum quādo tol

leref. n. **P**ercus

sitq̄ scđo. o. **E**t dī

uis sunt: sicut pri

mo diuisē fuerant per

heliam. et hoc factum

est i figura baptisini.

Unde scribē et phari

sei dixerit iohāni bap

tisi Job. j. c. Quid

ergo bapticas si tu n̄

es christus neq̄ heli

as neq̄ propheta: id

est helia: qui nomi

ne prophete antono

masice intelligitur.

p. **A**dozauerunt

dulia: id est venerati

sunt. q. **M**olite

mittere: Sciebat enī

q dñs rapuerat eū in

celum. r. **C**occe,

rūtqz tēdīo p̄cū. s. **O**ptima qd sitū loci. t. **S**te

rilis. p̄f aq̄s malas. v. **S**anāqī autōritate helia p̄o

misterio. x. **M**ors neq̄ sterilitas: hoc dī qd forte

aq̄ morbos erat bibenib⁹ cum sterilitate. y. **G**urta ver

bū heliae. Unde cū sit aque bñdictio dicit: Per deūz qd p̄

heliae prophetaz te in aquam iussi: vt sanareb⁹ sterili

tas aque. z. **I**n nomine domini: id est per nomen do

mini: vel inuocato nomine domini. **D**uo ȳsi. Iſidorus.

Duo ȳsi sunt titus et vespasianus: quos de silvis genti

um immisit dominus qdrageſimo secundo anno post domi

ni passionem: et crudeli strage iudeos deicerunt.

Libri Quartii Regum La. III

a **I**oram vō fili' achab. **Vic agit Exposi.** Ca. III
de trib⁹ regib⁹. s. rege iſr. el. rege iuda/rege edom: q̄
obsedēt regē moab. **b** **A**nno. xviii. Iosaphat:

Doc videt falso q̄ su
pra. iij. Regl. vii. g.
dictū ē q̄ ochoqias ce
pit regre. xvii. anno io
saphat: et duob⁹ annis
reguit: ergo ioram fra
ter ochoqie non cepit
regnare. xvii. anno io
saphat: sed poni. xix.
Item. s. j. d. dictus ē
q̄ ioram frater ocho
qie cepit regre secundo
anno ioram regl iuda
filii iosaphat: q̄ iosa
phat iam erat mortu⁹
q̄i ioram iste sic cepit
regnare: Quō ḡ d̄ h
q̄ cepit regre. xvii.
anno iosaphat: Solu.
Ochoqias ante casū
per cācellos regnauit
duob⁹ annis: post casū
vō ioram frat ei⁹ cepit
regni administrationē:
et sic habuit eā ocho
qia viuēte. viii. vel. ix.
annis. postea vō mor
tu⁹ ochoqia reguit so
lus ioram q̄ se: et fuit rex.
Hic ē q̄ āni regni io
rā alioq̄ cōputant ab
illo tēpe quo suscepit
regni administrationē/
vt hic: aliqui a morte
ochoqie q̄i solus reg
nauit: vt. s. j. in fine.

5. Regl. 22.2.

B **c** **T**ulit. i. abstulit.
d **A**dhēsit. i. colu
st vitulos q̄a fecit hie
roboā. iii. Regl. xii. f.
e **P**oroz mela r̄c
slic p̄sequit auctor
q̄d p̄miserat in p̄nci
pio huius libri. l. quō
p̄uaricar⁹ ē moab ab
israel: et q̄d idē accide
rat ei.

f **P**reua
ricat⁹ ē sedus r̄c. i.
negauit ei tributū q̄d
dabat ei et federe.

g **R**ex ioram: filius
achab. **h** **R**eces
sit a me. A me dicit
et tamen adhuc viue
bat ochoqias frat ei⁹
qui erat rex. **i** **D**
xitq; s. iosaphat.

k **R**ex edom. hūc
iosaphat duxit secus.

l **C**ircuierunt: de

serū. s. m. **Q**ui sū
debit r̄c. i. q̄ seruie
bat heliq; et ponit hic
species q̄dā seruitū.

n **E**st apud eum sermo dñi: q. d. tangit ne modo spūs
sanctus cor ei⁹: vt possit nos certificare de euentu belli: Uel
sic: Est apud eum sermo dñi. i. est ne ipse dominus: non baal.

a **I**oram vō fili' achab regnauit
super israel in sama
ria/ anno decimoctavo io
saphat regis iudee. Regna
uitq; duodecim annis: et fe
cit malum coram dño: s. non
sicut pater suus et mater. Tū
lit enī statuas baal/ quas fe
cerat pater eius: Uerūtamē
in peccatis hieroboā filij na
bath qui peccare fecit israel
ādhēsit: nec recessit ab eis.
b **M**ōro mesa rex moab nu
triebat pecora multa: et solue
bat regi israel centum milia
agnorum: et centū milia arie
tum cuz vellerib⁹ suis. Cūq;
mortuus fuisset achab/ huā
ricatus est sedus qd habe
bat cum rege israel. Egres
sus est igif rex ioram i die il
la de samaria: et recēsuit vni
uersum israel: misitq; ad io
saphat regem iuda dicens:
Rex moab recessit a me: ve
ni mecum contra eum ad p̄
lum. Qui respondit: Ascē
das. Qui meus est tuus est:
populus meus populus tu
us: et equi mei equi tui. Di
xitq; Per quam viam ascē
dem⁹? At ille respōdit: Per
desertum idumę. Perexe
runt igitur rex israel et rex iu
da et rex edom: et circuierūt
per viam septez dierum: nec
erat aqua exercitui et iument
is que sequebant eos. Bi
xitq; rex isrl: Ne heu heu:
cōgregauit nos domin⁹ tres
reges: vt traderet in manu
moab. Et ait iosaphat: Est
ne hic propheta domini: vt
deprecemur dñm per eum?
Et respondit unus d̄ seruis
regis israel: Est hic heliseus
filius saphat: qui fundebat
aquam super manus heliq;
Et ait iosaphat: Est apud

o **Q**uid mihi et tibi ē: q. d. tu cū sis idolatra: quare venis
ad prophetā dñi: S; quare reprehendit heliseus reges israel de
idolatria potius q̄ reges edom: q̄ similiūt idolatra erat: et erat
p̄sens: Sol. Forte rex
ille non fuit idolatra: et
vel gentil⁹ erat: et nūq̄
coluerat vnu dñi: sed
rex israel sic: et iō plus
peccabar: et iō repen
dit quasi apostata. q.
P. e. d. **W**el⁹ ē vīa
veritatis ec. p. **Et**
ait illi rex israel: u
cer reprehensus. q

q **I**n cui⁹ cōspectu
sto. i. cui fideli et fixo
corde seruio. vel in cu
sus p̄spectu sto: p̄ con
templationē. **r** **E**t
bescerē. i. no revere
rer eum. s. **Q**uāl
tem. S; qd ad p̄pbe
tam dei de psalter: di
cunt qdā q̄ sic q̄ har
montiam reprimit ma
lus spūs: vt patuit in
saule. Itaq; p̄ eandē
excitat bonus spūs:
Mā ex dulcedine can
tus querit aia ad de
um: et tūc infūdit spū
p̄phetico. Alij dicūt
q̄ h fuit nō virtute can
tus sed virtute signifi
catiōis quam ibi dñs
mystice demōstravit.
t **F**acite aliueum
torrentis. i. facie i al
ueo torrentis: qui erat
excicat⁹ fossas mītris
vt abūdātis aque su
guenēt: retinere pos
sent. **v** **I**n iup. ec
Ecce plū dat dñs eis
q̄ petissēt. **x** **S**uc
cidet. Vide heliseus
dicere p̄ legem. Legi
tur Deut. xx. d. Quā
do obsederis ciuitatē
mītho tempore / et mu
nitioibus circumde
derēt ē / vt expugnes
eam: non succides ar
bores de quibus ve
sci potest: nec securis
per circuīus vastare
debes regionez: quo
niām lignum est et nō
homo. Sol. Ibi lo
quitur lex d̄ terra quā
possessuri erant iudei
expulsis hostib⁹: hic
dō de terra extra ter
minos terre que non
erat eis data nec pro
missa. **y** **E**t ecce
aque veniebant.
Pluerat enī vehementē tribus diebus: vt dicit Josephus in
superiorib⁹ partibus idumę. **z** **I**n terminis: vt p̄bile
rent hostes ab ingressu.

Pluerat enī vehementē tribus diebus: vt dicit Josephus in
superiorib⁹ partibus idumę. **z** **I**n terminis: vt p̄bile
rent hostes ab ingressu.

a Perreveruntqz: scilicet moabite: putantes ea esse sine
militibus: quia credebant omnes mortuos. b At illi: sc/
licet moabite. c Coram eis: scilicet tribus regibus.
d Fictiles: id est de terra facti. e Ciuitas: vbi erat se/
des regni. f At irrumperent ad regem edom: id est
ut irrumperent per par-

tem exercitus vbi erat
rex edom: et sic effuge
rent. g Et no po
tuerunt: quia hostes
repulerunt eos in vr
bem. h Obtulit
holocaustum: ex ma
gna necessitate: ut de
cū liberaret. qd viden
tes reges: ex humana
cōpassione recesserūt
ab eo. i Indigna
tio: id est cōpassione
admiratio. k Re
cesserūt tres reges.

l Ab eo. l moab.
Expositio. Ca. III
m Ulier autē
n quedam. In hoc capi
tulo agitur de supabū
dantia olei mulieris:
de sustentatione filii su
namina: de coloqnti
dis: de supabundan
tiā panū. n Et ec
ce creditor venit.
Abdias fuit vir mu
lier isti: qui oppres
sus fuit ere alieno p
pter alimoniam pro
phetarum quos pa
uit in speluncis tem
pore achabe iecabel:
ut dictum est. s. iij.
Reg. xvii. a. Et ē
optimū solarium his
qui se depauperāt p
pter alimoniam pau
perū. o Quo vñ
gar: id est quo refici
tur. Vñ vngar ad lit
teram: contra estum:
fin morem palestine.
p Et mutte inde:
id est de oleo. q
Super se: id est p
le. r Infunde
bat: oleu. s Ste
tit: id est crescere cessauit. t Domini dei: id est heliseo.
v Per lunam ciuitatem: unde dicitur sunamitis.
w Mulier magna: non tam corpore q sapientia.

x Cenaculū
y Que tenuit eū ut comederet pa. Mō tm iuitauit:
qz no solū iuitādi sūt hospites: h̄ etiā trahēdi. Unī domin⁹
Wāb. xiiij. a. dixit seruis suis: Ite ad exit⁹ viarū: et qscūqz
iuenerit: vocate ad nuptias: Et egressi serui ei⁹ in vias coe
gerunt omnes quos iuenerūt: bonos et malos: et implete sūt
nuptie discubentū. Luc. vli. c. Et coegerunt illum dicē
tes: Hane nobiscum: quoniā aduerserat: et inclinata est iā
dies. w Mulier ista Wystice sūt p̄iarchas: q dñs ap̄harū
in hospitio suscepserūt: sicut ista heliseū: ut abzaā et loib. Unī
sicut isti mulieri heliseus promisit et dedit filium: sic dñs sare
promisit et dedit filium: Gen. xvij. c. xvij. b. et. xxi. a. fi /

lius hui⁹ mulieris: populus iudaicus est: qui tempore messio
nis mortuus est: id est tempore prēdicationis apostolorū: qn
scilicet dictum est eis: Levate oculos vestros et videte regio
nes: qz albe sūt lam ad messem. Et tunc miser popul⁹ iudaic⁹
mortu⁹ ē quādo messis gentiū in horrea domini condebat.

Item in meridie mor
tuus fuit filius huius
mulieris: quia cū apo
stoli et ipse christus p̄/
dicabat: tūc erat me
ridies: et tunc iudaic⁹
populus mortu⁹ est.

Esa. lix. b. Impedi
mus in meridie qsi in
tenebris: si caliginosis
qsi mortui. w Dora
liter autē mulier ista
sūt animā fidelē: que
facto die gratie in se
inuitat heliseum: id est
christuz: cum frequē
ter transiret per eas.

Domin⁹ enim per qz
dam frequenter tran
sit: per aliqz raro: per
aliqz nunqz: cū aliqz
semper manet. Sed p
aliqz frequenter tran
sit dominus: quibus
devotionis affectum
frequenter infudit. Per
aliqz raro transit: quib
bus se raro in oratio
ne ostendit: Per aliqz
nunqz: qui nullam ali
quando dulcedine in
contemplatione degu
stant. Cum aliquibus
semper manet: q sem
per cum domino epu
lantur in acymis fin
cere cōtemplationis.

De quib⁹ Job. xliij.
c. zib⁹ eum veniemus
et mansionem apud
eum faciemus. Te
niemus dicitur: quia
tota trinitas venit ad
nos: Pater corpus
peccati fortiter destu
ens: Filius castrum
virtutuz sapienter cō
struens: Spiritus sanctus
castrum constru
ctum benigniter custo

dens. Manet pater: potenter elidens demonum infidias:
Manet fil⁹: sapient eludēs demonū astutias: Manet spūs
scūs: benignit sustinēs illatas iniurias. Sēpe aut̄ p̄tingit q
cū eis māsonē faē dñs p̄ q̄ freqnt trāsit: qz ex assuetōe orā
di/meditādi/p̄plādi/incipit dñs q̄li domestic⁹ remanere. Ex
pectat enī ad ostī cordis: ut introducat et maneat ibi. Lant.
v.a. Vox dilecti pulsant̄: ap̄i mihi soror mea/colūba mea/ i
maculata mea/amica mea: qz caput meū plenū ē rore. Vox g
dilecti ē bone cogitationis inspiratio: q̄ clamat/ap̄i/p̄ p̄fēsū: So
ror: p̄ naſe p̄formitatē: Colūba: p̄ intētiōis simplicitatē: Im
maculata: p̄ cordis puritatē: Amica p̄ vicariā charitatē. S̄ qd
agendū sit ut remaneat nobiscū ver⁹ helise⁹: demāf cū sub
iungit: z Faciam⁹ ergo ei cenaculū: in q̄ cēnet: scilicet
eminētiā vitē: per altam querētionē: ut nihil terrenū: ni
bill carnale cogitem⁹: s̄ solū cēlestia cū paulo: q̄ dicit: Lōuer/ Pbil. 3.5.

* satio nra

Libri Quarti Regum

Ga*C*enaculū: qđ significat sacrā scripturā: Lect⁹/ptēplā
tione: Dēsa/lectione: Sella/doctrinā: Ćadelabry/bonū ex/
piū: *U*rtu illud Matth. v. b. Sic luceant opera vestra r̄c.
fEt candelabru r̄c. necessaria. **s**Dixitqz/ belis⁹:
bUt loquar regi/p te. **i**In medio populi r̄c. q.
d. vallata suz/pinqs/

C veler. **I**n tpe
isto r̄c. Qno simile
dictū est abraq Ben.
xvij. b. Reuertens
veniam ad te tempe
isto / vita comite / et ha/
bebit filium sara vtor
tua. m **E**adē ho
ra. l. anno reuolutio.
n **A**holi mentari:
Sic etiā sara vit cre
didi. q **E**t i hora
eadē / anno reuolutio.
t **D**oleo: qz calor
fetigerat caput ei. x
Vocauit vix suū:
Iñ idcauit ei morte
pueri. y **E**lt excur
ram. i. velocit currā.
Nō sunt calen
de. **H**oc dic qz in ill
diēbus p̄cipue p̄phe
re et doctores solebat
frequētari et audiri.

**Ecce lunamit
Hc. 1g. b.** Illa. Notabile ē h^o
helis^o hospitez suam
sempvocat lunamitē:
Mō enī tātā familia/
ritatē habuit cum ea:
vt sciret apriū nomen
eius. Qd est p̄tra ql/
dam religiosos q̄ ni/
miam familiaritatem
hñt cuz mulierib^o: qd
reuera simplicit ma/
lū. Unde Hiero^o. Si
videris mulierē bone
p̄uersatiōis mēte vist/
ta illaz: t̄ non coagali/
frequentia. Exemplum
de fene. h^o Ecce

Moraliter * satio nra i celis ē. **Huius** cencucci ostium est liberum arbitriū: Clavis p̄sens. Ad h̄ pulsat dñs cū ad bonū inspirat: Si consen-
tis/aperis: si dissentis/ claudis. **Apoc.** iij. d. Ego sto ad osti-
um et pulso et. b. **Dariuunt:** p̄ humilitatē ut semper nos
minores alijs reputemus. **Eccē.** iij. c. Quanto magnus es
humilia te in omnibz et coram deo inuenies gratias. c. **Et**
ponamus in eo lectulū: id est quietez contemplationis.
De quo Lanti. i. in fi. Lectulus noster floridus. Nam in le-
ctulo p̄ contemplationis debet esse (aut aliter non dormit ibi spon-
sus) rosa charitatis/ viola humilitatis/lilium castitatis. **Lectu-**

cenaculū pāruū: t pōnam⁹ i
eco lectulū t mēnsaz t sellām
fet cāndelabrum: vt cum ve
nerit ad nos maneat ibi. **F**a
cta est igitur dies quedam: t
veniens diuertit in cenacu
lum: t requieuit ibi. **D**ixitq
ad gieci puerum suum: **G**lo
ca sunamitē istam. **Q**ui cuz
vocasset eam: t illa stetisset
coram eo: dixit ad puerū su
um: Loquere ad eam: **E**cce
sedule in omnibus ministrā
sti nobis: quid vis ut faciaz
tibi: **N**unquid habes nego
cium: t vis ut lōquar regi si
ue principi militę: **Q**ue re
spondit: In medio populi
mei habitō. **E**t ait: **Q**uid q
vult ut faciat ei: **D**ixitq gie
ci: **N**ē queras: Filium enim
non habz t vir eius senex ē.
Precepit itaq vt vocaret
eam. **Q**ue cum vocata fuis
set t stetisset ad ostium: dix
it ad eam: In tempore isto i
hac eādem hora / si vita co
mes fuerit: habebis in vtero
filiū. **A**t illa r̄sudit: **H**oli q̄so
domine mi vir dei: nōli men
tiri ancillę tuę. **E**t cōcepit
mulier t pepit filiū in tem
pore t in hōra eadez qua di
xerat heliseus. **C**révit autem
puer. t cūm esset quedam dies
et egressus issit ad patrē suū
ad messores: ait pū suo: Ca
put meū dōleo / caput meum

lus vo voluptatis carnalis non floribus sed funibus stratus est. De quo Drouer. vij. c. dicit mulier vaga: Intexu funibus lectulum meum: stravi tapetib^o pictis ex egypto: asper si cubile meum myrrha et aloë et cinnamomo: veni inebrie mur yberibus. d. Et mensam: id est refectionem boni et

doleo. At ille dixit puerō: Tolle et duc eū ad mīrē suā. Qui cū tulisset et adduxisset eū ad mīrem suā: posuit eū illa sup genua suavisq; ad me ridiē: et mortu⁹ ē. Ascēdit au tez et collōcauit eū sup lectu lum hois dei: et clausit ostium. Et egressa vōcauit virum suum: et ait: Ditte me cum obsecro vñū de pueris et asinam: vt excurrā vscq; ad hominē dei: et reuertar. Qui ait illi: Quā ob causam vadis ad eū: Hodie nōn sunt calende neq; sabbatū. Que respondit: Gladam. Struitq; asinam et p̄cepit puerō: Dina et ppera: ne mibi moraz facias in eūdō: et hoc age qđ h̄cipio tibi. Profecta est igit: et venit ad virum dei in monte carmeli. Cung; vidisset eaz vir dei decōtra: ait ad gieci puerū suū: Eccē sunamitis illa. Glade ḡ in oculum ei⁹: et dic ei: Recte ne agit circa te et circa virū tuū: et circa filiū tuū: Que r̄ndit: Recte. Cūq; venisset ad virum dei in monte apphēdit pedes ei⁹: et accessit gieci et amoueret eaz. Et ait hō dei: Dimeſte illaz: Aia enī ei⁹ in amaritudine ē: et dñs celauit a me et non indicauit mibi. Que dixit illi: Nūnqđ petiui filium a dño meo: Nūnqđ

acidiam aut tedium ex difficultate operis inchoati: Erubet
dimittere qd̄ incepit: ne dicatur ei id opprobrium. *Luc.* xiiij.
f. *Dic* homo c̄q̄pit edificare ⁊ non potuit consumare. Nec po-
test plus facere: quia vires deficiunt. *Unde Roma.* xij. 3.
Rationabile sit obsequiu⁹ vestrum. *Lalez* puerū facit pater:
id est ratio redire ad matrem: id est ad sensualitatē: vt propria-
am infirmitatem agnoscat ⁊ viribus suis opera cōmensure.
Eccēs. ix. c. *Qd̄cūq̄ pōt facere manus tua instanter operare.*
Talis i meridie morit: quia i medio opere deficit: vel in in-
uentore: que est q̄si meridies etar̄l humanae. *v. Colloca-*
uit *rc.* *Lect⁹* belissim⁹ ē crux vel sepulchrum christi: vbi colloca-
dus ē puer mortu⁹. *i. b.* *tēdiosus* / vt ex recordatiōe passiōis
dñi fiat dulce ⁊ iocundū qd̄ p̄s fuit amar⁹ ⁊ tēdiosum. *Unde*
Thren. iij. c. *Recordare paupertatis ⁊ transgressionis meæ:*
absinthij ⁊ fellis: *Et statim sequit:* *Memoria memor ero: et*
tabescet i me aia mea: *Hec recolēs i corde meo: si deo spabo.*

Va Re illudas me. Illusione vocat pmissionem qua pmit tebat ei filium viro suo iam sene. Uel illusione dicit dari filium et tā cito auferri. **b** Mō salutes eū. i. nō facias moras in via aliquē salutādo vel salutati rūdendo. Sūmle Luc. x. a. Nemine p vī salutaueritis. **c** Surrexit ergo helis̄us.

d Reuerlusq; gie

e Ḡ: helis̄o.

f Dōs uitsq os su

g Mota p̄ adā tri

pliciter peccauit: ore/

pomū retiū gustan-

do: r dei filius satiſſe-

cit ore/acerū potādo.

h In siti mea po-

tauerit me aceto. Itē

peccauit adā / lignum

retiū male aspicien-

do: r dei filius oculis

satisfecit in lachrymas

resoluedo. Itē pecca-

uit adā manus / eas

ad lignū male exten-

dendo: r dei fili⁹ ma-

nū satisfecit fixuras

clauis fortiter sustinē-

do pro nobis. Unde

Zach. xiiij. c. Quid s̄

plage iste i medio ma-

nū quartū. Et dicer:

His plaga sum in

domo corp qui dilige-

bat me. **g** At il-

le. helis̄o. **h** Re-

uersus: de sup pue-

ro / vel de cenaculo.

i Ascēdit i cenacu-

lo. **k** Sup eū: pue-

rū. Aliā littera habet

l. Et oscitauit pu-

erū septies: m

Apuitaq; puer. n

Eille: helis̄o. o

Ad pedes ei⁹: heli-

so. p Adorauit:

deā latrā: r̄ aphe-

dia. q Egressia:

de cenaculo. r̄ In

galgalā. Hūc locū

spe frequētabat heli-

sus: tum p loci rela-

tione: tum q ibi nat-

fuit. Et dicit q i ortu

eius tale contigit p/

digili: vt vna ex vitu-

lis imago mugiret: q

audito i hies̄i sacer-

dos diuino nutu ait:

Propheta natus est in israel q sculptilia deoz destruet et fu-

silia. **s** Ollā: Mō plura vasa: non plura fercula: olerū: nō carnū: nō piscū. **t** Agrestes: nec etiā olera horotorū.

v Coloquintidas. Blo. i. cucurbitas agrestes/ minores illis q in hororis crescunt: et sunt amarissimē. Uel vt quidā di-

cūt: coloquintida ē herba q̄ vītis se diffundēs i sepib⁹ fructu

modico et rotundo / et etiā rubeo q̄ maturus est. **U**n versus.

Bustu difficultis coloquintida crescit in hororis: Illic par est

herbe sinuosa cucurbita fronde. Deoz colo verbo venit ac

hoc nomine cynto. Cultores cynti: quia sunt hoc sepius vī.

x Heschiebat em⁹ r̄. Mō multū studebat in exquisitiōe

aborū. **y** Mōrs in olla. i. amaritudo mortifera.

z Et alt: helis̄us puer suo. a Mōnes primitiarum.

V Hebre⁹ habet: panes separationū. Nec est intelligendū de panib⁹ primitiarū q̄ offerebant in pentecoste: Levit. xxiiij. c. Num. xxvij. d. Meoz de polenta q̄ in pasca offerebat: vt ibidē dicit. Sed q̄ fames erat festināter de tritico adhuc recente fecerat iste bon⁹ homo panes istos. Uel primitie di-

cuntur meliora et p̄cl-
pua. Usi panes p̄mī-
tiarum vocat hic ele-
cros panes de electo
tritico factos. b

Et frumentū no .i.
grana cōfricata. c

g In pera. i. in saccu-

lo. d Corā cen-
tum viris. Myste-
rium huius miraculi

legitur Matth. xiiij.

b. et Marcl. vi. e. et

Luc. ix. b. r̄ Job. vi.

a. vbi dicitur q̄ domi-

nus de quinq; panis

bus et duobus pisci-

bus satiavit q̄nq; mi-

lia hominū: de quo,

rum reliquīs etiā im-

pleti sūt. xij. cophini.

Sed in quo fuit hoc

miraculū / cuž fuerint

xx. panes hordeacei et

panes primitiarū ad

min⁹ duo: et frumentū

i pera / vñ facti sūt pa-

nes: et ita hec oīa bñ

poterāt sufficere cētū

viris. Solutio: Ibi

fuerunt multo plures

q̄ cētū viri. Et qđ d̄r

bic/ debet sic exponit:

Quantū est hoc vt ap-

ponā centū viris / ne-

dū coraz populo / qui

mult⁹ est hic. q. d. vī-

sufficeret hoc centū vī-

ris: quō ergo suffice-

ret tantę multitudinē.

Uel forte tm̄ duos pa-

nes primitiarū fuerūt

apostoli centum viris

ei sufficerūt eis: et ei

am multum remansit

ex illis: et in hoc fuit

miraculum.

Expo. L. A. V.

Q Naaman **Ca. V.**

princeps militē regis

syrie erat vir magnus

A Salutem syrie.

Mystice: Naaman significat gentiles: et interptat dec⁹ mystice.

vel comitio eorū: quia honore pollebat: et illos quos infesta-

bant: suis insulribus cōmouebant. Lepra naaman significat

immūdicia idolatrie: qua gentiles reip̄seri erāt q̄si lepra. La-

trunculi egressi de syria significat negotiatores venientes de

sublimitate gentiū in iudeam. Puella capta a latrunculis est

* fama quā nego.

Moraliter: Naamā est p̄cō. Lepra p̄cō immūdicia:

q̄ potentia et opulentiam cōsuevit comitari. Unde hic dicit

q̄ naaman erat vir fortis et diues. Ps. Ecce peccatores / et

abundantes in seculo / obtinuerunt diuitias. De hac fortitu-

dine et diuitijs d̄rere. ix. g. Mō gloriet diues in diuitijs

* suis: nec glorieſ

a Salutē syrie; qz iste infecit latrones qdā syriā deuastātes. **c** Dns me^s. s. naamā. **d** Ad pphetā helisē. s. e Ad dñm suū. s. regē syrie. **f** Ad regē is. vt ducat te ad pphetā: et roget eū p te. **g** Decē mutatoria. i. decē paria vestū: vel decē nouas veste. Et sic vocāt p mutatiōe vete rū.

b Scidit vesti mēta: quasi audisset blasphemā: qz rex syrie illud qd est solius dei/homini attribuebat. s. lepre curationē.

b Hec em fama quā negociatores gentiū detulerūt ad gentes de ppheta samarię. i. de christo. Vxor naaman ē curiositas/affinis gētili populo. Gentiles em valde curiosi erāt ad videndū miracula christi. Istū naaman misit rex syrie ad regē isrl. i. ad doctores eccliesie: vt curaret eū a lepra idolatrie vel heresis: Illoc est qd legit. **Acl.** x. q corneliū misit ad petrum: vt veniret et doceret eū qd credere deberet. **H**elisē h̄cepit naamā septies lauari in iordanē: qz christus p aplos pmisit baptisimū: quo loti septiformi grā spūsceti/mūdi sic pueri efficiūt. Itē naamā curat fidelis qlibet bapticat̄ portat secū pte frē sancte: qz bapticati oēs antiquit̄ dñici corporis picipatiōe cōfirmabat. **G**eci interpretāt̄ h̄ruptū vidēs: vel vallis visio: et significat iudaicū populū: qz h̄ruptū vidit. i. legē: vñ p̄cipitat̄/cedit in vallē sordiū et auaricie. **G**eci ē puer helisē: qz iudas popul̄ aliqn̄ fuit popul̄ dei. **U**n̄ Osee. xj. a. Puer isrl et dixi eū. Sed postqz sp̄reto euāgelio in fouē auaricie cedit: iusto dei iudicio leprā erroris incurrit.

Moraliter. suis: nec glorię fortis i fortitudine sua: qz cū interierit nō sumet oīa: neqz descēdet cū eo gloria ei^s: qz ptra naturā glorię est descēdere: s naturalis ascēdit et alta tenet. **U**n̄ Lucl. ij. b. Gloria i altissimis deo. Itē de his Amos. vi. a. Ue vobis q opulēti estis in sion: et cōfudit̄ i mōte samarię. Ex his duo bus. i. potētiat̄ opulētia oris supbia. **U**n̄ bñ dī h: a **W**er illū em̄ dedit dñs salutē syrie. Salus syrie: somentum supbie est. **b** Sp̄orro de syria egressi fue. Ia. Latrunculi syrie sunt motus inanis glorię de syria: qz interpretatur sublimis: qz motus inanis glorię de sublimitate boni operis oriunt̄. Dicunt̄ aut̄ latrunculi: qz latenter necāt̄ ipm op^s vñ oriunt̄. Est em̄ inanis gloria qz tinea: qz vestē vñ oris corredit. Eccl. xliij. c. De vestimentis pcedit tinea. i. de bonis operibus inanis gloria. Illoc aut̄ singulare est huic vitio: qz cetera vitia inclināt̄ ad mala vt fiant: hoc aut̄ etiā bona iam facta nimirū strangulare. **U**n̄ Aug^s. Lētera vicia in malis exercent vt fiant: sola superbia vero etiā bonis operib^s insidiatur vt pereant. Itē inanis gloria est qz vypera: qz in ortu suo matrē necat. **U**n̄ Acl. xxviij. a. dicit. Cum cōgregasset paulus sarmētōp aliquantā multitudinē: et imposuisset lugēt̄ vypera a calore cū pcessisset/ inuasit manū ei^s. Vypera manū inuadit̄ cū vana gloria ex bono ope pcedit. Itē vana gloria est qz meretrīt: qz spollat amatorē suū: aut certe interficit sic latro: Sic etiā vana gloria: si qz amat eā: statim spoliat et interficit ab ea. Prouer. xxiij. c. Fouea, p̄fida ē meretrīt: et pute^s angust^s aliena: Infidias i via qz latro: et qz incautos videbit/ interficiet. Alienā dicit gloria: qz soli^s dei est et nō alteri^s. Esa. xliij. b. z. xliij. b. Gloriā meā alti n̄ dabo. Hec ē herodias qz dumiso, p̄poviro/adhēsit herodi: qz interpretāt̄ gloria pellit̄: pte quā iohānes. i. grā: mozu^s est: qz dixit: Mō li cet tibi h̄evxorē fr̄is tui: Matth. xliij. a. Herodes tenuit iohānē alligauit̄ eū: et misit eū i carcerē, p̄p herodiadē/ vroxē fr̄is sui: Dicebat em̄ illi iohānes: Mō licet tibi h̄e eā. Hec ē

meretrīt. **I**ste latro oīb^s infidias etiā claustralib^s et cōfplatiūs. **U**n̄ z h̄ dī latrūculi syrie captiuā duxerāt puulā pella de tra israel. Terra isrl̄ est religio/melle et lacte flues. i. cō claustralīs hūlis: qz captiu^s ducit a latronib^s syrie: qz cōsen

tit motib^s inanis glo-
rie. **G**reg^s. Bono op̄
du laus humana ob-
uiat/mentē operantis
mutat. Sic fiat igit̄
opus in publico/qz
nūs intentio maneat
i occulto. **I**te **G**reg^s.
Quasi latrūculi hūla-
ne laudis ē appetit^s: qz
i via gradientū qz et
latere iūgit: vt i occul-
tis qz educto gladio
vita recte gradientū
trucidet. **I**te **A**ug^s.
Quātas vires habe-
at hūlāne glorie amor
ni facile sentit qz et bel-
lū nō inditit: **I**pa da-

mat Job. xx. d. Moli me tāgere: Immo si te tangere volue-
rit: fuge et tutus eris. **U**n̄ Ben. xxxix. b. Iniecit dominus
oculos suos in ioseph/ et ait: Dormi mecum. Qui nequaqz
acquiescēs operi nefario/dixit ad eam: Mō est qz qd nō in
mea prāte sit: vñ n̄ tradiderit mibi: pte te: qz vrox: ei^s es: Quō
qz possū h̄ malū facere et peccare i dñm meū: **G**reg^s. Frādē
facim̄ deo/ qz̄ de bono ope nosinetiōs nō dñi laudam^s.
Huiuscemōi h̄bis p singlos dies loqba mulier: et molestia
erat adolescēti: et ille recusabat stuprū. Accidit aut̄ vt quadā
die straret domū/ psciēti scz: et opis qppia absqz arbitri face-
ret: et illa apphēsa lacinia vestimenti ei^s diceret: dormi meū.
qz relicto illi pallio fugit et egressus ē foras. **B**ts Ben. Jo-
seph cū oīa dñi sui sibi credita sciret: dñam nō ignorauit exē-
ptā. Itē. Fidelis famul̄ es: si de multa glia dñi: et si nō ex-
eunte ex te: sed trāseūte p te/nil manib^s tuis adhētere cōn-
gat. Quis em̄ credit pieti: si p̄turire se dicat radiū solis qz̄
recipit p fenestrā: i. Cor. iiiij. b. Quid habes qd n̄ accepisti:
Nota qz tribus modis aggredis nos tēp̄atio inanis glorię.
Quicqz occupat pncipiū opis. **U**n̄ Thren. i. b. Facti sunt ho-
stes a capite. Quicqz mediū. **P**ō. In via hac qz̄ abulabā ab-
scōderūt laqū mibi. Quicqz finē. **U**n̄ Ben. xxxix. c. dicit̄ qz̄
vrox putiphāt̄ apphēdit lacinia vestimenti ioseph. Lacina
em̄ extremitas vestis ē. Vestis v̄o sigt bonū op^s: qz calcifi-
cit. **U**n̄ Job. xxvj. c. Mōne vestimenta tua calida st̄. Itē va-
na glia tēpat̄/pmo palā volēs hoīm laudes corrigē: p̄st
i occulto nitit p̄ ineptā lēticiā seducere. **U**n̄ bñ dixit dñia io-
seph: Dormi meū. **G**reg^s. Immoderata lēticia et gloria in
psciētiā de bono ope/ vītio nō caret. **A**ug^s. x. cōfes. Sūt all-
qui qui cōtemnunt gloriā: sed de cōtemptu ipo inanis glo-
rię van^s gloriant̄. Itē Ben. Rara virt̄ est vt magna ope/
magnū te nelicias: et manifesta oībus/tuā te solū latere
sanctitātē. Igit̄ nō solū hoībus: sed sibimet cōplacere i bo-
nis oībus/ valde pīculosum ē. **U**n̄ Job. xxxi. c. Si vidi so-
lem. i. bonū op^s/ cū fulgeret: et lunam incedente clare. i. famā
pcedēt̄ ex ope: Illoc duo de glorificatiōe exteroi intelligū-
tur: Et si letatū ē cor meū i abscōdito: et oscular^s sum manū
mēa: de glorificatiōe interiori. Et ne illa crederef nō ē pītu-
losa/subiungit̄: Quē est iniqtas maxima: et negatio cōtra
deum altissimū: Vana ergo gloriavt dictū est: vestē iusti ap-
prehēdit: qz̄ ex bono ope vana glia vel lēticia subrepit. **U**n̄ **A**cl.
vt dictū est: cū paul^s sarmēta collegit/ vīga manib^s ei^s ad-
hesit: quā ipē in ignem piecit: et illēt̄ permanit. Sarmē-
ta colligit vt ignē faciat/ qz̄ colligit auctoritates sacrē scripture
vt alijs charitatē accendar. Illoc exit vypera: qz̄ ex tali ope
frequēter nascit inanis gloria. quā in ignē excūt̄/ qz̄ inanit̄
gloriāt̄/ cōtempno ignē cōburendos cogitat et ostēdit.

Glæc enim erat consuetudo q[uod] in oī blasphemia scandebat vestimenta iudicii. Unus Matth. xxvij. s. cū dñs r[es]idisset se esse christum: p[ri]nceps sacerdotū scidit vestimenta sua dicens: Blasphemauit. Uel fecit hoc rex iis[us] p[er] dolore putatis q[uod] rex syrius gretet occasiones p[ro]tra eū cū mādasset ei tale quid q[uod] nullo modo facere posset. a

Quia iste r[ec]t. q[ui]s. q[uod] reret ab eo aliq[ui] q[ui]re b[ea]t[er] diceret: r[es]idet: q[uod] iste ē. b **A**niamaduertere. Ilici vide q[uod] p[er] dolore sciderit vestimenta. c **A**meniat ad me s. ipse naamā. d **R**ecedebat mādatu[rum] belisi p[er]teneb[antur]: q[uod] faciliter sine sūptu fuit. Sic hodie mīl[ium] viles[rum] medicina facilis et vilius. Et iō sepe medi- cinq[ue] nō valet obolū[rum]. faciat emi. x. solidis: Et morbi q[uod] facile et cito curari posset: faciunt durare diu: et cū multi expēs[us] curari. Sed nūqd sine p[er]tōr[um] i[ps]i iudicet. e **E**leris sit se naaman.

Mater nōmē dīgnans est hic. g **B**enedictionē. i. donātationē. h **A**nī q[ui] sto: corde immobili seruens ei. i **T**um faceret. i. instanter rogaret. k **D**ixit q[uod] naamā be[ne]līo. l **C**it vīs: sup[er] plefiat. m **B**urdonū. Burdo est ex equo et asina: mul[us] ex asino et equa. Tersi. Burdonē generat sonipes comixt[us] aselle. Sed mulum generat mitemus asellus equē.

Petra. Glo. Par te ir[em] sancite secū tulit naamā: vt poneret in tēplo idolor[um]: et sup eā cōsistēs: deū cui[us] erat tra adoraret: ne offendet dñm suū: si patit nō adoraret. Sed ver[um] videt q[uod] ex ea fecit altare: sup q[uod] imolaret dñs. Unū et subdit: Non enim faciet r[ec]t. o **S**up manū meā: Sicut ducunt ep[iscop]i et nouē nupt[us]. p **S**i adorauerero: idolū simulatorie. s. **V**l si adorauerero: deū. s. existēs q[uod] in tēplo remō. s. illū idoli. r **A**dorāte eo. i. rege: deprecer[et] inquā: s **D**ixit q[uod] ignoscat r[ec]t. pro hac re. i. p[er] simulatoria adoratione. Et q[ui]ris virū h[ab]et simulata adoratio fuerit ei peccatum. Et videt q[uod] sic: Quia rogauit hellēgū vt oraret dñm: vt ignoscet illi illā adorationē: Ergo illā adoratio fuit p[er]tū: Quod ergo hellēgū dixit: Vlade in pace: Prēterea: Heli peccauit q[uod] nō corripuit filios de rapina et fornicatiōe eorū: ergo

Munq[ue] d[icit] ego sum: vt occidere possim et vivificare: a quia iste misit ad me vt curē b hoīem a lepra sua: Aniamaduertere et videte: quot occasions q[ui]rat aduersum me. Q[uod] cū audisset helis[us] vir dei scidisse videlicet regē israel vestimenta sua: misit ad eū dicens: Quare scidisti vestimenta tua? Vlenniat ad me: et sciat esse p[ro]phetā in israel. Vlennit q[uod] naamā cū equis et currīb[us]: et stetit ad ostiū dominus helis[us]. Dixit q[uod] ad eū helis[us] nuncū dicens: Vlade et lauare septies i[nd] iordanē: et recipiet sanitatem caro tua: atq[ue] mūdaberis. Irat[us] naaman recedebat dicens: Nu tabā q[uod] egredere ad me: et stans inuocaret nomen dñi dei sui: et tāgeret manu sua locū lepre: et curaret me. Nū q[uod] non meliores sūt abana et pharphar fluuij damasci oibus aq[ua]s iis[us]: vt lauer i[nd] eis et mūder[et]. Cū q[uod] vētūsset se et abiret indignās: accesserunt ad eū seru[rum] sui: et locuti sunt ei: Māter: et si rē grande dixisset tibi p[ro]pheta: certe face debueras: quanto magl[er] q[uod] nūc dixit tibi: lauare: et mūdaberis. Descēdit et lauit in iordanē septies iuxta monē viri dei: et restituta ē caro ei[us]: sic caro pueri puuli: et mūda t[er]rē. Reuersusq[ue] ad virū dei cū vniuerso comitatu suo: venit et stetit corā eo: et ait: Vlere scio q[uod] nō sit deus alius in vniuersa fra[n]ca nisi tū i[nd] israel. Obsecro itaq[ue] vt accipi-

multo fortius helis[us] peccauit: q[uod] nō corripuit naaman de bac simulatione. Itē Ro. x. b. Corde credit ad iusticiā: ore aut confessio fit ad salutē. Ergo confessio oris necessaria est ad salutē: ergo simulatio idolatrie est mortale p[er]tū. Itē Aug[ustinus]. Simulata equitas nō est equitas: sed duplex iniqtas. Sol.

Forte naaman p[ro]misit helis[us] vt oīno

recederet a rege: loco et tēpore: Et ideo ob

fauorem religionis fi-

det: q[uod] neophyti erati

dispēsauit cū eo ad tē-

pus vt maneret inter

gētiles: vt sic mēl[us] p[er]

dicaret fidē vniūs dei

latēter vt magis ei cre-

deref[et]: q[uod] rex in suā

reuerētia eū habebat.

t **A**bijt q[uod] ab eo

electo frē tpe. i. cō-

gruo: q[uod] s. cōgruo es-

set ei recedere a tra illa. s. i hyeme: vel i no-

cte: p[er] nūmū calo-

rē illī terrē. Vl elec-

to tpe. i. electa tē-

poris oportūtate: s. m

stitutiōes illī terrē.

Forte nō i oī tpe lici-

tū eraf vel idoneū rei

cedere a tra illa. Vl

electo tpe. i. expre-

cato pulchro tpe tpe

. i. q[ui]sset pulchru ips

q[uod] recederet a tra: q[uod]

tpe pluviis nolebat re-

cedere. Vl electo tpe

tpe. i. cōgruo ad dese-

rendū terrā: q[uod] terra

cōpluta nō est idonea

ad deferendum. Vl

sic: Electo terrē tem-

pore: id ē trāsito ali-

quo spacio terrē. Et

sic tempore: p[er] spacio:

et electo: p[er] trāsito ac-

cipit. Legere emi trā-

sire est. Unū psus. Au-

rū fur: vōgo flores: ma-

re nauita: libros Cle-

rie: equoce singla q[uod]

legit. Huic exposi-

tioni cōuenit lra he-

breor[um]: q[uod] sic: Abijt ab

eo alio[rum] tpe spacio.

v **D**ixit q[uod] gieci r[ec]t.

. i. cū alio[rum] abisset

naaman: dixit gieci il-

lud q[uod] seq[ue]t. Vl sic:

Abijt ab eo. i. he-

lis[us]: aliquanto terrē

spacio: supple electo: vt ibi acciperet terram quam portaret.

Pulchrior enim et leuior erat terra in uno loco q[uod] in alio:

v **D**ixit q[uod] itra se. x **S**yro isti: despectiue. q[uod] d. De-

lius esset q[uod] accepisset q[uod] obtulit ei: quia ipse q[uod] ingratus re-

cedit. y **D**esilijt de curru: deferens ei: ob reuerētias

oni sui: sicut nūchis dñi pape defertur ob reuerētias eius.

z **D**uplices. i. duo paria. a **E**t accipias duo/

lenta: q[uod] vnu solum. b **L**oram eo. s. gieci. c **L**un-

q[uod] venisset/ gieci: id est redisset a naaman in samaritam.

a De manu eorum. s. puerorum naaman. b In domo sua. c Giro. i. pueros naaman. d Homo cor meum tunc. q. d. Presens erat suus: licet absens corpe. e Homo. s. naamā. f Et semini tuo. Non legit greci habuisse filium leprosum: vel posterū aliquem: sed forte ppter mystriū dictū est. Percutientem grecitatem lepra sūmoniē. Et nota differtia iter grecitas et sūmōiacos. Grecitatem ppter dicitū q. vendit spūlia p. tpalib⁹: Simoniaci aut illi q. emunt. Vel alii et saris. ppter: Grecitatem dicunt q. sine pacto pcedēte dāt spīritualia: sū postea sū voluntatē accipientis spūalia. repetū pcam spīale. Simoniaci vō dicūt q. pacto pcedēte emunt vel vendunt spūalia p. tpalib⁹. sū mī. 1. q. 1. c. q. studet cōst̄r̄ oēs dicūt simoniaci. Itē nota quādā Glo. q. dīc: Oēs q. post baptismū et emūdationē ad vitam prīstīnā reuertuntur: sordibus q. se exutos sperabat: itēz inuoluūt. Ex hac eīn Glo. vide tur q. pcta redeūt. sū soluit: q. ibi est simplex relatio: Vel, ppter ingratitudinē dimissiū dīctū est. g Leprosus q. si nix. i. albidus ab albo. Simile legitur de moysi Expo. iiij. a. q. protulit de sinu manū leprosa inustri nūs.

Expo. La. VI.

Decōse. dis. 2. c. reuera.

B

b Irerunt au. Ca. vi. d Aut̄ filii tē. In hoc capitulo agit de securi/ cius ferrū cecidit ī fluviō: et de auris syrorū: et de seda obſidio/ ne samarie. i. Ma/ terias. i. ligna. k Ibi. i. iuxta iordanē. l Tēni ergo tē. Argumentū q. abbas ī labore cū monachis debet ire: et etiā inter/ esse capitulū et refecto/ rī et oratorio. m Caderet ferrum. Glo. Perdit intelligē/ tia cordis/dissolutiōe negligēt. Itē Glo. Ferrū ī manubrio/ intellectus est in corde. Hoc ligna cedunt: cū prae agētes icrepā/ tur. q. fluxe tūc agit: dum lapsus vanę glorię nō vita. Fer- rū ī aqua pdit: q. ex dissoluto opere/intelligentia infa-

tuā: q. ad hoc dat: et dātis ante oculos ex bona actione re/ stituat. Unū sequit: n Hoc ipm mutuo acceperam. q. d. Nō solū hoc mutuat sū: sū etiā cetera q. habeo: Unū nō habeo de meo vñ restituā hoc. Et est argumentū q. nouitij nō dīt aliqd hīe sūu/ neq; monachi. Unū brūs Berni. Dona/ ch⁹ q. hī obolsū nō va/ let obolsū. o Adre/ cedit ergo lignū: ad faciendū manubriū: q. pīmū frēgerat. Unū t alia trāslatō/ cit: q. cōfregit lignū. p Matauitq; fer/ rū: et adhīsū ligno. q. Jh loco isto. Forte loca nominauit rex: q. historiograph⁹ translatū: cōfregit. r Disit itaq; rex isrl tē. Et occu/ pauit: q. pīmū misit nūclos sūos q. rex sy/ rię. s Non semel neq; bis tūs mol/ toties. t Nequa/ tē dīne. i. nullū de tu/ is te pdit. v Mo/ cte. Jōb. iiij. c. Qui male agit / odit lūcē. x Oculosq; int/ riores. y Et cur/ ruū igneoy. Disit exercitū angelorū cu/ stodientū heliseū. z Cēcitate. i. aut̄. p. par/ sia q. iodomite circa domū loth pīmū fue/ rūt: Gen. xix. c. Et di/ scipuli eūtē i enaus: Luc. vi. c. Et dīc/ auris: q. si audītia. i. nō vidētia: q. alio noīe dīcīt acrisia: a. sine: ci/ sis: iudicū. Et est p/ pīte auris: siue acrisia passio oculorū: hoīes pīmū oculos q. dē hīt agros: et nō vidēt aliq. q. faciunt magi incantatiōib⁹ su/ is. fit etiam aliq. q. hō rē aliquā hīz i ma/ nu: et nō videt cā: hīz q/ rit: Aliq. vider cā: hīz nō agnoscat. a. Non est hec via: q. dīc/ ad domū heliseū. b Nec ista est ci/ uitatis: vbi est māsio heliseū. sū vides mē/ tiri heliseū: quia ibi erat ciuitas heliseū. Quādo sūba pīmū pphertice vel signifi/ catiue: intelligē vñ in sensu q. sūt: non que/ faciūt: sūt in Acl. xxij. a. vbi dīxī pau/ lus: Mescibā q. pīncēps esset sacerdotū. c. Non pīncēps. Glo. Postq; heliseū hostes ī samariā adduxit: nō eos occidi

s ibi nō semel neq; bis. Cōtūr batūq; est cor regis syrie p/ hac re: et conuocatis seruis suis ait: Quare nō indicatis mihi: q. pīmū pditor mei sit apud regē isrl. Dixitq; vñ seruoz eius: Nēquaq; dīne mi rex: hē! sē ppheta q. est ī isrl. in/ dicat regi israel oīa vība q. cū/ q; locur⁹ fuerū in p̄clau iūo. Dixitq; eis: Iter videte vbi sit: vt mittāt capiā eū. Annū cīauētq; ei: dīcētes: Ecce in dothām. Disit g. illuc eīs et currus: et robur exercitus.

v Qui cū venissent nōctē/ cir/ cūdederūt ciuitatē. Cōsur/ gēs aut̄ diluculo minister vi/ ri dei: eīs: viditq; ex/ exercitū in circūtu ciuitatē: et eīs et currū: nūciauitq; ei/ dicēs: Hēu heu heu dīne mi/ qd faciem⁹: At ille respōdit: Nō timere: Nōlures eīn no/ bīscū sunt: q. cū illis. Lūq; orasset heliseū: ait: Domine/ aperi oīculos hīiūs vt vide/ at. Et apuit dīns oīculos pue/ ri: et vidit: Et ecce mons ple/ nū equorū et currū igneoy/ ī circūtu heliseū. Hostes vō descederūt ad eū. Vor/ ro heliseū orauit ad dīmū/ dīcens: Mercute obsecro gen/ tē hāc cēcitatē. Mercusitq; eos dīns nevidēt: iuxta ver/ bū heliseū. Dixit aut̄ ad eos a heliseū: Nō ēst hec via: nec b istā est ciuitas: Sequimini me: et ostendā vob virū quē/ qritis. Duxit g. eos ī samariā. Cūq; ingressi fuissent ī sa/ mariā: dixit heliseū: Dīne api/ oīculos istoq; vt videāt. Apē/ ruitq; dīns oīculos eōq; et vi/ derūt se ēē ī medio samariā. Dixitq; rex isrl ad heliseū: cū vidissit eos: Nūqd pīmū/ pphertice vel signifi/ catiue: intelligē vñ in sensu q. sūt: non que/ faciūt: sūt in Acl. xxij. a. vbi dīxī pau/ lus: Mescibā q. pīncēps esset sacerdotū. c. Non pīncēps. Glo. Postq; heliseū hostes ī samariā adduxit: nō eos occidi

s ibi nō semel neq; bis. Cōtūr batūq; est cor regis syrie p/ hac re: et conuocatis seruis suis ait: Quare nō indicatis mihi: q. pīmū pditor mei sit apud regē isrl. Dixitq; vñ seruoz eius: Nēquaq; dīne mi rex: hē! sē ppheta q. est ī isrl. in/ dicat regi israel oīa vība q. cū/ q; locur⁹ fuerū in p̄clau iūo. Dixitq; eis: Iter videte vbi sit: vt mittāt capiā eū. Annū cīauētq; ei: dīcētes: Ecce in dothām. Disit g. illuc eīs et currus: et robur exercitus.

v Qui cū venissent nōctē/ cir/ cūdederūt ciuitatē. Cōsur/ gēs aut̄ diluculo minister vi/ ri dei: eīs: viditq; ex/ exercitū in circūtu ciuitatē: et eīs et currū: nūciauitq; ei/ dicēs: Hēu heu heu dīne mi/ qd faciem⁹: At ille respōdit: Nō timere: Nōlures eīn no/ bīscū sunt: q. cū illis. Lūq; orasset heliseū: ait: Domine/ aperi oīculos hīiūs vt vide/ at. Et apuit dīns oīculos pue/ ri: et vidit: Et ecce mons ple/ nū equorū et currū igneoy/ ī circūtu heliseū. Hostes vō descederūt ad eū. Vor/ ro heliseū orauit ad dīmū/ dīcens: Mercute obsecro gen/ tē hāc cēcitatē. Mercusitq; eos dīns nevidēt: iuxta ver/ bū heliseū. Dixit aut̄ ad eos a heliseū: Nō ēst hec via: nec b istā est ciuitas: Sequimini me: et ostendā vob virū quē/ qritis. Duxit g. eos ī samariā. Cūq; ingressi fuissent ī sa/ mariā: dixit heliseū: Dīne api/ oīculos istoq; vt videāt. Apē/ ruitq; dīns oīculos eōq; et vi/ derūt se ēē ī medio samariā. Dixitq; rex isrl ad heliseū: cū vidissit eos: Nūqd pīmū/ pphertice vel signifi/ catiue: intelligē vñ in sensu q. sūt: non que/ faciūt: sūt in Acl. xxij. a. vbi dīxī pau/ lus: Mescibā q. pīncēps esset sacerdotū. c. Non pīncēps. Glo. Postq; heliseū hostes ī samariā adduxit: nō eos occidi

s ibi nō semel neq; bis. Cōtūr batūq; est cor regis syrie p/ hac re: et conuocatis seruis suis ait: Quare nō indicatis mihi: q. pīmū pditor mei sit apud regē isrl. Dixitq; vñ seruoz eius: Nēquaq; dīne mi rex: hē! sē ppheta q. est ī isrl. in/ dicat regi israel oīa vība q. cū/ q; locur⁹ fuerū in p̄clau iūo. Dixitq; eis: Iter videte vbi sit: vt mittāt capiā eū. Annū cīauētq; ei: dīcētes: Ecce in dothām. Disit g. illuc eīs et currus: et robur exercitus.

v Qui cū venissent nōctē/ cir/ cūdederūt ciuitatē. Cōsur/ gēs aut̄ diluculo minister vi/ ri dei: eīs: viditq; ex/ exercitū in circūtu ciuitatē: et eīs et currū: nūciauitq; ei/ dicēs: Hēu heu heu dīne mi/ qd faciem⁹: At ille respōdit: Nō timere: Nōlures eīn no/ bīscū sunt: q. cū illis. Lūq; orasset heliseū: ait: Domine/ aperi oīculos hīiūs vt vide/ at. Et apuit dīns oīculos pue/ ri: et vidit: Et ecce mons ple/ nū equorū et currū igneoy/ ī circūtu heliseū. Hostes vō descederūt ad eū. Vor/ ro heliseū orauit ad dīmū/ dīcens: Mercute obsecro gen/ tē hāc cēcitatē. Mercusitq; eos dīns nevidēt: iuxta ver/ bū heliseū. Dixit aut̄ ad eos a heliseū: Nō ēst hec via: nec b istā est ciuitas: Sequimini me: et ostendā vob virū quē/ qritis. Duxit g. eos ī samariā. Cūq; ingressi fuissent ī sa/ mariā: dixit heliseū: Dīne api/ oīculos istoq; vt videāt. Apē/ ruitq; dīns oīculos eōq; et vi/ derūt se ēē ī medio samariā. Dixitq; rex isrl ad heliseū: cū vidissit eos: Nūqd pīmū/ pphertice vel signifi/ catiue: intelligē vñ in sensu q. sūt: non que/ faciūt: sūt in Acl. xxij. a. vbi dīxī pau/ lus: Mescibā q. pīncēps esset sacerdotū. c. Non pīncēps. Glo. Postq; heliseū hostes ī samariā adduxit: nō eos occidi

s ibi nō semel neq; bis. Cōtūr batūq; est cor regis syrie p/ hac re: et conuocatis seruis suis ait: Quare nō indicatis mihi: q. pīmū pditor mei sit apud regē isrl. Dixitq; vñ seruoz eius: Nēquaq; dīne mi rex: hē! sē ppheta q. est ī isrl. in/ dicat regi israel oīa vība q. cū/ q; locur⁹ fuerū in p̄clau iūo. Dixitq; eis: Iter videte vbi sit: vt mittāt capiā eū. Annū cīauētq; ei: dīcētes: Ecce in dothām. Disit g. illuc eīs et currus: et robur exercitus.

v Qui cū venissent nōctē/ cir/ cūdederūt ciuitatē. Cōsur/ gēs aut̄ diluculo minister vi/ ri dei: eīs: viditq; ex/ exercitū in circūtu ciuitatē: et eīs et currū: nūciauitq; ei/ dicēs: Hēu heu heu dīne mi/ qd faciem⁹: At ille respōdit: Nō timere: Nōlures eīn no/ bīscū sunt: q. cū illis. Lūq; orasset heliseū: ait: Domine/ aperi oīculos hīiūs vt vide/ at. Et apuit dīns oīculos pue/ ri: et vidit: Et ecce mons ple/ nū equorū et currū igneoy/ ī circūtu heliseū. Hostes vō descederūt ad eū. Vor/ ro heliseū orauit ad dīmū/ dīcens: Mercute obsecro gen/ tē hāc cēcitatē. Mercusitq; eos dīns nevidēt: iuxta ver/ bū heliseū. Dixit aut̄ ad eos a heliseū: Nō ēst hec via: nec b istā est ciuitas: Sequimini me: et ostendā vob virū quē/ qritis. Duxit g. eos ī samariā. Cūq; ingressi fuissent ī sa/ mariā: dixit heliseū: Dīne api/ oīculos istoq; vt videāt. Apē/ ruitq; dīns oīculos eōq; et vi/ derūt se ēē ī medio samariā. Dixitq; rex isrl ad heliseū: cū vidissit eos: Nūqd pīmū/ pphertice vel signifi/ catiue: intelligē vñ in sensu q. sūt: non que/ faciūt: sūt in Acl. xxij. a. vbi dīxī pau/ lus: Mescibā q. pīncēps esset sacerdotū. c. Non pīncēps. Glo. Postq; heliseū hostes ī samariā adduxit: nō eos occidi

permisit: sed refectio
ne illis paratās/dimisit eos i pace. Et sau
lū diu Acl. ix. a. ptra
stimulū calcitratē: pri
mum dñs exēcauit:
deinde scientia spūali
vitavit. Nobisq p̄ce
pit: Diligite inimicos
vros: benefacite his
q̄ oderūt vos: Mat.
v.g. Item Ro. xii. d.
Si esurierit inimicus
tu⁹: cba illū. Et ē sū
ptū de Prover. xxv.
c. a. ¶ Latrones.
Sed rex syriē palam
pugnauit ptra regē is
rael: vt dīc Joseph⁹.
Un sequit: b. ¶ G/
ctū est tē, et agit hic
de scda obsidione sa
marie. c. ¶ Wars
cabi. Quidā libri ha
bit̄ cadi. Et est cabus
sue cad⁹ nomē mēsu
ri. d. ¶ Stercoris
colubarū. q̄ vt dīc
Iosephus cōdiebat ci
bans loco salis. Ster
cas em̄ colubarū salis
est: et tō loco salis vte
bās eo. Tel q̄ ster
colubarū min⁹ fētidū
est q̄ aliorū animaliū:
ideo illud emebāt ad
faciēdū sorbiciūculas.
Tel stere⁹ columbarū
dicit guttur colubēt̄
q̄ grana de foris alla
ta inueniebant. e.
¶ Trāsiret p̄ murū:
ad explorandū ne q̄s
hostiū latrās: ibi ex
plorare infirma ciui
tatis. Tel timens ne
aliqui ciuius redderet
hostiib⁹ ciuitatē. Tel
cōsiderans si alicubi
dausura muri corruis
set. f. ¶ Qui ait:
Credet q̄ mulier q̄re
ret cibaria. g. ¶ De
area vel tor. q. d.
Ais q̄ dem̄ tibi pa
nē q̄ lūmīde area: v̄l
vinū: q̄d exprimit in
torculari: Nec b̄ nec
illud habeo. h. ¶ Di
xit̄ ad eā rex: cū
illa dirissit se nihil ho
rū postulare: vt dīc io
seph⁹. ¶ Scidit ve
stimenta: p̄ dolore.
k. ¶ Hec faciat mi
bi de⁹: hoc malū:
q̄cōcius nō libera
bat cū posset imponere
bat heliso. l. Se
nes sedebat cū eo.

pcutias. ḡ pone panem et
aquā corā eis: vt comedant
et bibāt: et vadāt ad dñm su
um. Et apposita ē eis ciboz
magna p̄paratio: Et come
derit et biberūt: et dimisit eos:
abierūtq ad dñm suū: Et v̄l
tra nō veneat lātrones syriē
in frā isrl. Factū est aut̄ post
hēc: p̄gregauit benadab rex
syriē vniuersuz exercitū suū:
et ascēdit et obsidebat samari
ā. Factaq̄ ē famē magna
i samaria: Et tādiu obseſſa ē
donec v̄enundaref caput asi
ni octoginta argēteis: et q̄rta
ps̄ cabi stercoris columbarū
q̄nq̄ argenteis. Cūq̄ rex isrl
trāsiret p̄ murū: mulier q̄dā
exclamauit ad eū dices: Sal
ua me dñe mi rex. Qui ait:
Nō: te saluet dñs: Un̄ salua
s re te possuiz: de ārea/ an de
torculari: Dixitq̄ ad eū rex
Quid tibi vis: Quē r̄ndit:
Mulier ista dixit mihi: Da
filiū tuū vt comedam⁹ eū ho
die: et filiū meū comedemus
cras. Corim⁹ ḡ filiū meū: et
comedim⁹: dixiq̄ ei die alfa:
Da filiū tuū vt comedamus
eū: Quē abscodit filiū suū.
¶ Qd̄ cū audisset rex: sciditvē
stimenta sua: trāsibat su pmu
rū. Tiditq̄ ois ppl̄s clīcū/
q̄ vestit⁹ erat ad carnē ītrīse
k. c⁹: Et ait rex: Hec faciat mi
bi de⁹: et hēc addat: si steterit
caput helisei filij saphath su
per ipm̄ hodie. Helise⁹ autē
sedebat i domo sua: et senes
m̄ sedebat cū eo. Drēmisit ita
q̄ virū: et aīq̄ veniret nūci
n̄ us: illē dixit ad senes: Nūqd̄
scit q̄ miserit fili⁹ homicide
huc: vt h̄cidat caput meū:
Tidete ḡ cū venerit nunci⁹/
claudite ostiū: et nō sinat eū
introire: Ecce eīn soni⁹ pe
dū dōmini ei⁹ post eū ē. Ad
huc illo loquēte eis: apparu
it nunci⁹ q̄ veniebat ad eū: et
ait: Ecce tantū malū a dño
q̄ est: Quid ampli⁹ expectabo
a dño! ¶ Ca. vii.
¶ d. ¶ Irit aut̄ helise⁹: Au
dite v̄bū dñi: Hec di
cit dñs: In tēpore hoc cras

t modi⁹ silē vno stāthere erit:
et duo modij hordei stāthere
vno i porta samarię. R̄ndēs
vnus de ducib⁹ sup cuius
manū rex icūbebat: hōi dei
ait: Si dñs fecerit etiā cāta
ractas i celo: nūqd̄ poterit eē
q̄d loq̄ris: Qui ait: Videbis
oculis tuis: et inde nō come
des. Quattuor ḡ viri erāt le
prosi iuxta itroitū porte: q̄ di
rerūt adiuicem: Quid hic
ē volum⁹ donec moriemur?
Siue igredi voluerim⁹ ciu
itatē fame moriemur: siue mā
serim⁹ hic morēdū nob̄ est.
Venite ḡ et transfigiam⁹ ad
castra syriē: Si p̄pcerit no
bis vniuer⁹: si aut̄ occidē vo
luerit nūhilomin⁹ moriemur.
Surrexerūt igit̄ vesperi: vt
veniret ad castra syriē. Cūq̄
venisset ad p̄ncipiū castroz
syriē nullū ibidē repereāt.
Siquidē dñs sonitū audiri
fecerat i castris syriē curruū
et equoz: et exercit⁹ plurimi.
Dixerūtq̄ adiuicem: Ecce
mercede cōdurit aduersum
nos rex isrl̄ reges gethēoz
et egyptioz: et venēt sup nos.
Surrexerūt ḡ et fugerūt i tē
nebris: et dereliq̄rūt tētoria
sua: et eq̄s et asinos i castris/
fugerūtq̄: aias tm̄ suas sal
uare cupiētes. Igit̄ cū venisset leprosi illi ad p̄nci
piū castroz: ingressi s̄t vñ tabnaculū: et comedē
rūt et biberūt. Tulerūtq̄ inde argentū et aurū: et ve
stes: et abierūt et abscoderūt. Et rurū reuersi sunt
ad aliud tabnaculū: et inde s̄līr auferētes abscode
rūt. Dixerūtq̄ adiuicem: Nō recte facimus: Hec
em̄ dies boni nūci⁹ est. Si tacuerim⁹ et noluerim⁹
nūciare v̄sq̄ mane: sceler̄ arguemur: Venite ea
mus: et nūciem⁹ i aula regis. Cūq̄ venisset ad por
tā ciuitatē narrauerūt eis: dicētes: Iuim⁹ ad castra
syriē: et nullū ibidē repereāt hoiez: nisi eq̄s et as
inos alligatos: et fixa tentoria. Ferūt ḡ portarij: et
nūciauerūt i palacio regis ītrīsec⁹. Qui surrexit
nocte: et ait ad fuos suos: Dico vob̄ qd̄ fecerint
nobis syri: Sciunt q̄ fame laboramus: et idcirco
egressi sunt de castris: et latitāt i agris dicētes: Cū
egressi fuerint d̄ ciuitate: capiem⁹ eos v̄uos: et tūc
ciuitatē igredi poterim⁹. R̄ndit aut̄ vñ fuoz ei⁹:
Tollam⁹ q̄nq̄ eq̄s q̄ remāserūt i vrbe: q̄r ip̄i tm̄ s̄t
in vniuersa multitudine isrl̄: Alij eīn cōsumpti sūt:
et mittētes explorare poterim⁹. Adduxerūt ḡ du
os eq̄s: misitq̄ r̄ex in castra syrioz dicēs: Ite et vi
dete. Qui abierūt post eos v̄los ad iordanē. Ecce

q̄s ioseph⁹ dīc discipu
los ei⁹. m̄ p̄remi
sit itaq̄z rex isrl̄. n
¶ Ille dīrit: s. helise⁹.
¶ Fili⁹ homicide:
i. achab q̄ occidit na
both. iij. Reg. xxi. d
p. ¶ Dñi. i. achab: q̄
seq̄bat nūciū vt reuo
caret mādatū: q̄r p̄
nitebat eū: vt dīc Jo
sephus. q̄. Quid
ampli⁹: q. d. ad sum
mū puniet me.

¶ Expo. Ca. VII.

¶ Irit aut̄ helise⁹: Lū
ia rex supue
nisset. Et agit h̄ de fu
ga benadab ab obſi
dione samarię: et d̄ vi
reptiōe castroz syro
rū: q̄rū fuga p̄ q̄tuor
leprosos nūciata fuit
in samaria. s. ¶ In
tēpē hoc: cras tali ho
ra. i. ¶ Stāthere.
Stāther valet. x. de
narios v̄suales. v. ¶ La
taractas: vt plueret
similā ei hordeū. x

¶ Juxta itroitū por
te: q̄r leprosi ex ciu
itatē hitabāt. Un̄ Le
uit. xliij. a. Hic ē rit⁹
leprosi: q̄n mūdādus
ē adducef̄ ad sacerdo
tem: q̄ egressus de ca
stris tē. y. ¶ In te
nebris. i. de nocte.
z. ¶ Ad p̄ncipiū
castroz syroū.

uare cupiētes. Igit̄ cū venisset leprosi illi ad p̄nci
piū castroz: ingressi s̄t vñ tabnaculū: et comedē
rūt et biberūt. Tulerūtq̄ inde argentū et aurū: et ve
stes: et abierūt et abscoderūt. Et rurū reuersi sunt
ad aliud tabnaculū: et inde s̄līr auferētes abscode
rūt. Dixerūtq̄ adiuicem: Nō recte facimus: Hec
em̄ dies boni nūci⁹ est. Si tacuerim⁹ et noluerim⁹
nūciare v̄sq̄ mane: sceler̄ arguemur: Venite ea
mus: et nūciem⁹ i aula regis. Cūq̄ venisset ad por
tā ciuitatē narrauerūt eis: dicētes: Iuim⁹ ad castra
syriē: et nullū ibidē repereāt hoiez: nisi eq̄s et as
inos alligatos: et fixa tentoria. Ferūt ḡ portarij: et
nūciauerūt i palacio regis ītrīsec⁹. Qui surrexit
nocte: et ait ad fuos suos: Dico vob̄ qd̄ fecerint
nobis syri: Sciunt q̄ fame laboramus: et idcirco
egressi sunt de castris: et latitāt i agris dicētes: Cū
egressi fuerint d̄ ciuitate: capiem⁹ eos v̄uos: et tūc
ciuitatē igredi poterim⁹. R̄ndit aut̄ vñ fuoz ei⁹:
Tollam⁹ q̄nq̄ eq̄s q̄ remāserūt i vrbe: q̄r ip̄i tm̄ s̄t
in vniuersa multitudine isrl̄: Alij eīn cōsumpti sūt:
et mittētes explorare poterim⁹. Adduxerūt ḡ du
os eq̄s: misitq̄ r̄ex in castra syrioz dicēs: Ite et vi
dete. Qui abierūt post eos v̄los ad iordanē. Ecce

G. 3

H Elisaeus aut locutus est. **Expo. Ca. VIII.**
In hoc capitulo agit de fame. viij. anoy: et de morte
benadab: et de ioram rege iuda. **b** Cluere fece
rat: **Sup. iiij. f. d.** Et pegrinare. i. Pet. iiij. c. Charissi
mi: nolite pegrinari in seruore / qui ad temptationem vo
bis sit.

Mystice.
B **D** Tocauit em
a) **H** Eliseus aut
locutus est. **b** Eliseus
iterpsat dei mei
sal: et significat chri
stū: q̄ fuit vera sal: mū
di: et ad hoc venit in
mūdū. **Uñ Esa. xlit.**
b. Dedi te ī luce gen
tū: vt sis salus mea. i.
meorū: vsq ad extre
mū tr̄. Et P̄. Dñs
illuminatio mea: t sal^o
mea. Et vere sal: :
qz saluauit nos a tri
plici miseria: i quā ce
cidit prim hō: cū to
ta posteritate sua per
petrū. Ecclit em: a lu
ce sapientie: in tenebris
ignorantie: q ad rōne:
et a libertate inoccē
i seruitute culpe: q ad volūtarē: et a pacis trāqllitate i rīxam
discordis pcupiscēti: q ad torū hoīz. **D**oc triplex boni de
derat deo: hō: quē creauit. s. **S**apientia: inoccēti et cōcordia.
Sz ipē hō: p pctr̄ iobedictiē hō: triplici bono se p̄auit: t i tri
plex h̄riū malū labefactauit. s. Ignorantia: culpā: discordia.
Sed ne labor creationis piret: creator fac̄: e ip̄met recrea
tor. **Uñ Esa. xlv. b.** Ego feci terrā: et hominē sup eā creauit:
ego suscitaui eum ad iusticiā: et oēs vias eius ego dirigam.
A pma miseria nos saluauit i nativitate. **Uñ Esa. ix. a.** Po
pul⁹ gētū q̄ abulabat i tenebris: vīt lucē magnā: habitati
bus i regione vmbre morti: lux orta ē eis. **Joh. i. a.** Lux in
tenebris lucet: et tenebrez. Et scđa miseria liberavit i mor
te: qz inoccē p nocētib⁹ mortu⁹ ē. **Gen. xi. c.** Furtim sublat⁹
sum de terra hebreop: et hic inoccē in lacū missus sū. **Ro.
v. b.** Cū adhuc pctr̄ res essem: fin tps: christ⁹: p nob mortu⁹
est. A tercia miseria nos saluauit i resurrectiō sua p inchoa
tionē: in generali aut saluabit p p̄sumationē. **Uñ P̄. iiij. d.**
Saluatorē expectam⁹ dñm nr̄m iesū christū: q̄ reformabit
corp⁹. **P**rimā mīfīā plāgit. **Lob. v. b.** Quale gaudiū erit
mibi q̄ i tenebris sedeo: et lumē celi nō video. Et L̄b̄n. q.
a. Quō obrexit dñs caligine: t furore suo filiā sion. Secundā
plāgit apl̄s. **Ro. viij. d.** Scim⁹ q̄ oēs creatura ingemiscit et
parturit vsq adhuc: Non solū aut illa sed t nosip̄ p̄mitas
sp̄lis h̄ntes t ipi intra nos gemim⁹. Tertia plāgit etiā paul⁹
Ro. viij. d. Videō alterā legē i mēbris meis: repugnantē le
gi mēl meq: t captiuantē me i lege pctr̄: q̄ ē i mēbris meis:
Infelix ego hō. **Gal. v. c.** Caro pcupiscū aduers⁹ spiritū:
spirit⁹ aut aduers⁹ carnē: hēc em̄ sibi inuicē aduersant. Heli
seus igit̄ ē christ⁹: q̄ a deo missus opar⁹: salutē i medio tr̄. Et
Ad mulierē loquit̄: q̄i visitat peccatorē. Mulier em̄ hō signi
ficit penitentē. De q̄ **Joh. xvj. e.** Mulier cū parit: tristitia
hō. i. pctr̄: dū penitent: tristitia et dolet: q̄ venit hora ei⁹. s. ho
ra mortis: qua moriatur peccato: et seip̄m pariat deo. Cum
aut peperit puerū: iā nō memit p̄ssure: p̄p̄ gaudiū: q̄ nat⁹
est hō in mūdū. **D**oc ē q̄ d̄ P̄rouer. **xx. c.** Malū ē malū
ē: dic oēs emptor: t cū recesserit: gl̄abat. Filii hū: mulier
helis⁹ viuificauit: q̄i dñs pctr̄: gratiā: cōtritionis inspira
uit: **L**ui dicit: c. **E** Surge t vade. **T**ē. Surge p fidē: surge
p spem: q̄ iacebas p desperationē. Surge p amoē: q̄ iacebas
p timorem. **Eph. v. d.** Surge q̄ dormis: et exurge a mortuis
z. **V**ade p confessionē: Tu et dom⁹ tua. i. familia tua. Fa
milia pctr̄is: t p̄t̄a sua: q̄ dū secū ducere ad confessionē:

Nō debet aliquā relinqre i domo pscientie. **Uñ Luc. xvij. o**
Ite ostēdite vos sacerdotib⁹. **d** **E**teregranare: p satissa
ctionē: vbi cūq̄ repperel̄. i. fac q̄ dūcūs bonū poter⁹. **Eccs. ix**
c. Qdūcūs pōt facere man⁹ tua: istāter opare. Est aut̄ triplex **Q**dūcūs
pegrinatio: a q̄ triplex pegrinus. s. **P**eregrin⁹ mūdo: pegrin⁹
nū celo: pegrin⁹ deo. **P**eregrin⁹ mūdo: fuit
christ⁹: qz extrane⁹ fu
it mūdo t incognit⁹.
Uñ P̄. Extrane⁹ fa **P̄. a.**
ctue lūz z. **Joh. i. a.**
In mūdo erat: t mū
dus eū nō cognouit.
Qd admirās b̄iere,
xiij. b. d̄c: Quare q̄i
colon⁹ futur⁹ es i tra: t
q̄i viator⁹ z. Quare
futur⁹ es q̄sīvag⁹ vīz
Sed r̄ndet **Ela. lij. b.**
In egyptū descendit
pp̄ls me⁹: vt colonus
eset ibi: et assur absq̄ **A**
vila cā calūniatus est
eū: et nunc qd mibi ē
hic dīc dñs: q. d. Se
qui me oportet illor⁹.
H̄dē pegrin⁹ ē chil
stus: q̄i a tra: / pegrin⁹
spiritū: ascēdit i celi. **Uñ** vtrōbiq̄ fuit dñs pegrin⁹. s. In mū
do veniēs: t a mūdo recedēs. **Luc. xx. b.** Vincē plātauit hō
t collocauit eā colonis: t ipē pegrin⁹ fuit mult̄ tib⁹. **D**e hac
pegrinatioē: ascēlus intelligi deb̄. **D**e scđa dīcī Ruth. i. a.
Abiūt hō de bethleem iuda vt pegrinaref z. **M**ōne h̄c pegrin⁹
estimauerūt illi q̄ dixerūt **Luc. vi. c.** **T**u sol⁹ pegrin⁹
es: t non cognouisti z. Sed pegrin⁹ celo dīcī iust⁹: qui dū
est i hac vita mortali: pegrinat a celo. **P̄. d.** Aduena ego suz **P̄. a.**
apud te t pegrin⁹ z. **Job. xx viij. a.** Lapidē caliginis t vī
brā mortis diuidit torres a pp̄lo pegrinātē. **D**ic pegrinatur
vir: **C**diu a pp̄ria patria manet exclusus. **i. Cor. v. b.** Dū
sum⁹ in hoc corpe: pegrinamur a dñs. i. a domo dñi. **C**alem
peginū se reputauit iacob q̄i r̄ndit pharaon: **Gen. xlviij. b.**
Dies pegrinatioē vītē meq: cētū trigita anoy fūt: qui t mo
li: et nō puenerūt z. **P**eregrin⁹ deo dīcī pctr̄: q̄ p peccatū
alien⁹ fact⁹ ē ab eo: q̄ p gratiā pctr̄ erat. **Luc. xv. c.** Ad
lescētior fil⁹ p̄gre pfect⁹ ē i regione lōginqā z. **M**ōq̄
sic pegrinaba hō q̄ descendēs de hierlē i hiericho: ind
dit i latrones q̄ expoliauerūt eū: t plagiſ ip̄os abierūt semi
uiuo relicto. **Luc. x. e.** Prima pegrinatio fuit miseric. **Uñ**
ad **Litū. iiij. b.** Appūt benignitas z. **Job. iiij. b.** Sic dīc
lexit mūdū z. **T**ē **Esa. lij. a.** Gratiā venūdati est: t sine arce
to redimēti. **D**āc misdiaz exposcebat antiq̄: q̄ cl magni su
spirij dīcebāt: **D**ā mercedē sustinētib⁹ te: **Ecc. xxxvi. c.** **T**ē
Esa. lxliij. a. Ultimā dirūpes celos t descendēret z. **S**cđa pegr
inatio fuit iusticiē. **Gen. xv. c.** Scito p̄nosecs q̄ futur⁹ si p
egrinū semē tuū z. **D**āc pegrinationē deplorat dāvid: **Deu
misihi: qz incolat⁹ me⁹ plōgar⁹ ē.** Uel pegrinario mea plō
gata ē. **D**āc pegrinationē valde grauē repurabat paul⁹: **Uñ**
clamabat **Ro. viij. d.** Infelix ego hō z. **T**ertia pegrinatio ē
culpe: De q̄ **Ecc. xvj. a.** Mō exorauerūt p p̄cis suis antiq
gigātes: q̄ destruci fūt cōfidentes sue vītū z. **Soph. j. b.**
Visitabo sup oēs q̄ induti fūt veste pegrina. Est em̄: triplex
vestiā. **s.** Domestica: q̄ tñ i domo p̄na est: **I**llēc ē innocē
tū i festis supinduit: et habet hīc t in patria. **D**e hac dīcī
Dath. xxij. b. Amice: quō buc i trastī nō hīs veste muptia
lē. i. festiā. **D**e vtrāq̄ simul dīcī **P̄rouer. vi. c.** Mō rīme
bit domui suē a frigoib⁹ niuis: oēs domestici ei⁹ vestiī sunt
duplicib⁹. **T**ertia vestiī est pegrina. i. culpa: q̄ induti fūt oēs
mali. **Ion. iiij. e.** Surrexit rex de solio suo: t abiecit vestimentē
tum eius: et indutus est saccō: abiecit vestimentū culpe.

* Tocauit em̄

re vno erūt: t modius simile
stathere vno hō eodē tpe cras
in porta samarie: q̄i r̄nderat
dux ille viro dei: et dixerat:
Etim si dñs fecerit catara
etas i celo: nūqd fieri posfit
q̄o loqr̄s: Et dixit ei: Glē
bis oculis tuis: t inde nō co
medes. Euenit ḡ ei sic p̄di
ctū fuerat: t p̄culcauit eū po
pul⁹ in porta: t mortu⁹ est.

H Elisaeus **Ca. VIII.**
aut locutus ē ad mulie
b̄rē cuius viuere fece
rat filium: dicēs: Surge: va
de tu et donis tua: et pere
grinareybiq̄ reppereris:

spiritū: ascēdit i celi. **Uñ** vtrōbiq̄ fuit dñs pegrin⁹. s. In mū
do veniēs: t a mūdo recedēs. **Luc. xx. b.** Vincē plātauit hō
t collocauit eā colonis: t ipē pegrin⁹ fuit mult̄ tib⁹. **D**e hac
pegrinatioē: ascēlus intelligi deb̄. **D**e scđa dīcī Ruth. i. a.
Abiūt hō de bethleem iuda vt pegrinaref z. **M**ōne h̄c pegrin⁹
estimauerūt illi q̄ dixerūt **Luc. vi. c.** **T**u sol⁹ pegrin⁹
es: t non cognouisti z. Sed pegrin⁹ celo dīcī iust⁹: qui dū
est i hac vita mortali: pegrinat a celo. **P̄. d.** Aduena ego suz **P̄. a.**
apud te t pegrin⁹ z. **Job. xx viij. a.** Lapidē caliginis t vī
brā mortis diuidit torres a pp̄lo pegrinātē. **D**ic pegrinatur
vir: **C**diu a pp̄ria patria manet exclusus. **i. Cor. v. b.** Dū
sum⁹ in hoc corpe: pegrinamur a dñs. i. a domo dñi. **C**alem
peginū se reputauit iacob q̄i r̄ndit pharaon: **Gen. xlviij. b.**
Dies pegrinatioē vītē meq: cētū trigita anoy fūt: qui t mo
li: et nō puenerūt z. **P**eregrin⁹ deo dīcī pctr̄: q̄ p peccatū
alien⁹ fact⁹ ē ab eo: q̄ p gratiā pctr̄ erat. **Luc. xv. c.** Ad
lescētior fil⁹ p̄gre pfect⁹ ē i regione lōginqā z. **M**ōq̄
sic pegrinaba hō q̄ descendēs de hierlē i hiericho: ind
dit i latrones q̄ expoliauerūt eū: t plagiſ ip̄os abierūt semi
uiuo relicto. **Luc. x. e.** Prima pegrinatio fuit miseric. **Uñ**
ad **Litū. iiij. b.** Appūt benignitas z. **Job. iiij. b.** Sic dīc
lexit mūdū z. **T**ē **Esa. lij. a.** Gratiā venūdati est: t sine arce
to redimēti. **D**āc misdiaz exposcebat antiq̄: q̄ cl magni su
spirij dīcebāt: **D**ā mercedē sustinētib⁹ te: **Ecc. xxxvi. c.** **T**ē
Esa. lxliij. a. Ultimā dirūpes celos t descendēret z. **S**cđa pegr
inatio fuit iusticiē. **Gen. xv. c.** Scito p̄nosecs q̄ futur⁹ si p
egrinū semē tuū z. **D**āc pegrinationē deplorat dāvid: **Deu
misihi: qz incolat⁹ me⁹ plōgar⁹ ē.** Uel pegrinario mea plō
gata ē. **D**āc pegrinationē valde grauē repurabat paul⁹: **Uñ**
clamabat **Ro. viij. d.** Infelix ego hō z. **T**ertia pegrinatio ē
culpe: De q̄ **Ecc. xvj. a.** Mō exorauerūt p p̄cis suis antiq
gigātes: q̄ destruci fūt cōfidentes sue vītū z. **Soph. j. b.**
Visitabo sup oēs q̄ induti fūt veste pegrina. Est em̄: triplex
vestiā. **s.** Domestica: q̄ tñ i domo p̄na est: **I**llēc ē innocē
tū i festis supinduit: et habet hīc t in patria. **D**e hac dīcī
Dath. xxij. b. Amice: quō buc i trastī nō hīs veste muptia
lē. i. festiā. **D**e vtrāq̄ simul dīcī **P̄rouer. vi. c.** Mō rīme
bit domui suē a frigoib⁹ niuis: oēs domestici ei⁹ vestiī sunt
duplicib⁹. **T**ertia vestiī est pegrina. i. culpa: q̄ induti fūt oēs
mali. **Ion. iiij. e.** Surrexit rex de solio suo: t abiecit vestimentē
tum eius: et indutus est saccō: abiecit vestimentū culpe.

Et infudit

a Vocauit eñ dñs famē. i. angelū malū p̄positū fami.
Tel est mod⁹ loquēdi. Vocauit famē: id ē fec̄ sterilitatē i ter-
ra. Ut rū aut famē ista p̄dictā obsidionē p̄cessē rituel secuta
fuerit ambigū ē. **b** Et agris suis recuperādis: q̄s cō/
tributes ei⁹ occupauerat. **c** Lumi gieci. Argumētū est q̄
hoc fuit an curationē
naamā: q̄r postea le/
proliss fact⁹ est gieci:
et nō videt q̄ rex ei lōq/
ret. **S** nō est necessa-
ritū: q̄r reges aliqui lo/
quunt cū leprosis.

d Eunuchū. i. ser/
vientē: q̄r faceret ei oia/
restitui. **e** Dicēs/
seruēt. **f** Resti/
tue. i. fac restitui. **g**
Qua relati terrā.
Argumentum: q̄r fru/
ctus tē restituere te/
nei q̄ male aliena pos/
sedit. Ergo q̄ multa ha/
bēt bñficia ecclesiasti/
ca tenēt restituere fru/
ctus inde pceptos.

h Egrotabat: p̄
dolore q̄r sic delusus
fuerat. **T**hi Joseph⁹
sic dicit: Cū agnouis/
sa q̄r timorē imi/
stiterit nō hostiū in/
vasionē fugisset affli/
ctus: q̄r dñm habuiss/
et trātū: corruit ilan/
guore. **i** Ad aca/
hel. De q̄. Regl.
xir. c. dixerat dñs he/
li⁹ q̄r iungere ei⁹ sup/
synā. **k** Et oia bo/
na. i. de oib⁹ aliqua.
Uloia. i. mīta de oib⁹
bus. **l** Fili⁹ tuusi/
q̄ amore et obediētā
reverentā. **m** Dic/
ei: sanaberis. **n** Vi/
det q̄r helisē⁹ fuerit au/
tor mēdaci⁹: q̄r bena/
dab non fuit sanatus.
Sol. Nō fuit hoc p̄/
ceptū: sed p̄dictio vel
pmissio. q. d. Tu di/
ces ei⁹ q̄r sanabis: hñs
scio: et nō ipse moriet.
Lñ dñc ioleph⁹: Vide ne dicas q̄cōz mali: ne. s. desolef. **o**

affirmatiua dñs cōuerit in negatiua. b. mō: Dic ei: sanaberis. i.
nō dicas ei⁹ q̄cōz mali. i. q̄r moriat. **n** **L**oturbat ē. **t**. i.
lachrymat⁹ est. Joseph⁹ dicit: famul⁹ hoc audiēs/ contrista/
batur. **o** Fleuitqz vir dei: quidēs in spiritu mala q̄ sa/
curus erat acabel fili⁹ israel: q̄ etiā indicauit ei. **p** Pre/
gnantes. Idec fuit maxima crudelitas. Amos. j. d. Sup/
tribus scelerib⁹ filiorū āmon et sup q̄tuor nō cōuertā eū: eo
q̄ dissecuerunt pgnantes galaad. **q** Lanis. i. vilis. **r**
Te rege. **t**. Et sic impletum est q̄d dixerat dñs helisē. **s**
Regl. xir. c. q̄r vngarer acabel sup syriā. Nō em̄ alit inun/
xit eū helias: nisi q̄r helisē⁹ dixerat eū futurū regē israel.
t Dixit mihi: recipies sanitatē: id est dixit mihi q̄d di/
cūtus erā tibi: sanaberis. **u** Stragulū. i. stratorium: q̄d
lecto vel sedili supersternitur. Tel stragulū est genus vestis:
a stragos q̄d est talus: vel a stragulon q̄d est variū. i. vestis
varia. Prouerb. vlt. c. Stragulatā vestē fecit sibi: byssus et
purpura indumentū ei⁹. **v** Et infudit aquā. s. sup stra-

gulū ad refrigerandū eum: vel forte ad suffocandum. Jose/
phus dicit: Altero die infuso laqueo stragulavit eū. **W**ebre⁹
sic haber: Expandit sup faciē suaz stragulū: vt nō açahel/ sed
ip̄e benedab fecisse itelligat. Quidā tñ exponut hoc de obse
quo mortui dicentes q̄r açahel mortuū lauit aq̄: et expādit sup

faciē ei⁹ stragulū q̄s

syndone. **x** Anno

quinto ioram filij
achab regis isra/
el regnauit ioram
tē. Quidam libri sic
habet: Anno quinto
oram filij achab regis
israel: et iosaphat re/
gis iuda regnauit io/
ram fili⁹ iosaphat tē.

Sed hoc videtur non

posse stare q̄. s. q̄ntus

annus ioram filij achab
fuerit quintus annus
iosaphat. Dictum est
supra. ij. q̄r ioram filij
achab cepit regnare
anno. xviij. iosaphat:

Mon igit̄ pōt esse vt

quint⁹ an̄ ioram sit q̄n

tus an̄ iosaphat: uno

xxij. Ad h̄ dicūt: Hoc

dr̄ apt̄ cōsortiū regnā

di. Uli exponut litte/
rā: Anno q̄nto ioram

qui. s. fuit annus iosa/
phat: Mō dico q̄n⁹:

sed ann⁹. i. ille annus i

q̄ regnauit iosaphat.

Sz videſ iterū q̄r hoc

sit falsum: Josaphat

em̄ regnauit. xxv. an/
nis: et ioram filij achab

cepit regnare. xviij.

anno iplius: Ergo q̄n

tus annus ioram filij

achab fuit. xxij. ann⁹

iosaphat. Sed ioram fi

lius iosaphat reguit

post patre suū: q̄ vlti/
m⁹ annus iosaphat: id

est. xxij. fuit viij. ioram

filij achab: Mō q̄ qn/
to āno ioram filij ach/
ab reguit ioram filij io/
saphat: uno. viij. So

lutio. Ioram filij iosa/
phat reguit p̄i suo trib⁹ ānis: et ita vix ē q̄r qnto āno ioram fi

lij achab: cepit regre ioram filij iosaphat: et ille ann⁹ fuit. xxij. an/
n⁹ iosaphat: sic dictū ē oponēdo. **T**hi iste ioram fuit p̄m⁹ de re
gib⁹ iuda q̄r reguit p̄i suo. Sz adhuc obijcit: qđ s̄ codē. i. d
dictū est: q̄r ioram filij achab cepit regre scđo āno ioram filij iosa/
phat: Hic dicit̄ q̄r ioram filij iosaphat cepit regre qnto āno io/
ram filij achab: qđ videt totū p̄lū. Sol. Sic dicit̄ est supra. i.
Ioram filij achab post casum ochocie fratris sui habuit regni
administrationē. viij. ānis: Postea ochocia mortuo habuit
oram dominū regni. Clerū est ergo q̄. v. āno ioram filij achab
cepit regnare ioram filij iosaphat: cōstū ad ministratiōnē regnit:
q̄tū nō ad dñm ioram filij achab cepit regnare. ij. anno ioram
filij iosaphat: **y** Et octo ānis reg. Et. viij. ān⁹ ioram filij
fuit. xij. alter⁹ ioram: sic patet copulati.

In vñs regum.

a Vocauit eñ dñs famē sup terrā verbī dei. **f** De
qua Amos. d. viij. Mītā famē i terrā tē. Est et alia famē. s.
defectus bonop̄ operū.

G 4. vñs Percussit

Libri

quarti

Ga In vijs re. t.c. fuit idolatra. **b**Filia em̄ r.c. Oñdit q̄re fuit idolatra. **c**Evorathalia. s. vt d. s. iij. Regl. xxi. **d**Recessit edo. i. tributū soluti negauit idum̄a. **e**Constituit sibi re. S; quō hoc: q̄r habebat prius regē. Sol. Regē suū q̄ era tributari regi iuda occidēt idum̄e: et noui creauerūt qui nō teneref reddere tri butū. **f**Tenitq; ioram iuda. **g**Seira ciuitas. **h**Mercusitq; idum̄eos: illos. s. q̄ vici ni erāt: vt dicit Josephus. **i**Recessit ergo: lic̄ p̄cussit. **k**Tunc recessit a iuda. **l**Lobna: ciuitas. **m**Ioram regis iuda. **n**Sepultusq; s; nō cū regio honore: vt d. s. ii. Paral. xx. d. Illō capitulū totum est de isto ioram: vbi m̄la de ipso dicit̄ q̄ h̄ tacetur q̄lit s. heli as misit ei epistola cōminatoia: q̄liter philistim et arabeis insurrexerūt ī eū: et iudeā vastauerūt: q̄lit alii dolore eū p̄cussit: languēs duob; ānis ī infirmitate pessia mor tuus ē: r̄m̄la alia. **m**Ochoq;: vel aha zias. binom̄i erat. q̄ fuit minim̄ fili: **o**Es enim alios occiderāt philistim et arabes: vt d. s. ii. Paral. xxi. a. H̄uc regē et reliq; oēs p̄tpermittit Mat ih̄ generatiōe chris tī: Forte q̄r nec boni fuerūt: neq; bonor filij. **n**Regnauit ochoq; i. regre ce pit o. xxi. anno rum erat. q̄. Paral. xxi. a. d. s. q̄. xli. ānoꝝ erat ochoq; cū regre cepisset. S; q̄. xxi. ānoꝝ erat pater ei: cū regre cepit: et. viij. annis regnauit vt dicit̄ est. statim: ḡ nō vixit nisi. xl. ānis: ḡ fili: eius seni or eo. Id h̄ dicūt q̄ ioram pater ei regnauit. xvij. annis. S; q̄. xx. ānis male regnauit: ideo nō cōputant nisi. viij. q̄b; n̄ reguit. **p**Filia amri: Immo filia achab et iecabel: vt dictum est. iij. Regl. xxi. Sol. Mos est sacre sc̄pture: q̄ q̄z tr̄sgressi patrē et accipit auū. Et sic isra. it. dicit q̄ hic fuit filius nam̄i: et tamen fuit fili: fili nam̄i: Ita hic athalia dicit filia amri: q̄r fili fili amri. i. achab. **q**In vijs: id est adorauit idola. **r**Gener enīm: Immo nepos. Sol. Poteſt esse q̄ duxit aliquas de familiā achab: et ita fuit gener eius: Vel illi attribuitur quod erat patris eius. Ioram enim pater eius fuit: fuit gener achab. Vel gener dicitur: id est de genere eius. **s**Syri ioram: regem israel. **t**Reuersus: relicto exercitu sub hicu principe. **x**Descedit: de exercitu.

Wystice. **b**Mercusit idum̄eos: Nō vicinos vt dicis: sed remo tos a finib; ei: Sic multi faciūt: exteriores et aprias cōcupi scētias nō faciūt: sed interiores: q̄ ab hoib; nō vident faciūt: q̄ maḡ essent eradicande: iuxta illō Esa. i. e. Lauanini / mū di estote: auferete malū cogitationū r̄p̄z ab oculis meis. **z**E

Regum

ijCorl. iij. a. Abdicam̄ occulta dedecora si abulātes ī astu tia r̄c. Quē sūt hec dedecora occulta: patz Ezech. viij. d. Si li hois inq̄t dñs: Fode pietē et igredere: et vide abominationes pessias q̄s isti faciūt. Ioram p̄liaq; ḥ assyrios: et vulneraſ ab eis: et recedit ab eis: q̄n̄ p̄lat̄ corripit maiores siue p̄ncipes: et in currit ex hoc aliquod damnum temporalē: et ideo cessat ab increpatiōe. **D**e quib; P̄s. **mp. 7** Filii effrem intenden tes et mittentes arcū pueri sunt ī die belli. **Itē** Mat. i. c. State state: t non est q̄ re uertat. Sed nota q̄ ioram reuertit in iec rhabel: que interpreta tur semē dei: Hoc sit q̄n̄ p̄latus dicit: Ego faciā bona opa: et dismittā alios ne scādālicem eos: et hoc sufficit inibi. Cōtra q̄s dicit Eccl. vij. a. Moliātē fieri iudex nisi valeas fr̄tū irrumpe iniquitates: ne forte ē. **Itē** Ezech. iij. e. Si dicēte me ad impū: Dōre mories: non ānūciaueris: ei: neq; ei locū fuires ut aueratur avia sua mala: et viuat ip̄e impū in iniquitate sua: mories: sanguinē aut eius de manu tua requirā. **Ca. IX.**

HElisēus aut̄ p̄phetes vocauit vnu de filiis prophetarū: et ait illi: Accinge lūbos tuos: et tolle lenticulā olei hāc ī māu tua: et vade ī ramoth galaad. Cū q̄z veneris illuc: videb; hicu filiū iosaphat filiū nam̄i. Et ingressus suscitabis eū de me dio fratru suoꝝ: et introduceſ in inten̄ cūbiculū: tenensq; lenticulā olei: fundes sup caput ei: et dices: Hec dic do minus: Unxi te regē sup isrl. Aperiesq; ostiū et fugies: nō ibi subsistes. Abiſt ergo

tat cū viro iniq̄: et obuolur: ē in pctis ei: **P̄s.** Lū scō san ctus eris r̄c. **Expo. Ca. IX.**

HElisēus aut̄ r̄c. De hicu rege q̄ successit ioram filio nabath. **z**Accinge r̄c. i. p̄para te. **a**Lenticula: vas ī q̄ fuat oleū. **b**Aldebis hicu: quē dimis rat ioram ī exercitu cōtra syros: p̄ncipē militē: q̄ vuln eratus rediit ī iecrabel. **c**Suscitabis r̄c. i. vocab seorsum in p̄te. **d**Lubiculū: in thalamū vel in locū secretū. **e**Fugies: et nō ibi subsist. Sic et mō viri religiosi ī cu

r̄s r̄s cōmorari sūt discipuli ei: missi ab eo. **Lucl. x. a.** Designauit dñs iesus et alios. lxij. et misit eos binos et binos an faciē suā ī oēm cū uitatē et locū q̄ erat ip̄e ventur. Ists dicit **z**Accinge lumbos. s. carnis et mētis. s. cingulo castimonię: et mentis q̄ corporis prava desideria restringite. **j** Pet. i. c. Succincti lumbos mentis: sobri et p̄fecti: spate in eā q̄ vobis offertur gratiā. Esa. xi. a. Et erit iustitia cingulū lūboꝝ eius: et fides cinctoriū renū eius. **a**Tolle lenticula ī manu: Hoc dicit p̄dicatorib;. Lenticula significat sacrā scripturā: ī q̄ oleū. i. grā cōtineat. Per manū significat op̄. i. dicit eis: et sacrā scripturā quā p̄dicant: opere impleant.

Grōs commorari non debent: sed pacto negocio suo aufugere q̄si insani: Hoc em̄ ē p̄siliū helis̄: S̄z cōsiliū eī cogitauerūt repellere m̄lti dicētes: Terribilis in p̄siliū helis̄ sup filios hoīm. Argumentū satis pbabile q̄ monacho q̄ libenter in curūs cōmorat nō placet obseruātia regularis: neq̄ vita claustralis. Uñ dñs dixit

turbis q̄ exierāt i de-

serum videre ioban-

ne: Luc. viij. d. Quid exsistis videre: hoīem

mollib̄ vestimentis in-

dutū: Ecce q̄ i p̄ciosa

veste sūt i delitijs i

domib̄ regū sunt. Et

dicit b̄tis Bern. q̄

monach⁹ curialis est

vna de xij. abusione

bustis claustris. Uñ reue-

ra monachus curia-

lissim⁹ monach⁹ ab-

usio monachi: q̄ ip̄e

quantū in se oēs mo-

nachos abomīabiles

redit: Quę maior

abusio est: q̄ hominē

mōtu iter viuos ha-

bitare: a Huer. p̄

3. Reg. 11. f. p̄bge. i. helis̄. b

In ramoth ga-

viterat exercit⁹ isrl̄

cū p̄terat hieu. c Ad

te o princeps. For-

te n̄ cognoscet eū:

q̄b̄ i aio suo posuerat

M. 15. s. p̄sagū ijm̄ cē hieu:

q̄ ex oēs respōderet.

Uel forte vncio doce-

bat eūz de oēbus: Ei

ideo q̄sierat prius q̄s

esset hieu. d Elle

.i. p̄pha. e Luns

hieu. f Regē. Et

ia ipletū est qd dñs

dixerat helis̄. iij. Re-

gū. x. c. vt. s. vng-

ret hieu super israel.

Nōm̄ alii vnxit eū:

niſ p̄stū puerū quē

mōtū helis̄. g Abi-

genē. i. canē v̄ de-

bē. b Clausuz

.i. incarceratum. i

Houissim⁹. i. vilissi-

nu: cui p̄p̄ vilitate

p̄cendū eīz. k Do-

mū baasa. De quo

i. Reg. xv. g. z. xvi.

Comedēt canes.

Dē me qd et b̄ si. p

modica vinea/ quā etiā care volebat emere: ita puniti sunt achab rex israel: et iecabel vxor sua: etiā vsc̄ in tertia & quar tam generatione: Quid ergo fier de his q̄ castra rapiūt: pau peres spoliāt q̄ ysuras aut q̄ rapinas: Elsa. xxvij. a. Ue q̄ p̄- daris: nōne & ip̄e p̄daberis: m. Insanis. Insanos repu tabāt filios p̄phetarū: Nec ē hoc nouū vel insolitū/bonos vocari fatuos. David ab achab immurat⁹ / vocat⁹ ē arreptici us. i. Reg. xxi. d. Et christus dicit⁹ est habere dēmonium Job. viij. f. Job. xij. a. Deridef iusti simplicitas apud cogitantes diuitiū. Et supra eodē. iij. d. dixerūt pueri deridētes belis̄: Ascende caluie ascende caluie. Per caluicē significat

paupras: p̄ capillos/diūstę p̄ture. Cōtra hos dī Ecc̄j. x. c. Moli despicerē iustū pauperē: Moli magnificare virū pecatorē diūtē. n. Et qd sit locutus: interrogatiōe: Tū iosephus legit hoc sine interrogatiōe. Dicit em̄ sic: Recte iudicasti: verba vēsana locutus est. s. q̄ dominus vnxit me re-

gē sup israel. Et huic

expositioni cōcordat

r̄silio eoꝝ. o. Fal-

sū ē: ho c. l. q̄ nos no

uerim⁹ illū: t q̄ sciam⁹

qd dixerat: t tu nar-

ra nob. p. Et ceci-

nerit: credētes q̄ v̄p

erat qd dixerat. p̄pha:

licet deriderēt eūm.

Ita modo fit: multi

derident p̄dicatione

nem̄: q̄ tū timent qd

dicit. q. Mōrro

ioram̄/rex israel. Et

redit h auctor ad nar-

rationē historię. r

Reuerlus fuerat:

supra. viij. g. s. Di-

xitqz/militibus. t

Mōfugus. i. su-

giens de ciuitate ob-

fessa. i. de ramoth ga-

laad. q. d. Lauete ne

de ciuitate aliq̄s nun-

ciet h i iecrahel. Tel

meli: Mōmo de ciui-

tate iecrahel egrediat

Tinebat em̄ hieu. ne

aliq̄s de ciuitate iecra-

hel nūciciaret hāc p̄iu-

ratiōe. Ibi ioseph⁹

dicit: Rogauit hieu mi-

litēs vt nullus descen-

deret & nūciciaret regi

que gesta fuerant.

v. Et ascēdit hieu

cū toro exercitu. x

Ad visitādū sic dī-

ctū est sup. viij. f. y

Speculator/iecrā-

bel. z. Globum. i.

turman. a. Dicit

q̄z ioram̄: suspicar

ciuitatē captā: vel pa-

cis cōpositionē faciā.

b. Zolle currum:

id est p̄p̄para. Jose-

phus dicit: Ditti ius-

sit aliquem equestrū,

vt qui essent illi/inquī-

reret. c. Quid ti-

bi et paci: id est qd

ad te pertinet de pa-

ce inquirere. Tel huic q̄si regi p̄senti loquis. q. d. Quid de-

pace q̄ris: cum sit inimicus illius qui est turbator pacis. v

W̄s. etiā: ip̄e ioram̄. e. Quid tibi et paci: Expo-

ne vt prius. f. D̄recep̄s zc. id est imperu venit. T̄n̄

iosephus dicit: q̄ multa in moderatione iter agebat. Sed non

est cōtrarium: quia poterat cito venire: et tū ordinate. g

Fili⁹ nam̄si: id ē fili⁹ iosaphat: fili⁹ nam̄si: sicut supra. viij.

g. dicitur: athalia filia amri: id est filia achab fili⁹ amri. h

Jungite currum/ regium. Lunc ibant reges in curribus:

in odo vadit in equis. Ps. 1. dī in curribus et bi in equis: Ps. 19:

Libri quarti

a De craelitis vel lecraelite. **b** Gleneficia i. carni na sortilega. q.d. Quę par pōt eē nob̄ cū iugiter offendam̄ deū p̄ idolatriā mīris tuę. **c** Tū iosep̄ dīc: q̄ matrē el̄ clamauit veneficā t̄ meretric. **d** Querit aut̄ t̄. i. verit̄ retro; s̄ habenas eqz. **e** Ad ochoq̄ā regē iuda. **f** Insidie ochoq̄ā vocatiū ca sus. **g** Lorruit mor tuus. **h** In curru: suo id est medio pom pe sue. Frequenter enim moriuntur di uites i medio diuitia rum suarū: qñiq̄ pau peres i paupertate sua: et vterq̄ dānat. Job xxi. c. Iste morif̄ ro bustus san̄z et diues et felix: viscera eī plena adipē: et medullis ossa illī irrigant̄. Alī q̄os morī i amaritudine aiē sue absq̄ vllis opibus: et tñ simil i pul uere dormiēt: et ver mes operiēt eos. **S** nota ochoq̄ias fugiēs p̄ viā dom̄ horti occi sus ē. Sic q̄ fugere vo lūt mala t̄pis huius: p̄ delitias s. huī mūdi sepe a diabolo sagittā tur. Site israyl̄. dīcis q̄ sedechias fugiēs p̄ viā horti hiericho/ in terfectus ē a babylo nūl̄. Ite hieū p̄lar̄ ē: sagitta/ increpatiō: sca pulē sūt opa. In scapulas hieū ioram̄ p̄ cussit sagitta: cū p̄la ī p̄nceps in medio ope rū rep̄hēdit: **S** sagita p̄ cor egredit̄: cū i crepatiō visq̄ ad cogitatiōes extendit. **h** **D**ucem: terrie pt̄is exercit̄. **i** Onus hoc t̄c. i. hac plagā fuerit 2minat̄ p̄ heliā. s. iii. Regl. xxi. f. **k** Filioz eī. Tū s̄ de filijs naboth illa mē tio factā ē. Forte q̄o ibi tactū ē. b supplet̄. Uel forte iterfeciisse eos dīcis: q̄r exheredauit eos. Usurarī & yl̄ miles q̄ exher edat aliquē hōicida ē filioz eī. **l** Quę yidi. s. naboth. i cuī afflictionē asperi advlscendū. Site Ero. iii. b. Yidi afflitionē populi mei t̄c. **m** Dicit dñs: Aposiopisis ē: e d̄ suppleri: decetero timeat mali. **n** Juxta verbū dñs: q̄o dixerat p̄ heliā. iii. Regl. xxi. f. s. q̄ i agro naboth lingerē canes sanguinē eī. Lixerunt emi sanguinē achab: cū lixerē sanguinē iorā filij eī. Tū vi supra dictū est. iii. Regl. xxii. f. Lixerunt etiā canes sanguinē ipius achab: q̄n mulieres laue rūt habenas: et currū cruciatiū crucore eī. **o** Ochoq̄ as aut̄ t̄c. Glo. Hiero. Dīcis de ochocia q̄. xl. an̄or erat q̄i ceperit regnare: et uno āno regnauit. Si aut̄ pater eī iorā dīcit. viij. an̄is regnasse: et. xl. virisse: si ita est: duobus annis prior est patri suo. Sol. **S** tradūt hebrei q̄ iorā. xl. an̄is virit̄: et. xxviij. an̄is regnauit: Ex qb̄. viij. ei dñs tantū q̄dū iuste virit̄. xx. q̄bus postea regnauit i labore et tribulatiōe: s. filio eī adjiciunt̄: q̄. xxii. annoꝝ fuit: cū regnare ceperit: et uno regnauit. **p** Mercusserūt eū. Joseph̄ dīcit: eadē sagit

Regum

ta. q. **Haber** collis eius. r. **Anno. xi. iorā immo. xij.**
vt dictū ē s. viii. f. Sol. Ochoias reguit vno anno patri suo
sup: q nō cōputat cū dicit q cōp̄it regnare. xij. anno iorā fili
achab: hic sō cōputat: et ideo dī q. xij. anno cōp̄it regnare. Itē
vide falsū qd̄ dī h. s. q̄ bieū venit i. iecrabel. xij. anno iorā fili
achab: immo. xij. qz. rū
ānis reguit iorā: t p̄
mortē ei vñt bieū in
terael. Sol. vñscptō
errauit: ponens. qz. xij.
xij. vel synedochē
ibī: qz. xij. an̄ fū fuit i.
teger: et iō nō cōpu
tat: Uel forte insin
tus fuit vno anno q nō
cōputatur. s. **Rē**
gnauit. i. regnare c
pit. **Introtiu** e
i. eo introcēt. v
Stibio. Cator p
risiensis dī q̄ stibio
est instrumentū q̄ mu
lieres pilos supellio
trahūt. Archibep̄ c
tuariē: q̄ color. Al
dicūt q̄ gen̄ vngu
ti: q̄ tincta facies eff
cīt rubea: t hoc ver
videt. Unū bieū. m
g. Cū vestier t co
cino: cū ornata fuer
monili aureo: t pū
ris stibio oculos n
os: frustra cōponer
x. **Dūm suum**. i.
Reg. xv. c. q. d.
occidisti dīm tuū
camri: Unde eadē p
ha puniēt es. Exe
pli aut̄ ponit de ca
ri pon̄ q̄ de alio:
camri p̄i achab int
fecit eu. Et p̄ hoc l
tēter innuit q̄ aliqui
sequeb̄ de achab q̄
vindictā sumeret d
ipso. **Tres** e. q
circūstabant iecrabe
l. **At ille**. f. bieū.
a. **Prēcipita** b
Joseph dī q̄ de
dentē ad se veire p
pit. b. **Paries** / iuxta quē p̄cipitata est. c. **Angule** s
milif ei sanguine asperse. d. **Introgress** / in domū regi
s. ipe bieū. e. **Filia regis** i. methabāl regis sidonior
f. **Caluaria** / supēmā cellam cerebri. g. **Sūmas** m
nus. id est summitates manū. h. **Sermio**: id est res le
monis. **Locutus**. ij. **Reg. xxi. f.** k. **Et erunt ca
nes tē**. Hoc totū nō dixit helias s: qd̄ aut̄ ibi tacitū ē b
supplef. l. **Est illa**. f. miserabilis. **Diec abel ē mund⁹ ist⁹**
q̄ depingit oculos vt pulcher appareat: cū sit turpis: t om̄
caput nō posteriora. Et ideo placet mūd⁹ multis: qz capi
id ē anteriora: q̄ sit ornata bonis p̄sentib⁹: videt: sed pos
teriora q̄ sit plena antītate: nō videt. **Unū Boet⁹**. Quid vī
de voluptatib⁹: q̄rū appetit⁹ plen⁹ ē antītate: Satietas &
plena ē penitētia. Drouerb. v. a. **Fau** distillās labia mul
ris: et nitid⁹ oleo gurk el⁹: **Ecce caput bieūabel ornatū**. M
uissima aut̄ el⁹ amara q̄si absinthiū: **Ecce posteriora antīt
ras**. f. et hm̄t: q̄ nō videntur. **Expo. L. a.**
Rāt aut achab tē. De septuaginta filiis achab q̄
occidit bieū: t. xl. cognati acaricē: q̄s sit iterfec bieū agit

b Ad nutr. qd nutr. ebāt filios ei⁹. Joseph⁹ dīc pedago/ gos. c Deliore⁹ de filijs. d Et pugnate p me. q.
 d. Si b fecerit ma/ lo vro facietis: qz nō
 potestis mihi resiste/ re. e Et dixerūt/ adiutce. f Duo re/ ges: Iorā hex isrl et
 acarias rex iuda. g
 Dom⁹ regie. h
 Rec cōstituen⁹ re/ gē. q. d. Molum⁹ ba/ bere regem nisi te.
 i Filios regis. l.
 achab. k Hūci⁹
 ad eū. i. ad hieu. l
 Mōrite: vt oēs v/ deret: et magi tineret
 eū. m Dilixissz.
 i. dies diluxisset. n
 Egressus est hieu/
 s. de domo. o Po/ pulū. s. suū. p Gu/ si estis. q. d. copara/ noe samaritarū q oc/ ciderūt. ltr. dnos su/ os iusti estis: qui non
 visitorū et tecabel me/ cū occidistis. Uel po/ tius samaritas cōmē/ dat: qd eos occiderant
 ad mādatū suū. q. d.
 Juste fecistis: implē/ do vōu dñi. Et huic
 exposuōi magis cō/ cordat lra sequēs. S
 nū qd peccauerūt sa/ marite: Lōstat q sic:
 qz timore hoc sece/ rūt: ergo nō fecerit iu/ ste. Sol. Juste nō fe/ cerūt: tū illi iuste iter/ feci sūt. Megz placu/ vit dño actio samari/ tap: in op̄ opatū gra/ tu fuit ei: vel ipa actio
 inq̄rum actio placuit
 deo: nō inq̄rum homi/ ciūt. r Quis p/ cussit oēs hos: q. d.
 Tōs iusti estis cō/ paratiōe meti: q. ltr.
 maleficos occidistis:
 ego aut vñū solū. Et
 hoc est quod dicit:
 s Si ego cōiura/ ui tē. i. si ego occidi/ vnum: vos occidistis
 oēs istos: Unū melio/ res estis me. Et loq̄
 bieu nūc q attule/ rat capita filiōz ach/ ab qd dñis pñib⁹.
 t Nō cecidit tē. i.
 remansit aliq̄ sermo/ dñi inexpletus. t
 Sup. i. otra. v Do/ mun⁹ fecit: auctorita/ terop̄. s. opatū: t op̄
 opans i eo: qd actio si/ in eo qd homicidū.

optimates ciuitatē et ad ma/ iores natū: et ad nutricios
 achab / dicens: Statim vt
 acceperit lras has: qd habe/ tis filios dñi vñ et currus et
 equos et ciuitates firmas et
 arma: eligit meliorē et eum
 qd vob placuerit de filijs dñi
 vñ: et eum ponite sup soliūz
 pris sui: et pugnate p domo
 dñi vñ. Timuerūt illi vñhe/ ment / et dixerunt: Ecce duō
 reges nō potuerūt stare co/ ram eo: et quō nos valebi/ mus resistere ei: Diserit ḡ h̄
 s positi dōmus et h̄fecti ciuita/ tis et maiores natū et nutricijs
 ad hieu / dicētes: Serui tui
 sum⁹: qz cūq̄ iusserl faciem⁹:
 b nec cōstituem⁹ nobis regem:
 Qd cūq̄ tibi placuerit: fac.
 Rescripsit aut eis lras scđo
 dices: Si mei estis et obedi/ tis mihi: tollite capita filiōz
 dñi vñ: et venite ad me hac
 eadē hora cras in ierachel.
 Mōro filij regis. lxx. viři
 apud optimates ciuitatē nu/ triebant. Cūq̄ venissent lit/ terē ad eos: tulēt filiōs re/ gis / et occiderūt. lxx. viřos: et
 posuerunt capita eoz in co/ phunis: et miserūt ad eū i ier/ achel. Venit aut nūnc⁹ ad
 eū / et indicauit ei / dices: At/ tulerunt capita filiōz regis.
 Qui rñdit: Monite ea ad
 duos aceruos iuxta introi/ tū pōrtę: vlsq̄ mane. Cūq̄
 nū diliuxisset: egress⁹ ē / et stās di/ xit ad oēs populū: Iusti esti
 q. Si ēgo iurauit ptra dñi me/ um et interfeci eū: qd pcessit
 oēs hos: Tidete ḡ nūc qm̄
 s nōn cecidit de sermōib⁹ dñi
 et in terrā / qd locut⁹ ē dñs su/ per domū achab: et dōmin⁹
 fecit: qd locut⁹ ē i manu fui/ sui hēliē. Percussit igitur
 bieu oēs q reliq erāt de do/ mo achab in ierachel: et vni/ uersos optimates ei⁹ et no/ tos et sacerdotes: donec nō
 remanerēt ex eo reliquie. Et
 surrexit: et venit in samariaz.
 Cūq̄ venisset ad cāmeraz

t Heliē. iij. Reg. xxi. g. y Et sacer. ei⁹. P̄occupatio/ est: qz intra fiet hoc de sacerdonib⁹. z Ad cāmerā pa/ storib⁹: Quidā locut⁹
 ē sic dicit⁹. a Frēs
 ochoiq̄ i. cognatos
 acarīq̄ q ventebāt sa/ lūtare iorāt acariam
 nesciētes ipos eē iter/ sectos. b Dīritos.
 s. hieu. c Frēs. i.
 cognati. d Regis.
 s. hieu. e Qui ait:
 hieu. s. ad suos. f
 In cisterna. i. lugu/ latos piecerit i cister/ na. g Qūt cāmerā/ loc⁹ ē. h Sonadab
 de q̄ bēs hieu. xxv.
 pto. et d filijs ei⁹ recha/ bit⁹: q̄ p̄misuerūt ere/ mitē. i Bñdixit ei
 pp̄ vltionē dñi quā
 fecerat. k Et ait
 hieu: l Ad eū. i.
 ad ionadab in hñu/ cld tē. i. nunqd re/ ctum tibi videſ: quod
 ego feci: sicut mihi re/ ctū videſ qd tu facis.
 n Et ait io. ad hieu.
 o Est. q. d. mībire
 cū videſ. p In/ q̄t hieu ad ionadab:
 q Qui. i. ionadab.
 r At ille. s. hieu.
 s Dīritosz hieu.
 Ad eū. s. ionadab.
 t Clide felū tē. i.
 p celo dñi quid feci/ rimi. p. Zel⁹ dom/ tue comedit me. v
 Elsq̄ ad vñū inclu/ siue. i. nec vñū reliq.
 x Ampl⁹ colā. i.
 ap̄liare volo cultū ba/ al. S nūqd mentit⁹ ē
 hieu: dīcūt q excu/ sat familiari pñlio sp̄l
 ritusſet. Mescio q̄re
 b dicas: q̄ illa mai/ ra pñca fecit hieu: a q/ bus nō excusat. Unū
 si mērit⁹ est hici nō ē
 mirādū. z Nō vi/ uet: immo q affuerit/
 moriet. Atrobiz em/ mors inhēribit eis.
 a Insidiose. Ecce
 bon⁹ dol⁹. b Sctifi/ cate dīc. i. sanctū ve/ nerabile dīc agite. c
 His q̄ erāt tē. i. ma/ tricularis siue cācel/ laris ſepli. d Celeſti
 mēta/ lanea: vñ alia q/ bus differat ab alijs:
 e Mērātēne in
 uoluaſ iust⁹ cū ipio.
 Gen. xv iij. c. Absit a/ te dñe: dixit abraam:
 vt hanc rem facias: vt

occidas iusti cū impio. a. Ne q̄is forte r̄c. i. ne aliquis ali⁹ vobiscū sit. Nō em⁹ h̄ dixit hieu: s̄ historiograph⁹ appo/ sit hoc de suo. Sile in Ps. Quiescere faciam⁹ oēs dies se/ stos dei a terra. Ipsi nō dixerūt dei: s̄ Ps. apposuit. Item sile Es. xiiij. d. Nonā sedē meā ad aquilonē. Lucifer nō di/ xit ad aquilonem: sed esaias apposuit. b

Fugerit. i. euaserit/ de oib⁹ his q̄ sunt in tēplo baal. c. Ani/ ma ei⁹. i. vita illius q̄ quē fugerit aliquis de sacerdotib⁹ baal. d

Erit p̄ aia illi⁹. i. moriet p̄ illo. e. In/ ore. i. in deuoratiōe v̄l̄stātia. f. Et p̄/ iecerūt. s. cadauerā mortuorū: in cui/ tate tēpli baal. g

Latrinas. s. subtra/ neas: cuniculos ad mū/ dādas sordes vicorū ciuitatis. b.

Qui peccare fecit r̄c. Ad qd̄ igif̄ conat ma/ gistrī excusare eum a mēdaciō. i. In be/ thel et i dan: Due/ ciuitates i finib⁹ iudee/ k. Placēbat in oculis meis. Argu/ mētū validū ē hic: q̄ bonū op̄ factū extra charitatē placet deo/ et est meritorū. Sed cōtra: Heb. xi. a. Si/ ne fide impossibile est placere do. Itē Ro. xiiij. d. Quicqđ nō ē ex fide: p̄ctm̄ est. Itē Aug. Pctōr non est dign⁹ etiā pane q̄ ve/ sci. Sol. Om̄e meri/ tū a grā: vñ opus fa/ ctū extra charitatem/ nullius est meritorū: Sed de⁹ q̄ nullū bo/ nū dimittit irremune/ ratū: ex abundāti grā/ tale bonū remunerat aliqui tpaliter. l. Cepit dñs tēdere. i. cōperūt aggrauari peccata israel: ppter q̄ noluit dñs eos tolerare: sed voluit de/ lere eos: sicut hō delet op̄ suū q̄ tēdet eū. Sile Ben. vi. b. Penituit dñm q̄ fecisset hoīem. i. p̄posuit facere qd̄ facit p̄/ nitēs. Un̄ seq̄t: Delebo inqt hominē quē creavi a facie ter/ re. Itē Març. xiiij. d. Cepit iesus pauore tēdere. Verum est p̄passiōe: sed non passione. m. Asahel rex syrie. n

Aroer: ciuitas. o. Arnō. fluui⁹. p. Joachac̄ q̄ isra di/ cit ioas: aliqui dicis ioath. Expo. L. XI.

Thalia vero r̄c. Hic agit de athalia q̄liter occi/ dit oē semē regū vt regre posset: Postea q̄liter ipa/ occisa ē: t̄ ioas fil⁹ ochociq̄ vñct⁹ ē in regē/ ioiada sacerdo/ te p̄curāte. De his agit pleni⁹. j. Paral. xiiij. r. Mater ochociq̄ regi iuda: quē occidit hieu. s. Filii su. ochociq̄. t. Et iterfecit r̄c. Desiderans regnare. x. Regis/ sup iuda. s. y. Iorā fili⁹ iosphat. z. Horozex p̄t m̄. fu/ it em̄ filia iorā: t̄ vxor ioiada sacerdoti. a. De triclinio. i. de palacio regis. b. In domo dñi. i. domūculis heb/ domadarioz. qd̄ bñ potuit facere: q̄ erat vxor sumi sacerdo/ tis. c. Sup trā iuda. s. d. Ioiaida sumus sacerdos.

a. videte nē q̄s forte vobiscū sit de suis dñi: sed vt sint so/ li serui baal. Ingressi s̄t igif̄ vt facerēt victimas et hol/ocausta: hieu aut̄ h̄ parauerat sibi foris octoginta viros: et b. dixerat eis: Quicq̄s fuge/ rit de hoib⁹ his q̄s ego ad/ c. duxero i man⁹ v̄ras/ aiā eius d. ērit p̄ aia illi⁹. Factū est aut̄ cū cōpletū esset holocaustū/ h̄cepit hieu militib⁹ t̄ ducib⁹ suis: Ingredimini t̄ p̄cutite eos: null⁹ euadat. Mercus/ e serūtq̄ eos i dñe gladij: t̄ p̄/ iēcēt milites t̄ duces. Et ie/ rūt i ciuitatē tēpli baal: t̄ p̄/ tulerūt statuā de phano ba/ al: et cōbussēt et cōminuerūt eā. Destruxit q̄z edē baal: s. et fecerūt p̄ ea latrinas v̄sq̄ i diē hāc. Eleuit itaq̄ hieu baal de isrl̄: Uerūtū a pctis b. hieroboā filij nabath: q̄ p̄c/ care fecit isrl̄ nō recessit: nec dereliq̄t vitulos aureos qui erāt i bēthel t̄ in dan. Dixit aut̄ dñs ad hieu: Quia stu/ diose egisti qd̄ rectuz erat: et k. plācebat i oculis meis: t̄ oia q̄ erāt in corde meo/ fecisti h̄ domum achab: filij tui v̄sq̄ ad quartā generationē sede/ būt sup thronū isrl̄. Porro at/ hieu nō custodiuit: vt abu/ laret i lege dñi dei isrl̄ i toto

q. Thalia Ca. XI. r. v̄o māter ochociq̄ vi/ des mortuū filiū suū su/ um surrexit et inf̄fecit omne semē regū. l. Tollēs aut̄ iosa/ ba filia regl̄ idrā sord̄ ochociq̄/ oias filiū ochociq̄ furata ē eū de medio filiorū regis q̄ inf̄ficebant et nutricē ei⁹ de/ a. triclinio: et abscondit eū a fa/ cie athalię: vt nō inf̄siceret. b. eratq̄ cū ea i domo domini clam sex ānis. Porro atha/ lia regnauit super terraz se/ pte aūnis. Anno aūtez septi/ mo misit iōiada: et assumēs

Centuriones. q. Athalia vero r̄c. Athalia interpretatur tpalis dñi: t̄ siḡt tpale abundantia: q̄ a dño est: iux illud Iac. i. c. Om̄e datū optimū r̄c. Hoc nitit extingue re ioas: q̄ interpretat me/ moria dñi. Multi em̄ memorā dñi habēt i paupertate: quam

amittit i p̄spertitate. Un̄ Cain occidit Abel Ben. iiij. b. Herodes iohannem: Matth. xiiij. a. et Març. vi. c. Prop̄ hoc dñe Ps. 1. Dicitur si affluat no/ lite cor aponere. Itē d. h. Deut. viij. c. Ob/ sua t̄ cause ne q̄ obli/ uiscaris r̄c. Itē p̄posi/ t̄ picernaz p̄tis i. p̄/ spitate oblit⁹ ē inf̄p̄/ sui: Ben. xl. d. Abi di/ cit. Inter. Prospitas stultorū perdet eos: Prouerb. i. v. Item Eccl. xix. c. Bratias fideiussoris nō obliu/ scaris: Dedit em̄ p̄ te aiam suā. Thren. iiij. c. Recordare paup/ tis et transgressionis meę r̄c. i. Inter/ fecit oē semē regū. Semia regia sur/ tutes vel bona opa/ q̄ a deo i bona terra se/ mināt. Matth. xiiij. a. Exiūt q̄ seminat se/ minare semē suū r̄c. De hoc semie habes Prouerb. xi. c. Semē iustop̄ saluabilis. Et di/ cit semē regū: q̄ re/ gis t̄ regit: et facit illū regē i q̄ semia: semē nato: ei⁹ rex ē dñs. Un̄ Matth. xiiij. d. dicit discipuli: Dñe nōne bonū semē semi/ nasti: vñ ergo by q̄a/ niam: Itē Osee. x. d. Seminate vob̄ i ver/ tate t̄ iusticia: et men/ te i ore miseric. qn. s.

dicit Genite bñdici r̄c. Eccl. xi. c. Mane semia semē tuū: t̄ vespe n̄ cess̄ man⁹ tua. Mane dñe. p̄t illō Thren. iiij. c. Vo/ nū ē viro cū portauerit iugū ab adolescētia sua. S̄ qd̄ no/ lūt seminare hēc semia: q̄z deriderēt. Un̄ Eccl. xi. b. Qui ob/ suatventū nō seminat: et q̄ p̄siderat nubes nūq̄ merit. Qia hēc semia iterfecit athalia. i. abundātia tpalis. Un̄ Matth. xiiij. a. Alia ceciderūt i spinis: t̄ creuerūt spine: t̄ suffocauerūt ea. v. Tollēs aut̄ iōsabat̄ r̄c. Josaba iterp̄ta securitas dñi: t̄ siḡt paupertate: q̄ iter̄ oia bona dñi securissima ē: q̄ Lā/ tabit vacu⁹ corā latrone viator. S̄ vt dicit Greg. diuinę cū/ labore acq̄runf̄: cū timore possident: cū dolore deferunt. Di/ ues em̄ putat q̄ oēs insidient ei. Un̄ Job. xv. c. Soni⁹ ter/ rois sp̄ in aurib⁹ illius: et cū pax sit sp̄ insidias suspicat. o.

l. Iōiada vir eius: interpretat dilect⁹ dñi: et significat char/ itatē: q̄ sola facit dilectū dñi. Un̄ Prouerb. viij. b. Ego dilig/ ētes me diligō. Iōas interpretat mēmoria dñi. Recte q̄ dīci/ q̄ iōsaba t̄ ioiada fuauerūt ioas: q̄ paupras t̄ charitas me/ moria dñi pire n̄ sinūt. Nā q̄ charitatē paupratē h̄z diligat. Nō em̄ p̄ christū filiū charitas: et virū paupratē obliuisci.

x. Tertia pars.

a Centuriones. i. nobiles. b Et milites. i. principes
 familiarū. c Et introduxit ad se: et ostēdit eis secreto
 iōas filii regis ochoq; et colaurerunt oēs p puerō cōtra
 athaliā: pponētes q̄ puerū in sabbato sequēte vngēret in re
 gē. Qd̄ facrū est in hūc mo dū: vt legit. ii. Paral. xxij. Erāt
 sumi sacerdotes q̄rū
 vñsc̄s i hebdoma
 da vīcis suē habebat
 secum in ministerium
 p̄tū. minores sacer
 dotes: et totidē cantō
 ref: et totidē sanitores.
 Diluculo sabbati sa
 cerdos sumi q̄mini
 strauerat p totā heb
 domadā cū turma sua
 egrediebat: ad p̄priā
 domū reuertēt: Tge
 em vīcis suē oēs absti
 nebāt ab amplexibus
 v̄toꝝ. Pōtīfex v̄o q̄
 ministratur erat i gre
 diebat cū turma sua:
 Lūc aut̄ iōiada prī
 ceps sacerdotū p am
 plando exercitu reti
 mat egressuros: et re
 cepti ingressuros fa
 cies eis duas turmas.
 Una pōtīfex ingressu
 rus cū suis. Alteram
 pōtīfex cū suis facie
 bat. Tertia q̄z turmā
 adiunxit de leuitis et
 centurionib̄. i. nobilio
 rib̄ q̄s cōouauerat:
 Et intrās domū sal
 tus. i. domū armoriū
 dedit singulis arma: et
 p̄cepit egressurū vt
 circumstarent regem
 in atrio interiori. i. sa
 cerdotū et custodirēt. Ingressuris v̄o dixit vt descēderēt ad
 domū regiā: ne servi regiē ingrediētes impeditēt vñctionē
 pueri. Sēd hāc turmā de ingressuris diuisit in tres ptes: p̄ci
 ples vt vna ps obseruaret excubias regis. i. porticū domus
 regi. Alia obseruaret ptem seir: p quā ascendebat de ciuitate
 in domū regiā. Tertia ps obseruaret domū messa q̄ dicit
 porta scutarioꝝ. i. custodū regis: p quā de domo regia ascen
 debat in tēplū. Illā v̄o p̄tē quā collegat de centurionib̄ et
 leuitis posuit ad custodiā atrioꝝ tēpli ex oī pte. Lūc iō
 fada cū reliq; sacerdotib̄ et leuiti et seniorib̄ pduxit puerū
 iōas: et vñxu eū in regē: et deuteronomiū. i. legē dei dedit ei
 tenēda in mālō: siē p̄cipit. Deut. xvij. d. vt cū ipso hitu re
 gni disciplia legē dei seruāda comitē. Athalia v̄o h̄ audieſ. sci
 dit vestimenta sua dicens. Cōiuratio p̄uratio. Quam eduxerūt
 centuriones eura septa tēpli: et iterfecerūt eā: et deduxerūt re
 gē in palatiū suū: et sedit sup thronū regū. Et letat̄ ē popu
 lus: et destruxerunt tēplū baal et aras: et imagines q̄s fece
 rat iorā et athalia. Mathā q̄z sacerdotē baal interfecerunt
 corā altari: et h̄ est q̄o hic dī. d. Depigilq; tēplū. Glo. i.
 cōiurationē cū p̄cipib̄ leuitarū fecit p puerō cōtra athaliā.
 e. Filiū regis tēplū. i. iōas. f. Hērmio. i. res sermo
 nis. g. Tertia ps: de ingressurū. h. Excubias. i. por
 ticus domū regie. Et aliq̄ libri habet excubitū: vel excubiū;
 idē est. i. Scutarioꝝ. Glo. Scutarij erāt tutores regis
 custodientes palaciū vestibulū. Mota: porta scutarioꝝ. ii. Pa
 ral. xxij. b. dicit porta fundamēti: p quā ascēdebat de domo
 regia in tēplū. k. Due vero ptes: de egressuris. i. due. i.
 vna diuisa in duas: quā altera regi assūtebat a dextris: alia

a sinistris. l. Excubias domū dñi. i. atriū sacerdotum
 vbi rex inungebas. m. Si q̄s aut̄ aliꝝ. s. a nostris. n
 Singuli: sacerdotes sive p̄tifices. o. Dedit eis. i. leui
 tis. p. llāstas et ar. Glo. Que dāvid cōfis hostib̄ cōse
 cravit in domo dñi: q̄bus leuitē in bello armareſ: q. In

dōmo dñi: id est in
 domo saltus. r. Et
 edis. i. templi. q. d.
 Una ps sit a dextris
 regis: alia a sinistris.
 s. Filiuz regis. i.
 iōas puer. t. Da
 dema. Glo. insigne
 capitū regum. v

Et testimonium.
 Glo. i. legē dei q̄ do
 ceatur q̄liter vñuat et
 qd̄ agat. Un. Deut.
 xvij. d. dicit: Postq; ascenderit rex i regnū
 soli sui: describet sibi
 deuteronomiū legis
 huius in volumine: nō
 auri immēsa pōdera:
 dicit Glo. ibidē. x

In tēplū. S. quā
 est ingressa athalia in
 templū: cū supra p̄ce
 pisset iōiada: Si quis
 igrēsus fuerit septū
 tēpli interficiāt: Ad
 hoc soluit ioseph⁹ di
 cens: q̄ regina fuerat
 excepta: et ideo pm̄
 serūt custodes atrioꝝ
 eā intrare: sed socias
 ei p̄blierūt. y

Educite eā. Simi
 liter in ecclesia nō de
 bet fieri effusio sangu
 is. Qd̄ si aliqui acci
 derit: dī ecclīa rededi
 cari: vt iubet qddā decretū: S. nō fit. z. Introit⁹ equo
 rum sive porta equorū: dicit porta illa vñq; ad quā licebat
 ascendere super equos. a. Inter dominum et regem:
 vt rex domino esset obediens.

Et inter populus.
 s. Tertia pars vestrū tēplū. Ingressuris templū in
 sabbato p̄cipitur vt ponāt excubias ad portam regis: et ad
 portam seir: et ad portā fundamenti. Ingressuri tēplū in fab
 bato sunt illi qui clauſtrū ingredunt̄: vt sabbatū. i. quietē cō
 templatiōis habeāt. Ālibus imminent̄ insidię a trib⁹ locis:
 A domo regis. i. a cōcupiscentia mundi: Et a porta fundamēti: id est a cōcupiscentia carnis.
 Un. et in his trib⁹ loci debet excubare. A porta regis excu
 bias obseruare: est mor⁹ superbie humiliter subiugare. Ad
 portam seir excubare: est mundi diuitias prudenter fugere.
 Ad portam fundamenti excubias ponere: est delitias carnis
 siue cōcupiscentias vigilanter elidere. Egressuri vero regi assi
 stebant custodientes eū. Per egressuros significant pfecti
 clauſtrales: qui habēt mortē in desiderio: et vitā i patientia:
 qui iam iacent in ianuā paradisi. Isti reuera custodiunt iō
 as. i. memorā dñi: q̄ valde necessaria ē/̄ duo marie. s. acidi
 am. et vanā gloriā. M. si clauſtralis pcedat alios: extollit p
 vanā gloriā: si seq̄t vñtū: torpēcit p acidiā. Un. medius
 loc⁹ secur⁹ ē. Memoria dñi et elationē reprūnit et deuotio
 ne excitat: et sic tā acidia p̄ vanā gloriā declinat. Istis oib⁹
 dedit iōiada. i. chris⁹ arma ad defendēdū se. i. patientiā: et ha
 stas ad ipugnādū. i. misericordiā. Per paciētā em̄ sustine
 m̄ ipugnatōes dēmonū: s̄ p̄ opa miscōdīg ipugnam̄ eosdē.

Allegorice

G a Et inter populum: supple et dominis: ut s. populus non discederet a cultu domini. b Et iter regem et populo: ut rex iuste regeret populum: et populus fideliter seruiret regi. q. Paral. xxiiij. d. dr. Pepigit ioiada sed in se vniuersumque populum et regem ut esset ipsi dominus. S. ibi se loco dei cuius minister erat posuit. Et significat hic triplex pax quam fecit christus.

f. Pax hominis ad deum: Pax hominis ad angelos: Pax hominis ad homines. c Et posuit sacerdos cultus. f. ioiada. d Ceteris pheleti: Ad quod iudicium vivificabat vel occidebat rei.

e De domo domini. i. de templo. f Scutarioz. i. custodum regis. g Letatus: quod abstulerit dominus opprobrium eorum; ne s. mulier regnaret super eos.

h In domo regis: id est iuxta domum regis. i Septemque annos: quod anniculus erat qui furata est eum iosa filia regis ioram: et sex annis misit absconditus.

j Expo. La. XII.

D k Anno septimo regis iost: k 2. Paral. 24.2. De bersabee. q. d.

W. ei non fuit de generi achab. l. Luct dieb. q. Sed post mortem ioiada multa mala fecit. vñ etiam occidit carchariam filium barachie quod reprehendebat eum. m. Dixitque iotas: viuente ioiada.

n Que offeret per precio animae: Quia dabat iurum ad bellum: et numeri: q. dicuntur. o. Et quod dicitur. xxx. b. Cui tulerunt summa filiorum iost: iuxta numerum: dabant singuli p. aiab. suis dominino: et non erit plaga in eis.

o Et quam sponte: i. pecuniam voluntaria: q. oblationem per delictum et per peccatum erat sacerdotum. Unde Osee viij. b. dicitur de ipsis: Petra populi mei comedet: et ad iniqutates eorum subleuabit aias eorum. p. Sartatecta: i. ruinas tectorum templi. q. Eloquunturque rex: Fratus: quod in tanto tempore non instaurauerat ruinas templi. q. Iuxta ordinem vestrum: id est sicut competit ordini vestro. Non enim competit ut sacerdotes recipiant pecuniam alienam: quod habent manus vincias: et

a et inter populum: ut esset populus domini: et iter regem et populum. Ingressusque est omnis populus regem teplum baal: et destruxerunt aras eius: et imagines cotruierunt valide: matham quod sacerdote baal occiderunt coram altari: Et perdidit sacerdos custodias in domo domini: tulitque ceturiones: et cerebri et phelethi legiones: et oez populum terrebant: deduxeruntque regem de domo domini: et venerunt per viam portae scutarioz in palacium: et sedidit super thronum regum. Letatusque est omnis populus fratre: et cuius talis conquisitum: Athalia autem occisa est gladio in domo regis. i Septemque annos erat iotas cum regnare cepisset. (Ca. XII.

k Anno septimo hie regnauit iotas. xl. annis regnauit in hierusalem: Non me miserebam eum sebia de bersabee. Fecitque iotas rectum coram domino: cunctis diebus quod docuit eum ioiada sacerdos: rerunt exulta non abstulit. Adhuc enim populus immolabat: et adolebat incensum in excelsis. Dixitque iotas ad sacerdotes: Omne pecuniam sanctorum quod illata fuerit in teplum domini a heteroentibus: que offeret per precio animae: et quia sponte et arbitrio cordis sui offerunt in teplum domini: accipiant illa sacerdotes iuxta ordinem suum: et instaurent sartatecta domini: si quod necessarium videtur in instauratiōe. Igitur usque ad. xxiiij. annum regis iotas: non instaurauerunt sacerdotes sartatecta tepli. Unde aueruntque rex iotas: sartatecta: dicentes eis: Quare sartatecta non instaurat teplum. Nolite ergo amplius accipe pecuniam iuxta ordinem vestrum:

cito adhuc eis pecunia. Tel iuxta ordinem vestrum dicit: quia quilibet tempore vicis sue recipiebat: et noluit rex quod decet et regeret. r. Et iustificare sartatecta. Josephus volens excusare sacerdotes in hoc loco: dicit quod rex iusterat in omnim regione ut mitteret pontifex sacerdotes et levitas quod sumeret per vinculum capite dimidiatur sicili: Quod videlicet populo non placere: cessavit: Et ob hunc non fuerunt iustificare ruine templi quod erant ibi: non tam per vetustatem: sed etiam oes quod fecerat a thalia: quod de lapidis et lignis sanctificatis parauerat domum baalam. s. Bacophyla cum larcam quandam sive truncum.

t. Iuxta altare: i. non loget ab altari holocaustorum. v. Omnia pecuniam: sicut illam quod offerebatur per peccato: quod erat sacerdotus. x. Scriba: qui s. sumptus copiabat. y. Iuxta numerum regis et pontifex: effundebatque et numerabat pecuniam quod inueniebat in domo domini: et dabat ea iuxta numerum atque mensuram in manu eorum quod herat cemetariis domini domini.

z. Qui impeditebat eam in fabris lignorum: et in cemetariis: his quod operabantur in domo domini: et sartatecta faciebat: et in his quod cedebat sara: et ut emerent ligna et lapides quod excidebant: ita ut impleret iustificationem domini in vniuersitate quod in diebus regis. Sol. Non est iustitiae quod non de eadem pecunia quod offerebatur a populo ad iustificationem domini: sicut fuerit vasa in ministerio templi: sed de reliquo pte de quod facta sunt vasa tepli. Sol. Non est iustitiae quod non de eadem pecunia quod offerebatur a populo ad iustificationem domini: sicut fuerit vasa in ministerio templi: sed de reliquo pte pecunia quod et alijs donacionibz fuerant collata. b. Que inferebant in te. domo: supple non fiebat. c. Ratio: i. computatione: quod fidèles erant. Etiam super codem dicitur: c. Dabat ea iuxta numerum et mensuram in manu eorum quod herat cemetariis in domino domini. Sol. Pecunia numerata vel popolare tradebatur eis: et hoc s. p. S. postea non requirebatur ab eis proportionatio: et hoc dicitur hic.

d. Tunc ascendiit achael rex syrius: et pugnabat contra geth: cepitque eam: et direxit faciem suam ut ascenderet in iherusalem.

iota. De quo dicitur. q. Paral. xxiiij. d. Denuntiavit ioiada plenus dierum: et mortuus est cum esset centum triginta annorum: et sepellerunt eum in ciuitate danieli cum regibus eius quod fecisset

Læ.

a cisset bonū cū isrl' t cū domo ei'. **b** Tullit: Qd nō fecisset si iotada viueret. **c** Sc̄ificatq. i. dño oblata. **c** Cōse-
crauerat. i. deo obtulerat. **d** Surrexerat aut̄ i vltione
cachariē filii iotade: quē occidit ioas: qz arguebat eū: vt legit
ū. Paral. xxiiij. e. Tū
iste cacharias Matth.
xxiiij. d. d̄r filii barach
i. Forte iotada bino/
m̄ fuit: Ut matthē
posuit nomē p̄ int̄p̄ta-
tione. Barachias em̄
iterptak bñdic̄. Tū
cacharias d̄r filii ba/
rachie. i. bñdic̄. Sile
Zob. v.c. vbi dixit an-
gelus se esse filiū ana/
nie. i. glorie dei. e.
A Mdercusset̄s̄ io/
as; qz diuinos hono/
res sibi volebat impē-
di: vt dicit hebrei. f.
G in domo mello. i.
in arce sion: qz d̄r mel/
lo. g. Cū patrib̄
suis. Hō tñ i monu/
mēns regalib̄: vt d̄r.
ū. Paral. xxiiij. g.
Expo. Læ. XIII.
b Año. xxiiij.
Hioas r̄c. Hic
agis de obitu
belise. i. Secul'
adorādo idola/ vitulos
i. k. Grat'. Furor
dñi est vltio ei'. Fu-
ror dñi irascit qz dñs
se vltscit. **L**uncis
dieb̄ acabel. i. Tū
ad temp̄ cessabat bel-
lū. m. **I**oachac:
rex isrl'. n. Audi-
vit. i. miser' est eius:
dedicqz ei pacē i die-
bus suis. o. **S**al-
uatorē. qz ille fuerit
nō legit hic. Josephy
dīc: Cōcessit eivit bel-
licula declinarēt.
p. **S**icut heri. i. pa-
cifice. qz Adore-
serūt: quin adoraret
vitulos aureos. r.
Et luce pmansit: qz
phib̄ eī lege: vt p̄
Deut. xii. a. s. **E**t
si sūt dere. r̄c. Hoc
videſ p̄tū ei qz statū
supra dixerat: sc̄z: Et
dedit dñs saluatorē iſrael:
p̄ i tabernaculis suis/ sicut he-
ri et nudiustertius: Uerūtū
qz nō rēcesserūt a pctis domus
hieroboam: qui peccare fe-
cit israel: sed in ip̄is ambula-
uerūt. Siqdē et lūcūs pmā-
sit in samaria: t nō sunt de-
relicti ioachac d̄ populo nisi
qnquaginta eq̄tes: et decem
curr̄: t decē milia peditum.
Interfecerat em̄ eos rex sy-

XIII

Anno. xxvij. r̄c. Hoc nō videſ posse stare: qz ioachaç
cepit regre. xxiiij. āno ioas regl iuda: vt dictū ē supra eodē a.
et. xvij. ānis reguit: g. xxix. ān̄ ioas fuit. xvij. ān̄ ioachaç. g.
ioas filiioachaç cepit regre. xxix. vel. xl. āno ioas regl iuda:
non g. xxvij. Solu-

rię et redegerat qz puluere i
tritura areę. Reliq autē ser-
monū ioachaç t vniuersa qz
fecit sed t fortitudo ei': nōne
hēc sc̄pta sūt i libro fmonū
dierū regū israel: Dormiuit
qz ioachaç cū patrib̄ suis: et
sepelierūt eū in samaria: Ne
gnauitqz ioas fili' eius p̄ eo.

Anno tricesimo septimo io-
as regis iuda: regnauit ioas
filiioachaç sup israel in sa-
maria. xvij. annis: et fecit qz
malū est i cōspectu dñi. Nō
declinavit ab oib̄ pctis hie-
roboā filij nabath qz peccare
fecit isrl: sed in ip̄is ambula-
uit. Reliq aut̄ fmonū ioas/
t vniuersa qz fecit: sed t forti-
tudo ei': quō pugnauerit cō-
tra amāsiā regē iuda: nonne
hēc scripta sūt i libro fmo-
rū dierū regū isrl: Et dormi-
uit ioas cū patrib̄ suis: Hic
r̄boā aut̄ sedit sup soliū ei'.
p. **P**ororo ioas sepult̄ est in sa-
maria cū regib̄ israel. Heli-
seus autē egrotabat infirmi-
tate qz t mortu' est. Bescen-
ditqz ad eū ioas rex isrl/ t fle-
bat corā eo/ dicebatqz: Pā-
ter mi pāter mi: cur' israel t
auriga ei'. Et ait illi helise':
Affer arcū t sagittas. Cūqz
attulisset ad eū arcū et sagit-
tas dixit ad regē isrl: Done
manū tuā super arcū. Et cū
posuisset ille manū suā sup/
posuit helise' manū suas ma-
nib̄ regl et ait: Aperi sene-
strā orientale. Cūqz apuisset/
dixit helise': Iace sagitta/ et
iecit. Et ait helise': Sagitta
salutis dñi: et sagitta salutis
cōtra syriā: p̄cutiesqz syriā i
aphec/ donec cōsumas eā: et
ait: Tolle sagittas. Qui cuz
tulisset/ rursuz dixit ei: Idē
s cute lāculo terrā. Et cū pcus-
sisset trib̄ viciibus t st̄tisset:
irat̄ ē h̄ eū vir dei/ et ait: Si
pcussisses qnq̄ies aut sexies
siue septies/ pcussisses syriā
i vloqz ad p̄sumationē: Huc

C **P**ororo ioas rex isrl. a. Pa-
ter mi r̄c. Hic dixit
helise' helise' s̄ eodem
ū.b. b. **P**ater/
tpalū administratio-
ne. Hic p̄ sp̄taliū dī
spensatiōe. c. **L**ur/
rus/ cōfessor suppor-
tatiōe. d. **A**uriga:
discreta p̄gros sumu-
latiōe/ qz sibilo blan-
de excitatiōis. Nūqd
nō auriga erat qz dice-
bat: surge qz dormis:
Eph. v.d. Nūqd nō
currus cum dicebat:
Quis infirmat r̄c. h.
Corl. xi. g. Nūqd n̄
p̄: et p̄/cū dicebat:
Ego libētissime ipēdā
t supimpēdar ego ip-
se p̄ aiab̄ vestris. h.
Corl. xii. e. **S**a-
gitta salu. i. p̄ hanc
sagittā indicat qz dñs
faciet salutē in isrl cō-
tra syriā. Hic sagitta
est sc̄tā p̄dicatio. f

Syriā in aphec. i.
illam p̄t̄ syriē qz est in
aphec. Sic exponit i
historijs. S3 hec ex-
positio videt falsa: qz
j. Regl. iii. a. dicit:
Pororo philistei vene-
rūt in aphec: ibi dicit
glo. Aphec loc̄ ē iux-
ticū eisō iērael ciuitatē
vbi dimicauit saul
in sorte aser. g. aphec
nō ē p̄ syriē/ sed loc̄
i iudea. Solo. Aphec
equocū est. g. **T**a-
culo. i. sagitta. h.
Setisset. i. cessasset
Ald cōsumma-
tionem. i. perfectam
destructionem.

Libri

quarti

a In terrā israel b In sepulchro helisēi. Hoc factū fuit longo tpe post mortē helisēi. Josephus dicit q ipsi met latrones quenā hominē quē lpi interfecisse videbātur piecerūt in sepulchru helisēi: q ad tactū ossū helisēi surrexit: et ita patet q spiri^t helisē fuit duplex i helisēo. **c** Eorum*i.* israel. **d**

Tribus vicibus: iuxta verbū helisēi.

e Expo. Ca. xiiij.

Hanno secundo ioas.

Immo debu

it dixisse āno quarto vel quinto: qd sic p

batur: Joas rex iuda regnauit. xl. annis: cu

tus āno. xxxvij. cepit

regnare ioas fili^o io

achaç: Amiasias vero

successit ioas regi iu

da. Ergo q̄to vel q̄

to āno ioas regis isra

el cepit regnare ama

sias: nō ergo secūdo.

Solutio patet ex p̄di

ctis. Dicitur est em q̄

ioas fili^o ioachaç cō

regnauit p̄i suo duo

bus vel tribus annis:

Et ita si incipias ab il

lo tpe quo cepit cōre

gnare patri: habebis

q̄ amiasias cepit re

gnare secūdo anno io

as fili^o ioachaç: sicut

dicis hic. Si vō inci

pias ab illo tpe q̄ sol

regnare incepit: tunc

vez̄ q̄ q̄to āno vel

q̄to ioas fili^o ioachaç

cepit regre amiasias

vt pbatu ē: Et h agit

de amiasia et oia re

gib^o israel. **f** Eligitū autē ix. ānis regnauit in hierusa

lē. Cōtra ioas filius ioachaç regnauit. xv. ānis: vt h dicitur:

Et amiasias cepit regnare secūdo anno eius: ergo simul

regnauerūt ioas et amiasias. xv. vel. xiiij. ānis: et post mortē

ioas vixit amiasias. xxv. vt dicis eodē ea. ergo. xl. annis vel

xxix. ānis regnauit amiasias: Quid est q̄ qd h dicit q. xxix.

annis regnauit: Solutio. Amiasias anq̄ morere cōmisit re

gni administrationē filio suo. xi. vel. xij. ānis: et illi nō cōpu

tanū in regno suo: cōputantū autē in vita sua: vt meli^o patebit

isra. xv. a. **g** Cleruntū nō vt dauid. Blo. Amiasias fe

cit bonū in cōspectu dñi: sed nō corde pfecto: Bona quispe

opa q̄ placēt deo fecit: sed non corde pfecto: q̄ sub simulata

specie corā hoībus ostendebat: et sic corā dñi accepta non

erant. **h** Nisi hoc tm̄ r̄c. Ergo pater ei^o abstulit excelsa: qd falsū est. Solutio. Nisi ponis p̄i: Et cōtinuat: Fe

cit rectū corā dñi: sed hoc tm̄ supple male fecit q̄ excelsa nō

abstulit. Vel sic: Juxta oia q̄ fecit ioas pater ei^o fecit. i. oia

bona fecit: nisi tm̄ hoc q̄ excelsa nō abstulit. Excelsa vō au

ferre: nihil aliud est q̄ ritū immolādi in excelsis auferre. In

excelsis em locis solebat idolis immolare: et in illis eisdē lo

cis deo immolabāt: modo retinētes loca immolationis: nō

q̄ idolis immolare: sed deo: tm̄ in excelsis: qd deo nō placu

it. **i** Incensum in excelsis: deo: non idolis. **k** Nō

moriēt p̄a. p̄ si. Itē Deut. xiiij. c. Eccl. xvij. e. Sed

cōtrarium Exo. xx. a. Ego sum dñs deus fortis: celotes r̄c.

Solutio. Aug. dīc: Hic agit de pena eterna: ibi de tpali.

l Ip̄e p̄cussit. s. amiasias. m Salinarū. Blo. Utetū

Regum

editio p̄ salinarū q̄si nomine regionis generale posuit. Item
Blo. Vallis salinarū erat: vbi sal faciebant: vel feno salugiv

mis deciso t desiccato t incēso: vel aq̄s pureoy salis feruera

cris: et vsc̄ ad salis firmitatē coquēdo pdicris: vel alio q̄s

bet ordine q̄ sal fieri p̄sueuit. **n** Apprehendit petrā.

Blo. Petra civitas ē arabic nobilis: in ter

ra edom: q̄ i libro illu

meri recem dicit: et a

syris sic appellat. Sz

iosephus nō ciuitatē

sed magnā petrā dicit

i arabia cōstitutā. Di

cū iosephl cōsonum

est illi qd dicit. **o** Pa

ral. xxv. d. vbi dicit:

Egerūt eos filiū iu

da: et adduxerunt ad

precipitiū cuiusdā pe

tre: et p̄cipitaueit de

sūmo in p̄ceps. p

Lunc misit amasias

supbiens de victoria

sua.

p Videam^o nos.

l Ip̄e p̄cussit. s. amiasias edom i valle salinarū. Amiasias

interpretat genē su

stollēs dñi: et signif

cat p̄dicatores q̄ de

bent auditōrū corda

ad dñm eleuare ver

bo et exemplo: qd v̄

valeant facere: debet

peutere edom. i. casti

gare corpus suū. Sic

faciebat apls. i. Cor

ix. d. Castigo corpus

meū r̄c. Hoc autē de

bet facere in valle sa

linarū. i. in humilitate

et discretionē. Vallis

ē humilitatē significat. Ubi p̄s. Qui emitit fōtes i cōvali

b. Et alibi: Pinguēcēt speciola deſti: et vallis abundabū

frumento. Sal vō designat discretionē. Unū in oī sacrificiū

bet lex poni sal. i. omne opus fieri cum discretionē. Ro. xij. a.

Ratiōabile sit obsequiū vestrū. Sine discretionē/mutile/imo

nociūnū est op^o. Job. vi. a. Aut comedī poterit insulsum: qd

nō est sale cōditū: Marc. ix. g. Bonū est sal: qd si sal insul

sum fuerit: in q̄ illud cōdierit: Habete in vob sal et pacē ha

bete int vos. **m** Decē milia. i. pfecte. Hoc ē cōtra illos

q̄ nimis discreti sunt. Ro. viij. a. Sapientia carnis intima est

deo. Ro. xij. a. Nō plus sapere q̄ oportet r̄c. **n** Ap

prehendit petrā in p̄lio. Petra est soliditas bonē cōuer

sationis: q̄ apprehendit in cōflictū et labore temptationis et

tribulationis. Non em̄ suauit viuēdo et delitiose acq̄ris bona

cōuersatio: quā cum quis apprehendit vocet eam. **o** Eccl.

cechel. i. auxiliū dei. i. dicat q̄ nō ex virtute sua: s̄ ex gratia

dei adept^o est illam: Sicut paulus. i. Cor. xv. b. Abundan

tius omnibus illis laborauit: ecce petram: Non autem ego

sed gratia dei mecum: ecce iec echel. **p** Lunc misit r̄c.

Amiasias de victoria edom ēlatus: ioas regem israel pro

uocauit ad p̄elium: Sic etiam multi de victoria contra car

nem interius extolluntur. Unde diabolus post longum te

lūnum/dominū statuit supra pinnaculū templi: vbi plures

seduxerat per vanā gloriam. Tales sunt similes virginibus

fatuis: Habēt enim lampades: sed sine oleo: id est corporis

castitatem: sed intus vacui sunt charitate: et ideo dicitur eis:

Amen dico vobis/nescio vos: Matth. xvij. a. Preceptum

est enim

a *Videam nos. q.d. pugnem adiuicē siue explamur q plus pōt in armis.* **b** *Carduus libani r̄c. Parabolice elūs ioas supbiā amasie. Sed qd ad rem de isto padignate: Sol. In hoc p̄tinet ad rē: vt sicut carduus cedro inferior est et incōpabilis iū amasias ioas regi isrl. Ul alit: vt hēc silīnū do adaptet psonis de qd agit. Per carduū intelligit amasias: per cedru ioas rex isrl: per filiā p̄plus isrl: p̄ filiū p̄plus iuda. Amasias iū filiā ioas petiū fūlo suo vxorē: qz petiū vt p̄plus isrl subditus ēt p̄lo iuda: sic vxor subdita ē viro suo. **S** bestiē salt⁹. i. indomiti mulites ioas regis isrl: culauerūt carduū. **i.** amasias. **c** *Percuties r̄c. Nō exponit gabola.* **d** *Et iuda: nomē est populi.**

e *Viderūt se: id est cogredi sunt.* **f** *In bethsames. i. iuxta bethsames.* **g** *Ocho ḡvā achariē.* **h** *In hierlm. Ut dīc Jose phus: cōmīnat⁹ est ei mōrē nisi redderet ciuitatē. q tradita intrupit ioas mūrū hierlm/ a porta ephraī v̄sq ad portas anguli.* **k** *A porta ephraī: q dīc porta vallis.* **m** *Et obſides: ne amplius insurgerēt i eū. Ul obſides: q tenebat rex iuda p tributo sibi soluēdo a rege isrl.* **o** *Et regnauit hieroboam. De isto loquitur annos p̄pha. vii. c. p* *Vigiliq̄nos annis. Et paus regnauerat viii. vel. xv. annis. ergo regnauit. xxix. vel. xl. annis. Hoc solutū est supra eodē ca.* **q** *Co tra eum: sc̄ amasias.*

s *At ille: sc̄ amasias.* **t** *Lachis: ciuitas.* **u** *Achariā. Ipse est očias. q dū vellet sacrificare in tempore v̄luppare sibi officiū sacerdotale p̄cussus est leproza.* **v** *Annos natūm sedecim: Modus loquēdi est: id est babēte a natūrāte sedecim annos.* **w** *Ipse: sc̄ očias.*

x *Abilā: ciuitas.* **a** *Dormiuit rex: amasias.* **b** *Ipse restituit. Glo. De hieroboā dī: Ipse restituit terminos isrl ab introitu emath v̄sq ad mare solitudinis. Emath que nūc dicit epiphania septētrionalis erat termin⁹ isrl. Mare autē solitudinis/mare mortuū ē: qd in latitudine p̄ stadia octingēta v̄sq ad coaros arabie: in longitudine. c.l. v̄sq ad vicinā sodomor̄ p̄redit. Et enī antiochia/ab antiocho epiphane q regnauit ibi. Igit hieroboā castramētus est contra syrios: omnē eoz est enī Exo. xxiij. b. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus.* **y** *puincia: sicut Cardu libani r̄c. Nota cardu pungitū est: florē habet: at decidū: Dic est hō glōriōsus in suis opib⁹: Multū*

em remorsib⁹ cōsciētē pungit: et cito trāsīt glōria eius. **P̄s. P̄s. 89.** *Hanc floreat et transeat: vespere decidat: induret et arescat. Esaie. xl. b. Omnis caro fēnū et oīs glōria ei⁹ quālī flos agri: Erricatu est fēnū et cecidit flos: qz spiritus dñi sufflauit ī eo. Fili⁹ cardui est anim⁹ homis glōriōsi. Cedrus alta dignitas seculi. Liban⁹, p̄spēritas mūdi. Filia cedri sollicitudo temporalis. Carduus ergo filiā cēdri q̄ est in libano/ dicit vxorē filio suo: q̄t aliq̄ ī suis opib⁹ glo- riorū adepta seculi di- gnitate: et mūdi p̄spītate sollicitudinē tem- poralē ponit in animo suo, qd omnes fere sa- ciunt hodie: Contra quos dicit. **j.** Limo- thei. **j. a.** Nemo miliv- tans deo/ implicat se se- cularib⁹ negocijs/ ut ei placeat cui se pbaut. **Luc. xxi. f.** Attende- vob⁹/ ne forte grauenē corda v̄ra in crapula et ebrietate: et curis bul⁹ v̄tē. **Phil. iij. c.** Que retro sit obliuiscēs/ ad ea que sit priora exte- dens meipsum ad de- stinariū: persequor ad brauitū eterne vocati- onis. **i** *Interru- pit mūrū r̄c. Sic fa- cit diabolus q̄t capit hominē/ interrupit mu- rū. i. mētis fortitudinē.**

k *A porta ephraī v̄sq ad portā an- guli: id est a bono fru- cu boni opis/ v̄sq ad angulū intime cogita- tiōis. Diabolus enim non solū opus sed etiā cogitationes corrum- pere conat. **l** *Qua- dringentis cubitū. Ruptura muri q̄drin- gentorū cubitorū est: quia quattuor cardinales virtutes p̄ pec- catum corrupunt: in quibus est tota animi fortitudo. Apoc. xxi. e. Ciuitas in quadro posita erat.* **m** *Tulitqz om- ne aurum r̄c. Burum charitatis/ et argentum castitatis/ et vasa bone operationis tollit diabolus ab anima/ quā capit p̄ peccatum. Sic em̄ totū hominē intus et extra spoliat. A corde tollit charitatē/ a corpore castitatem: ab v̄troq̄ bonam opera- tionē. Per aurum charitas significat: quia sicut aurū excellit omnia alia metalla: sic charitas alias virtutes. **j.** Cor. xiiij. d. Munc autē manent fides/ spes/ charitas/ tria hec: maior autē horū charitas. Per argentū ppter sui candorē significat ca- stitas. In vase significat opus: qz sicut vas liquore cōtinet: sic opus gratiā cōseruat. De his tribus dicit domin⁹ Exod. xi. a. Postulet vir ab amico/ et mulier a vicina sua/ vasa argē- tea et aurea/ et vestes. Vasa aureum/ est cor/ charitate plenum. Vasa argenteū/ corpus castitate decoratū: Testis/ operatio: Amicus a quo hēc mutuāda sunt/ christus est: de quo habes in Luc. xi. a.**

G puncia: sicut ionas pphetauerat deuastauit. Illic ionā dicitur fuisse filiu viduē quē suscitauit helias. iii. Regl. xvij. d.

a Que est in ophir. Hoc dicit ad differentiam illius geth que est i palestina. Et est nōmē regiōis opbir siue ophel: aut nōmē est turris nebulosa. Ut glo. dicit: Ophel turris est nō longe a templo: enor mis magnitudinis et altitudinis: q̄ in cacha ria turris nebulosa vo cat. Sed queris vbi dicat h̄cacharias: Et dicit qd̄ in. iii. ca. non m̄ rep̄t ibi sed i Mich. iiij. p̄ me. vbi dī: Et tu turris gregis nebulosa: filii sion v̄c̄ ad te venient. Sol. Prophete eodē spū loquuntur: t̄ ideo aliqui qd̄ dic̄t vnu attribuit alii. Sile Matth. xxvij. a vbi dicit: Tunc adimplētū est qd̄ dictus est q̄ Hieremīa ppheta: Et accepēt. xxx. ar. x̄. qd̄ nō in hieremīa sed in Zach. xj. c. inuenit. Hanc vastationē syriq̄ p̄ hieroboā regē Israel factā pphetauit ionas: sed nō legimus hoc in libro eī quē habem⁹: S̄ p̄ter cōmītiōis niniue quā p̄dicauit: quā habem⁹ in li. eī: dicit ioseph⁹ eū dixisse: q̄ p̄ breuissimū tempus: assyrii pderēt asie p̄ncipatū: qd̄ reue ra p̄ istū hieroboā in choatū est: t̄ postea cōsumatū p̄ cyru t̄ dariū q̄i monarchia assyriorū translatā est ad medos: ut dicit Daniel. v. Hac felicitate hieroboā rex irat⁹ fecit malū corā dño: et missus est amos pphā de pastoralib⁹ thecue in samariā: ut p̄diceret euersionē dom⁹ hieroboā: t̄ calamitatē ip̄li dices: Illic dicit dñs: Confurgā sup domū hieroboā: Amos viij. b. Itē. viij. a. Venit finis sup p̄plū mēū isrl. Qd̄ cū significasset amasias sacerdos berbel hieroboā regi. pphitus est amos ex mādato regis ne vltra pphetaret in regno decē tribū. Sed cū noller amos cessare: dicens se non esse ppheta: sed pastore missū a dño: frequētē afflxit cum amasias sacerdos plagi multi. Tandē oclias fili⁹ hieroboā nocte q̄ tempa trāfixit eū: t̄ semiui⁹ delatus ē in terrā suā: Ibi mortu⁹ est t̄ sepultus. b Mec locut⁹ est x̄. uno locut⁹ vt nō deleret. c Emath iude: id est q̄ est cōtermina iude: t̄ est in syria.

d Anno vicesimo septimo Expo. La. XV. Hieroboā. Illic agit de acharia rege iuda: de q̄ ple nius agit. i. Paral. xvij. p̄ totū. q̄ amonites sibi tributariorū fecit. Duros hierlm quos ioas rex isrl̄ destruxit. s. xiij. d. redificauit. Terre cultorū fuit. Dicitus aut̄ in festo p̄spitiatiōis: Induit se stola pontificali: t̄ intravit i templū: ut incēlū poneret: acharia pontifice cū. lxx. sacerdotib⁹ phibēte. Et fact⁹ est tremor: t̄ claritas solis valde effusit: et incidit in facie regis: t̄ p̄cussus est lepro: et bituit seorsū in agro sepul-

chorū regaliū: ut dicit. q̄. Paral. xvij. Joathan vo filius el̄ gubernauit palaciū. Sed vide falsum qd̄ hic dicit: anno xvij. x̄. q̄ in caplo p̄cedente dictū est: q̄ hieroboā cepit regnare. xv. anno amasias. Amasias vo regnauit. xix. annis: ut dictū ē supra. xij. a. Ergo hieroboā cōregnauit amasias. xv.

vel. xiij. annis: Et tūc mortu⁹ est amasias: t̄ statī post: cepit regnare oclias fili⁹ eius p̄ co: Ergo oclias cepit regnare. xiij. vel. xv. anno hieroboā. Quid est liḡt qd̄ h̄ dic̄t: sc̄z anno x̄. hieroboā regis isrl̄ regnauit acharias fili⁹ amasias: Solo. Sic tactū ē s. xiij. iste oclias siue acharias fili⁹ amasias administravit regnū iuda adhuc patre suo viuēt. xj. vel. xiij. annis: Et postea mortuo p̄ suo cepit sol⁹ regnare simplicit. Qd̄ ḡ dic̄t hic intelligit de regni dñio post mortē patr̄ eius. Illud vo qd̄ obq̄ c̄f̄ intelligit de regni administratiōi: adhuc p̄ viuēt: q̄ regnauit xxix. annis: ut dictū ē: p̄ter illos. xj. vel. xj. quib⁹ oclias fili⁹ eī habuit administrationē: q̄ si cōputent regnauit amasias. xl. annis vel xli. Sub isto oclia regi iuda: t̄ sub hieroboam regē isrl̄ cepit pphitare esaias t̄ oclia p̄ra decē tribū: pauca de duab⁹ loquēt̄: t̄ iobeli t̄ ionasi: et abdias: fin qd̄dā: S̄ fin hebreos qd̄ verius est: ante eos pphetauit. Hā et ante 5. xl. h̄lū mortu⁹ ē: cui vpoz relictaq̄ consiliū helsei liberata ē a c̄ditōrib⁹ oleo sugabū

dante: Supra. xiij. b. Sub eodē oclia terminata est monarchia assyriorum: sardanapalo rege assyriorum victo ab artabano: t̄ translata est monarchia postea ad medos: balthasar occiso a cyro et dario: Daniel. v. g. e Regnauit acharias: solus patrem mortuo. f In domo libera. Josephus dicit: a tūlī multū secreta. g Anno tricelimo octauo acharie. Cōtra: Dicitū ē supra eodē caplo q̄. xvij. anno hieroboā cepit regnare acharias rex iuda: q̄ regnauit qnq̄gūaduob⁹ annis: hieroboā vo tm̄. xlj. Ergo ad pl̄ hieroboā t̄ acharias cōregnauit. xiij. annis. Et tūc mortu⁹ ē hieroboā: cū successit acharias fili⁹ eius. Ergo acharias cepit regnare. xv. anno acharie regis iude: sed hic dicit qd̄. xxvij. Solo. Inter mortē hieroboā t̄ sublimationē acharie fili⁹ eius fuerunt. xiij. annī sine rege: Et ita verū est qd̄ hic dicit: sc̄z q̄. xxvij. anno acharie cepit regnare acharias. h Sex mēsibus: qui cōputant in annis acharie p̄ uno anno. i Sellum: ierius eius. Ali⁹ fuit sellū fili⁹ iosi⁹ regis iuda: de q̄ loquit h̄iere. xiij. c. k Locut⁹: Supra. x. f. l Uiq̄z ad qrtā generatio: nē: non cōputa: o bleu: Et ita p̄mit v̄sc̄z exclusive. Hā p̄tieu fuerunt q̄tuo: sc̄z ioachā filius bleu: ioas fili⁹ ioachā:

hieroboam filius ioas: caharias filius hieroboā. a **R**egnauit tricesimonoīo anno. Ecce quomō computant̄ let mētes caharie cū annis acharie. b **E**t terminos ei^o: manahē dico. d **D**e thersa. Eto/ luerūt concives sui apire thersam. e **Q**uiquaginta si/ cles. Inter hēc inu/ nera tradūt hebrei ma/ nahen misisse vitulos/ aureos quos posuerat/ hieroboā fili^o nabath/ in ian et bethel: nō tñ/ veros. Sacerdotes em̄/ vitulos aureos absco/ derūt et fecerūt alios/ vitulos ereos deaura/ tos manahē ignorātē: Et istos misit manahē/ regi assyriorum. Qua/ fraude postea pepta/ roges assyriorū plimū/ exarserūt p̄tra israel: et/ leng postea fuerūt eis/ infetti. f **B**iennio: id est duobus annis.

g **P**hacee: chiliar/ chus er. h **A**rgob: locis quidā est acharie/ sive oīe. i **R**egna/ uit phacee; id est re/ gnat̄ cepit. k **T**he/ glathphalasar. Ambiguum est: an/ iste theglathphalasar/ fuit phul: q̄ p̄ venit/ tempore manahē: vñ/ aliis. De hoc em̄ ipsi/ expositoris varie opi/ nanit sup Esalam. xxv/ vi. Dicit Hiero. Sa/ cra narrat historia: pri/ mū phul sub manahē/ rege israel vastasse de/ cē trib^o. Secundū the/ glathphalasar sib pha/ ce filio romelię. Ter/ tū salmanasar sib oīe. Quartū fuisse sargon. Quintū asaraddon: q̄/ samitanos cultores/ misit. Sextū sennache/ rid: q̄ sub ezechia obse/ dit bierulalē. Alij vñ/ et fere cōtrarium dicit/ baimo sup Esalam. xx. Sargon inq̄t qui et sen/ nacherib / sex nomib^o/ dic^o ē. Ut rū liḡ the/ glathphalasar et phul/ fuerūt diversi reges vñ/ vius: non est nostrum/ determinare: cū sancti/ diuersimode opinent̄. Baimo dicit: qđ vñ^o: Hiero^o. dīc: qđ diuer/ si. Sed quodcūq̄ sit: non variat veritas hi/ storia. Certū est em̄ q̄/ theglathphalasar va/ stauit duas trib^o et dimidiā: q̄ manebāt ultra iordanē. i. ruben/ gad: et mediā p̄te manasse. Vlastauit etiā galilēā/ multos secū

transferens de tribu cabulon: et de tribu neptalim: qui possent/ dividiḡ tribui cōparari. Unde sepe leḡ q̄ tres tribus capti/ uauit: id est duas integras: sc̄s ruben et gad: et dimidiā tribum/ manasse: et de neptalim tot: et de cabulon: qui posset facere cū/ medietate manasse vnam tribum. Et hoc fuit initium captiu/ tatis decem tribuum.

Unde **E**sa. ix. a. Pa/ mo tempore alleuata/ est terra cabulon: et ter/ ra neptalim: et nouissi/ mo aggrauata est via/ maris trans iordanem/ cc.

i **R**ex assur: id est assyrię. m **A**bihon et abel: ci/ uitates. n **J**anoe et cedes et asor: ci/ uitates.

o **E**galad et galileā: regio/ nes. p **N**eptalim/ regio. q **C**licesimo/ anno. Ergo ioathan/ regnauit vigiti annis.

Lotra: Statim diceb/ qđ regnauit. xvi. annis:

nō ergo. xx. Sol. Jo/ athā regnauit. xvij. an/ nis solus sine filio suo:

et q̄tuor annis postea/ regnauit cum filio. Et/ ita virtus verū est: qz

xx. annis regnauit per/ totum: et solus. xvj. re/ gnauit in hierusalē so/ lus.

r **O**peratus est. Iste ioathā vt di/ cut̄ deuicit amonitas:

et fecit eos tributarios/ imponens eis singulis/ annis talenta argenti/ centum: tritici. x. milia/ choros: ei totidē hor/ dei. Sub hoc exorsus/ est prophetare nau pro/ pheta contra nintuen:

Lamē librū suū sc̄psit/ post captiuitatē decē/ tribuum: sub ezechia:

dū terra iuda vastaret/ ab assyrīs: in qua ple/ nius prophetauit de de/ structione assyrię/ in

cōsolationē genti sue.

Sub hoc ioathan vi/ dit esatas dñm seden/ tem sup solium: et sera/ pbis mundauit labia/ sua: Esayi. a. Sub eo/ dem exorsus est prophet/ are michæl. s **P**or/ tam. **G**io. Joathan/ edificauit portā dom^o/ domini excelsam: q̄ in/ actibus ap̄lop/specio/ sa dicit: et ab hebreis/ porta ioathan vocat̄.

Alij tamē putant eam/ esse turrem gregis: nō

Tab. 3. a. **2. Paral. 27.**

illam que supra. xliij. g. dicit̄ ophel: Et **D**ich. iij. c. dicitur: turris nebulosa: sc̄s turris gregis: unde audita est vox gregis

Libri quarti Regum La. XVI

angelorū dcentū apostolis: Trāseamus ab his sedibus: Et tūc apostoli trāsierūt in regnū agrippē filiū herodis agrippē. Hęc sola turris remāsit in euerione chaldeorū. a Rasin rege, rīg et phacee. De quib⁹ dicit̄ Esaie. vii.a. Quid formidas a duabus caudis titiōnū? Expo. La.XVI.

b Anno de/
cimoseptio
phacee. bīc
agit de achaç rege iu/
da. c David pa/
ter eius: supple fecit.
d In via tc. colēs
idola. e Filii suū:
id est vnu d filiis suis.
f Per ignē: tophet
scz: de quo Esa. xxx. g.
Prepara ē ab heri to/
phei. Et dicit̄ ignis to/
phei: qui iugiter eu/
porat d topis: Et est
in valle beennō/ iuxta
acheldemach/ locus /
olim cōuenientissimus
vbi sacrificare solebāt
demonib⁹. Beennō ei
fuit fili⁹ ennō: cui⁹ erat
illa vallis: ynde dicta
est illa vallis beennō. i.
filii hennō. Hebraice
d̄r gehennō: id ē vallis
ennō. Inde i euāgelio
dicit̄ gehenna: qr sicut
ibi perierūt in corpore
et anima qui idola cole/
bant: ita peccatores q
ad infernum trāseūt/eter/
na damnatiōe punient
in corpore et anima.

a Paral. 28.a.

Matth. 10. et
Lucc. 12.

g Scdm idola ge/
tū: id est iuxta ritum
gentiū. h Lūc ascē
dit: in diebus illis. i
Esa. 7.a. Rasin rex syrie et
phacee: cōiurati inui/
cem contra regē iuda.

k Mō valuerūt su/
perare eum. Nam̄ iosephus dicit̄: q̄ pmo cōgressus est cū
eis achaç: et vici⁹ ē: et occisus fili⁹ eius cācharias: et milia mltā
cū eo: et p̄ncip̄s militiē eius dichan. Et p̄cordat et.ii. Paral.
xxvij.a. vbi dicit̄: Occidit phacee fili⁹ romelię de iuda. c. xx.
in die vno/omnes viros bellatores. Et cum rediret rex israel
victor in samariā cū magna multitudine captiuos: occurrit ei
quidā p̄pheta odbal: dicens eum nō viciſſe iuda p̄prijs vi/
ribus: sed ppter iram dei contra achaç: arguens eum q̄ con/
tribules suos duceret captiuos: quos n̄iſi remitteret: paratus
erat repentin⁹ interitus. Unde. ii. Paral. xxvij.b. dixerūt ci/
ues samarte: Nō introduceſſi huc captiuos: ne peccem⁹ dño.
Lūc ad cōſiliū barachiē exhibuit achaç captiuis magnā ho/
spitalitatē: et remisit ad p̄pria. Itē secūdo obsederūt hierlm
rex syrie/ et rex israel. Et cum nimis timeret achaç: cōfortauit
eū esalas/ dicens: Me timeas ab his duabus caudis titionum
sumigāb⁹: Sed nō credit̄ ei achaç: nec voluit signū grere
a domino: sed misit nuncios ad theglathphalasar/rogans vt
liberaret eum. Et intravit theglathphalasar syriam: et vasta/
uit eam: ppter qđ rasin rediit in damascū. Theglathphala/
sar v̄o cepit damascū: et occidit rasin: et damascenos trāstulit
in cyrenē: q̄ est versus ethiopiam: Et misit achaç nuncios in da/
mascū ad theglathphalasar cū munerib⁹ multis. l līlā/
lā: ciuitatē. m Disit autē achaç: in secūda scz obſidi/
one. n Qui et acq̄euit: scz theglathphalasar. o Clo/

lūtati ei⁹. i. achaç. p Lyrenē: q̄ ē p̄sus ethiopia. Est cīn
alia cyrene i aphrica: de q̄ bēs i acib⁹ aploz. s Altare: qd
fecerat vras. b Lūc ascēdit rasin tc. Abystice Rasin et phacee cō v̄o.
tra iudā cōiurati: sunt gentiles et iudei contra christū: et contra

christi ecclesiā. Unde
Luc. xxij.b. Pilat
et herodes qui p̄s ho/
stes erant: amici facti
sunt adiuvicū in mor/
te domini. Adorali vōalite,
ter autem p̄ regem sy/
rie potentes seculi de/
signant: p̄ regē fama/
rie sapientēs mūdi. Et
cōiurati sunt cōtra iu/
dam: id est 5 chāstū et
ecclesiā eius. De istis
dicit̄ Esaie. vii.a. Mo/
li timere: et cor tuū ne
formidet a duab⁹ cau/
dis titionum sumigan/
tiū istoz. Laudis tū/
tionū: vocat reges il/
los: qr regnū illorū fi/
niēdū erat cito. Sicut
cauda titionis cito cō/
sumis igne: sic et poten/
tes et sapientes seculi
igne ambitionis com/
busti: quasi cauda que/
dam titionū eterno iu/
cēdio referuant. Sap.
vi.a. Potētes poten/
ter tornēta patient. et
fortiorib⁹ fortior instar
cruciatio. q Per
rexitq̄ achaç tc. Achaç interpretat con/
uertēs: et significat qđ/
dam genus hominū
qui cito a suo p̄posito
cōvertunt: homines le/
ues et instabiles. The/
glathphalasar interpret/
atur trāsimigrans p̄/
cipem cadentem: et significat diabolū: qui cadentes p̄ peccati
transmigrare facit de vitio in vitium: et tandem de vitio ad sup/
pliciū sempiternū. Unde anima sancta demonib⁹ hanc trans/
migrationē suggestib⁹ respondet in Ps. Quomō dicens p̄.ia.
animē mee: transmigrā i montē sicut paler. i. sicut leuis et in/
stabilis. Damascus interpretat potus sanguinis: et significat
mūdi p̄cupiscētiā: cui⁹ potus amar⁹ ē plus q̄ sanguis. Quid
est q̄ achaç pergere in occurſuz theglathphalasar i damascū /
nisi leue et instabile quilibet a suo p̄posito recedētē diabolo
occurtere p̄ p̄ctū: Quib⁹ d̄r Esa. xxx.a. Si fili⁹ deltores
dic dñs: vt faceret̄ p̄ filiū: s̄ nō ex me: vt ordirem̄ telā: et nō p̄
sp̄m meū. r Lūq̄ vidisſet tc. Achaç rex iuda: exemplar
altaris damasci: misit vrię sacerdoti vt sile faceret in hierusalē
sug qđ p̄plū ūmolaret. Et qđ est b: nisi q̄ ūlati n̄i q̄ deberet
alios exēplo suo regere/exēpclar et formā p̄pē ūclaris i eccl/
esiā introducūt: altari moysi abieco. i. vita ecclastica pentus
eliminata. Iā em̄ nō est differētia inter clericos et laicos: et int/
platos ecclasticos et p̄ncipes ūclaris. Osee. iiiij.b. Et erit sic
popul⁹: sic sacerdos. Beat⁹ Berū. Et vīnā nō p̄eioz q̄ p̄p̄s
sicut sacerdos. Itē Osee. v.a. Audite sacerdotes et artēdite do/
mus isrl et dom⁹ regis auscultate: qr vobis est iudicū: qm̄ la/
queus facti estis speculatiōi. Roma. xij.a. Molite cōformati
huic seculo: sed reformam̄ in nouitate sensus vestri. Osee. x.
a. Noli iegari israel: sicut populi ec.

cipem cadentem: et significat diabolū: qui cadentes p̄ peccati
transmigrare facit de vitio in vitium: et tandem de vitio ad sup/
pliciū sempiternū. Unde anima sancta demonib⁹ hanc trans/
migrationē suggestib⁹ respondet in Ps. Quomō dicens p̄.ia.
animē mee: transmigrā i montē sicut paler. i. sicut leuis et in/
stabilis. Damascus interpretat potus sanguinis: et significat
mūdi p̄cupiscētiā: cui⁹ potus amar⁹ ē plus q̄ sanguis. Quid
est q̄ achaç pergere in occurſuz theglathphalasar i damascū /
nisi leue et instabile quilibet a suo p̄posito recedētē diabolo
occurtere p̄ p̄ctū: Quib⁹ d̄r Esa. xxx.a. Si fili⁹ deltores
dic dñs: vt faceret̄ p̄ filiū: s̄ nō ex me: vt ordirem̄ telā: et nō p̄
sp̄m meū. r Lūq̄ vidisſet tc. Achaç rex iuda: exemplar
altaris damasci: misit vrię sacerdoti vt sile faceret in hierusalē
sug qđ p̄plū ūmolaret. Et qđ est b: nisi q̄ ūlati n̄i q̄ deberet
alios exēplo suo regere/exēpclar et formā p̄pē ūclaris i eccl/
esiā introducūt: altari moysi abieco. i. vita ecclastica pentus
eliminata. Iā em̄ nō est differētia inter clericos et laicos: et int/
platos ecclasticos et p̄ncipes ūclaris. Osee. iiiij.b. Et erit sic
popul⁹: sic sacerdos. Beat⁹ Berū. Et vīnā nō p̄eioz q̄ p̄p̄s
sicut sacerdos. Itē Osee. v.a. Audite sacerdotes et artēdite do/
mus isrl et dom⁹ regis auscultate: qr vobis est iudicū: qm̄ la/
queus facti estis speculatiōi. Roma. xij.a. Molite cōformati
huic seculo: sed reformam̄ in nouitate sensus vestri. Osee. x.
a. Noli iegari israel: sicut populi ec.

Vicerat vias. **a** De loco altaris: id est de loco quē debet habere in templo altaris noui. Dicunt q̄ achaç de altari eneo fecit illud famosum horologū: de quo infra. **xv. b.** dicit: et p̄cepit sacerdotibus ut deinceps sup altare nouū offerrent: Deposuitq̄ achaç luterē t̄ mare sup pauimētū: ut eis nullū viceret: et misach sabati reclusit i templū: vt cū templo ea pphā narēt: vt sic placaret regi assyriū. Sub isto achaç videt esaias onorabylonis: **Esa. xiij. a.** Alius dece onera videt sub ezechia. **b** Ba/ ses: sup quas erant lutes. **c** Sup pauli mentū tc. vt sic nūl p̄ eis viceret. **d** Sashach quoq̄ sabbati. **glo.** Misach sabati ē edificiū positiū i vestibulo templi: vbi reges quādo sabbato ad tēplū ibāt elemosnā mittebant: Et ita misach sabbati gaçō phylaciū est regū: sic codonan sacerdotū. **e** Ingressū regis. Ingressū regis dicunt quādā locū in q̄ rex adorabat: vel por/ tā p̄ quā ascēdebat ad adorādū: Quē omnia oburauit achaç: sicut etiā clauserat templū: ne sacerdotes intrarēt illū. **glo.** sic dicit: Misach et ingressum regi extēriū: nō ideo conseruit i templū domini q̄ in eo seruiret cultui dei: sed vt cum templo p̄banaret: studēs plāre regi assyrioz magis q̄ deo: vt cū illuc veniret illud vidēs: cōcupiseret et auferret: si cur alia mīla achaç sibi tribuēt: quo inueni/ ret granā illius.

Expo. Ca. XVII.

Ano xij. achaç. Hic agitur de captiuitate decem tribuum facta p salmanasar. Sed videat falsū q̄ h̄ d̄: Anno. xij. q̄ supra. **xv. e.** dictū est q̄ phacee regnauit xx. annis. **iij. xv. a.** dictū est q̄ achaç cepit regnare. **xvij. anno** phacee. Ergo tertio vel q̄rto anno achaç mortu⁹ ē phacee: et statim post cepit regnare osee: q̄ osee cepit regnare tertio vel q̄rto anno achaç: nō g. xij. **Sol.** Sic p̄batū est ita cōcedim⁹: q̄ tertio vel q̄rto anno achaç cepit regnare osee: sed vsc̄ ad. **xij.** annū nō habuit pacē in regnū: vel regnū in pace: Et ideo d̄ bic q̄ cepit regnare. **xij. anno** achaç: q̄ tūc p̄mo habuit regnū in pace. Per hoc soluit illū q̄ h̄ iero. dicit sup. **xij.** p̄phas: sc̄ q̄. **xij.** ani fuerūt a tpe c̄charie filii hieroboā: vsc̄ ad captiuitatē. **x. tribū:** q̄ fuit. **iij. anno** osee. Zacharias em̄ reguit sex mēlib̄: supra. **xv. b.** et sellū uno mēse: sup̄ codē. **c.** Et hi. **vij.** mēles 2putant̄ p uno āno. Postea regnauit manahē. **x. annis:** ibidē. **d.** Postea phaceia duob⁹ ānis: ibidē. **e.** Postea phacee xx. ānis: ibidē. **f.** Postea osee. **ix. ānis:** vt h̄ d̄: et in ultio capta est samaria: et ideo non cōputat: Reliqs h̄o p̄ficiis fuit. **xij.**

tūm. Sed h̄ iero⁹. ideo dicit q̄. **xlii.** anni fuerūt a tpe c̄charie vsc̄ ad captiuitatē. **x. tribū:** q̄ cōputat illos. viij. ānos qbus osee nō habuit pacē in regno: sic dictū est. Tel p̄t dici q̄ int̄ phacee t̄ osee. viij. ānis vacavit regnū a rege. **g** **H**z nō sic re. is. Dicūt em̄ cū dedisse licētiā iudicis: vt ascēderet i bierlin ter i āno. **h** **S**alma/ nasar: q̄ fuit p̄ sēnach erib: vt dicit **Zob. i.c.** **U**n p̄z q̄ nō fuit vera opinio q̄ dixit eundem esse regē assyriop̄: s̄ sex nomib⁹ appellatū. **i** **S**eru⁹. **j. tributari⁹.**

k **A**d sua regē: vel ad sefach. **l** **O**bse/ dit eum; sc̄ osee. **m**

Dilis i carcerē: in minie. Et hoc fuit. **vij.** āno osee: t̄ ita p̄us fuit captus osee q̄ samaria capta. Tel p̄t dici q̄ **x. āno** osee cap̄ fuit ipse cū ciuitate: Et q̄ d̄: sc̄ / vīctū misit in carcerē: p̄ anticipatiōē dictū est. **n** **A**nno autē nono osee: qui fuit. **vij.** ezechias fili⁹ eius p̄ eo.

And duo. **l** **Ca. XVII**

Decimo achaç regis iuda regnauit osee fili⁹ helia i samaria sup isrl nouē ānis: Fecitq̄ malū corā do/ s mino: s̄ nō sicut reges isrl q̄ aī eū fuerāt. Cōtra hūc asce/ bdit salmanasar rex assyrioz: t̄ factus est ei osee seru⁹: red/ debatq̄ illi tributa. Cūq̄ de phēdisset rex assyrioz osee: q̄ rebellare nītes misisset nū/ k cios ad Sua regē egypti: ne p̄staret tributa regi assyri/ rū: sic singulānis solit⁹ erat: i ob̄sedit eū: et vīctū misit in m carcerē: quagatusq̄ ē omnē terrā: et ascendens samaria ob̄sedit eam tribus annis.

n **A**nno autē nono osee cepit

rex assyrioz samariā: t̄ trā/ stulit isrl i assyrios: posuitq̄

eos in ala et in habor iuxta

p̄ fluuiū goçam: in ciuitatibus

o **M**ystica osee. Osee interptat saluator: et significat christū: qui Iesus. **i. sal/ uator** nomīat. Osee. ix annis regnauit i sama/ ria. Mouē annī sūt no/ uē virtutes/ quib⁹ chris/ tūs regnat i ala/ p eas/ dē virtutes. **ix. ordini/ bus angelorū sociāda.**

Un t̄ iste virtutes tri/ pli ternario q̄si tripli ci hierarchia distingui

tur. Per p̄mā em̄ ordinat ala ad deū. Per secūdā ad pxim. Per tertīā i seipso. Prima em̄ hierarchia virtutū: ē fides/ spes/ charitas. Fide p̄ficit rōnabilis: spe/ trascibilis: charitate/ cōcu/ p̄scibilis: Et sic p̄ hāc hierarchiā ala totaliter ordinat ad deū. Secūda hierarchia est: obedientia/ cōcordia/ beniuolētia. Prima ordinat ala supiorib⁹: secūda parib⁹: tertia inferiorib⁹: Et sic p̄ secūdā hierarchiā tor⁹ h̄o ad omniē pximū ordi/ na. Tertia hierarchia est sanctimonīa/ modestia/ cōtentīa. Prima cor ordinat et cōseruat: secūda os: tertia corp⁹. Et sic p̄ tertīā hierarchiā tor⁹ h̄o i seipso ordinat. Sed q̄ sine hūli/ tate cōgregatio virtutū: q̄si puluis corā vento: Sēpe ex his virtutibus extollitur et supbit homo: **U**n recte dicit q̄ nono āno osee cepit rex assyrioz samariā. **i.** diabolus: q̄ est rex super omnes filios supbie: **Job. xli. d.** animā p̄dictis virtutibus in/ signitā captiuitatē. **o** **T**ransfert/ ea i terrā assyrioz. **i.** ponit eā in numero supbie. Quid est autē q̄ rex assyrioz capti/ uato israel/ assyrios misit in samariā/ nisi q̄ exterminatis vir/ turibus/ diabolus

In montib⁹ medior⁹: vbi adhuc sūt. a **Factū est enim.**
lausam assignat auctor q̄re captiuat⁹ est israel: qz. l. peccauere
rat corā dño. **Uñ Osee. x. b.** Cōfusio ephraim capier: t con-
fundet israel i volūtate sua: irāstre fecit samaria rege suū q̄si
spuma super facie aquæ. b **De terra egyp̄ti. Exo. xij.**

Deos alienos.

Osee. xiiij. a. Horor
inuas̄ isrl: qz deliq̄t i
baal: et nūc addiderit
ad peccandū: fecerūt
qz sibi cōstatile de ar-
gento suo. d **Et re-**

B

gū israel: supple. i.
iuxta ritū regū israel
ambulauerūt. Et bñ
dico: iuxta ritū regū
israel: qz ip̄i e **Se-**

cerāt similiter. i. si-
cut ḡtēs. **Uñ sic cōti-**
nua: Cōsūperāt/di-
co: qz similis fecerāt/
id ē idola coluerāt: sic
reges israel postea co-
luerūt. f **A turre**

custodij. i. a p̄sido
vbi milites erāt ad cu-
stodieū patriā. q. d.

a castro v̄sq̄ ad ciuita-
tē. g **Herba p̄e-**

sima. i. res verborū
pessimas. h **Irri-**

tates. i. puocates.

i **Pr̄cepit.** Deut.

vi. c. dicit: Mō ibitis
post deos alienos cū-
ctari gentiū q̄ in cir-
cuitu yestro sūt. k

Herbū hoc. i. bñc
rē. l **Testificat⁹.** i.

admonuit. m **Pro-**

p̄phetaz. Vocat ma-
iores. p̄phas: viden-
tes vero minores vel

sacerdotes. n **Pa-**

trū seruorū: p̄pinquo-
rū. s. nō remotor. o

Testificationē. i. le

gē vel admonitiōem
quā fecerat. Sile. q.

ad Timo. iiiij. a. Testi-
ficer tibi corā deo et

christo iusu: q̄ iudica-
tur⁹ ē viuos et mortu-
os: et p̄ aduētū ip̄i⁹ / t

regnū er⁹: p̄dica v̄bū/
insta rē. i. mōeo te co-
rā deo/ vt p̄dices ver-
bū dei instater. p

**Manitates: idola-
na colētes.** q **Se-**

cuti sūt gen. i. ritū
gentiū imitātes. r **Pr̄cepit:** Deut. vi. r **Cōfla-**

tile. Osee. xiij. a. Fecerūt sibi cōflatile de argēto suo: q̄si si-
militudinē idoloꝝ. s **Et lucos:** qz p̄cepit dñs igne cō-
buri. Deut. xij. a. Cōfringitē statuas: lucos igne cōburite et
idola cōminuite. t **Militia celi.** i. planetas. s. iouē: vene-
rē: t sic de alijs. u **Tradiderr̄ se diabolo/ vel p̄ctō.** Job.
vij. d. Qui facit p̄ctō seru⁹ ē p̄ctō. v **Irriauerūt.** i. p̄-
uocauerūt. x **Abstulit eos/ trāfferēs i assyrios.** y **De cō-**

spectu suo. i. de tra p̄missiōis: quā vt dilecta cōspicat. z

Allitrib⁹. iij. Immo trib⁹ beniamin et trib⁹ leui. Sol. Sub

tribu iuda cōprehēdit trib⁹ beniamin: qz p̄mis̄te erāt. S; dice
banf iuda: p̄p̄ dignitatē regiā. Sile. ij. Regl. xij. e. Nec se,
cur⁹ ē q̄sī domū dauid p̄ter tribu iuda. Trib⁹ v̄o leui nō cō-
putat i tribub⁹. a **S; nec ip̄e iuda:** quis videret isrl ca-
ptiuat⁹ p̄p̄ p̄ctā sua. b **A facie sua.** i. a p̄pitatiōe sua. c

Quo sciss⁹ ē sī. ex

eo tpe q̄ regnū diuissi

ē i duo regna p̄ roboā

et hieroboā. ij. Regl.

xij. Et b̄ videſ inuere

dñs/p̄ isrl peccauit:

qz subdidit se hiero-

boā. Lōtra. Dñs vo-

luit p̄ hieroboā regna

baal: et p̄secrabāt ei filios su-

osz filias suas p̄ ignē: Et di-

uinatiōib⁹ ibuiebat et augu-

rijs/ t̄ trādiderit sevt facerēt

malū corā dño/ et irritauerit

eū: Irratusq̄ ē dñs vehemēt

q̄ israeli: et abstulit eos dē p̄spe

ctu suo: et nō remāsīt nisi tri-

būs iuda t̄mīmō. S; nēc ipse

iuda custodiuit mādata dñi

dei sui: Uerūt̄ abulauit i er-

rorib⁹ isrl/ q̄s opatus fuerat.

P̄roiec̄t̄ q̄s ē israel. Jo

seph⁹ dicit: g. r. tri-

trālate sūt i assyrios

post ānos nongentos

xvij. ab exitu de egypto.

Et diuīsiōe vo re-

gnī sub roboā fluxit

ānt. cc. xl. t̄ mēs. vij.

z dies. vij. Multi ho-

de isrl cōfugir̄ i iu-

da. Multi etiā absō-

derūt se i absōditis:

z latuerūt inter gētes

finitimas: et post re-

cessum exerci⁹ redie-

rūt ad p̄p̄ia: z habita-

uerūt cū samaritio.

g **Addurit aut̄:**

colonos. Iste rex pa-

cos colonos p̄mo ad-

duxit i samariā: h po-

stea fil⁹ et assarachō ad alio-

populauit trā. lū il. capitu-

li essent de. v. regions

bus: quiq̄ idola pos-

tauerūt secū i samariā:

q̄sī regio suū: Et oēs

p̄p̄ vocati sūt sc̄utē:

a q̄busdāz potionibus

iter eos: q̄ venerāt de-

psida regiōe: q̄ dicta ē

sc̄uta: vel sc̄utēa q̄

dā flumē noīe sc̄utēa,

et iudiciū et

q̄ p̄cepit.

rat cū cū p̄dē

deos alieno-

Ḡeci vo dixerūt eos samaritas: q̄ in euāgelio samaritani di-

cunt: Matth. x. a. Job. iiij. a. Hebrewi vero vocauerunt eos

iacobitas: qz supplārauerūt israelitas a finib⁹ suis.

Leones: q̄ tun-

delis nimis z feror: De q̄ hiere. v. d.

Ecce ego adducā gētē

de lōgīnq̄ dom⁹ isrl/ ait dñs/ gentē atiquā/ gentē cur⁹ ignorā-

bis lingā/ nec intelliges qd loq̄: pharetra ei⁹ q̄sī sepulchrū

patēs: yniuersi fortes: et comedēt segetes twas/ et panē tuū

deuorabūt: et filios

c. deuorabunt: et filios tuos et filias tuas comedent: gregem tuum et armenta tua comedent: vineam tuam et ficum tuam cōterent. **S**ed dominus leones immitit: qui hunc populum occident: quādo p̄dicatores mutrit q̄ virtutē p̄dicādo occidunt.

a **Leones:** q̄ tūc abundabat ibi: q̄ terra deserta erat.

b **Ducite illucrē.**
Joleph dīc. Suppli
caverūt regi vt eis sa
cerdotes ex captiuis
israelitarū mitterēt.

c **Fabricata est**
q̄. q̄. licer fidē moy
si recipiſſent. tñ idola
colebāt. Et dicunt q̄
daꝝ q̄ esdras hinc ha
buit exemplar ad re
cuparandam bibliam
cōbustam a chaldeis.
Alij dicūt q̄ sp̄uscrō
dicāte / repauit eā ſi
ne oī exemplari. d **Be**

Noth: nomē idoli. e
Nergel: idolū. f

Aluna: idolū. g
Nebahag: idoluz.

b **Tharthac:** ido
lū. Glo. n̄ dīc. In lib
loco leaf. q̄ benoth
et nergel fuerūt ciuita
tes q̄ coſtruerāt i iu
da qui de babylonia
transierāt. Aluna q̄
oppidū edificauerūt q̄
ad eam venerūt de e
math. Nebahal thar
thac ciuitates sūt: q̄s
euehi i iudea p̄diderit.

Jic Glo. Videl i i
cōsequētā ſimōis / et
idoloz q̄ he gētes
pus fuerāt hic poſſe
vocabula intelligi: q̄
cū dictū eſſer. Et vna
q̄s ḡs fabricata eſt
deū ſuū: q̄ſ ad exple
tionē ſentē ſubium
cū eſt: Uli em̄ baby
loni ſecerit lochoth:
Benoth. i. tabernacu
lū benoth: q̄ ē nomē
idoli. In ſequētibus
ostēdit adramelech et
enamelech / idola fuſſ
ſe v̄b ſepharphaim:
Ita videt p̄ſeqn̄s / v̄t
nergel chthor: aluna
emathor. Nebahas
et tharthac / idola fuerūt
euehor. i **Adra**

melech: illi idolo.
k **Enamelech:** illi
idolo. l **Colebat**

do. Uli hebreos q̄/
q̄ dicebāt ſibi pp̄in
q̄: q̄. l. bñ erat eis:

Lūero male erat he
breis / dicebāt ſe nihil
bie cū iſrl. Ibi ſimiles

sūt vespſilioib̄: q̄ nūc cū aſalib̄ gradiū ſe pedib̄: nūc cū auſ
bus volant: q̄ ſignificat illos q̄ legē dei et decreta ſimul auſ

a imisit eis dñs leones: q̄ inf
ſiciebāt eos. Nūciatiq̄ eſt
regi aſſyrioz / et dictū: Ben
tes q̄s trāſtulisti / et hitare fe
cisti i ciuitatib̄ ſamarię igno
rant legitima dei terre: et imi
ſit in eos dñs leones: et ecce
interſiciūt eos: eo q̄ ignorēt
ricū dei terre. P̄recepit aut̄
b rex aſſyrioz / dicens: Dicite
illuc vñū de ſacerdotib̄ q̄s
inde captiuos adduxiſt: et
vadat et habitet cū eis: et do
ceat eos legitima dei terre.
Igit cū veniſſet vñus de ſa
cerdotib̄ his q̄ captiuo ducti
fuerāt de ſamaria / habitauit
i bethel: et docebat eos quo
coſerent dñm. Et vnaqueq̄
gens fabricata eſt deū ſuū:
poſueruntq̄ eos in phanis
excelsis: q̄ ſecerat ſamarite:
gens et gens i v̄bib̄ ſuis in
quib̄ habitabāt. Uli enim
babylonij ſecefſt lochoth bē
noth. Uli aut̄ cutheni ſeſ
erūt nergel: et v̄ri de emath ſe
ſerit aluna. P̄droro euehi ſe
ſerit nebahal et tharthac. Mi
aut̄ q̄ erāt de ſepharphaim/
cōburebāt filios ſuos igni
k adramelech et ānamelech
dijs ſepharphaim: et nihilō
min⁹ cōlebāt dñm. ſecerūt
aut̄ ſibi dē nouiſſimis ſa
cerdotes excelsoz: et ponebant
eos in phanis ſublimib̄. Et
cū dñm coſeret dijs quoq̄
ſuis ſerviebāt / iuxta cōſuetu
dinē gentiū: de quib̄ trāſla
ti fuerāt ſamaria. Uſq; i ſ
ſentē diē / morē ſequunt ſānti
o quū. Nōn timent dñm: neq̄
p̄ custodiunt ceremonias eius
q̄ et iudicia et legē / et mādatū
q̄ ūcēperat dñs filijs iacob
q̄ ūcēperat dñs moysi: Uli et erat dñs
cum eo: et in cūctis ad q̄ p̄
cedebat / ſapiēter ſe agebat.

diūt. De q̄bus d̄r Neemie vlt. d. Filii eorū et media parte
loq̄banſ acotice: et nesciebāt loq̄ iudaice: et loquebanſ iuxta
linguā populi et populi. i. Regl. xvii. d. Uſq; claudis
catis in duas ptes r̄c. Apocal. iii. c. Ultiā frigidus eſſes r̄c.
Item ſignificant illos qui theologiam audiunt: et avaricie
et ſuperbię deſeruiūt.

Matt̄. vi. c. Nō po

testis deo ſuire et mā
mong. Itē ſignificat
hereticos: q̄ partim fi
dem tenent et partim
deſtruunt. m **De**

nouiſſimis. i. viluſſi
mis. n **Antiquū:**

Id eſt ritu coſuetum.
o **Ulo timer:** filiali
ter. p **Cerimonī**

as. i. legalia / ſoluz fi
gurativa: q̄ru nlla fit
mētio q̄ ſe ſic iſtituāt
niſi myſtica. q **Zu**

di. q̄ dant cū comina
tio ſupplicij. r **Le**

gē. i. iſtituōes: vt ſ
ſeruo hebreo / et hmōi.

s **Ahandatū:** Itē

ad p̄cepta negatiua et
affirmatiua. Tel man
datū. i. p̄miſſiones.

t **Cognomiāuit:**
Gen. xxxi. f. **Vla**

dauerat. Deut. vi.
z. vñ. et i multis alijs
capitul. v **Ḡm̄ti**

mete. Matt̄. x. c.
Molite timere r̄c.

x **Non audierūt:**
id eſt nō obedierūt.

y **Bentes iſte:** ſ. ſa
marite: timētes equi
dem. a **Ham fi**

liſ eorum. b̄ec di
ctio / nam / ponitur hic
oſtentive.

z **Expo. La. XVIII.**

p **Uno tertio**
oſee. b̄ic agit
de ezechia re
ge iudea. c **Regna**

uit ege. i. regnare ce
pit. d **Filia cacha**

rie: fili ioladē lapi
dati a ioas. q. Paral.
.xxiiii. e. e **Ser**

pentez eneū. Glo.
Ezechias ſerpente cō
frēgit: q̄ in dño deo
ſpauit: nō i eneo ſpē
te: Moestham vocauit:

q̄ ūcēperat q̄ ūcēpe
rat q̄ ūcēperat dñs filijs iacob

q̄ ūcēperat dñs moysi: Uli et erat dñs
cum eo: et in cūctis ad q̄ p̄

cedebat / ſapiēter ſe agebat.

h **Moestham:** quod
in Rabanum inter
pretatur / q̄ ūcēperat

i **Mon ſuit ſumiliſ ei.** Hoc videtur falſum; quia i. xxiiii. e.

dicit de Iosia: Similis illi non fuit ante eum rex: qui reuerteret ad dominum in omni corde suo: et in tota anima sua: et in vniuersitate sua iuxta omnem legem moysi: neque post eum surrexit similis illi.

Item statim super dictum est: quod ezechias fecit bonum iuxta omnia quae fecerat dauid: Ergo tam in predictis regibus quam in sequentibus fuit aliquis

quam bonum vel melior ezechias.

Sol. Dauid enim excepit hic: quia nondum

erat sibi eo regnum iuda

quam se sed super iudah et israel

filius: quod nondum erat facta

divisio regni. De Iosia

sicut dicitur: quod melior

fuit: sed ezechias proponit

illis: quod magnificatus

est per claris bellorum tituli

lis: Et quod tria inaudita

fecerunt: ppter ipsum: scilicet

regressum solis: additio-

nem annorum: stragam hostium

quam angelum. Item de quibus

istis regibus trium regum: scilicet da-

uid: ezechias: Iosia: dicitur

non fuit similis illi: quod que-

bet respectu alterius habu-

tuit aliquam arrogatiu-

m in quod non habuit similem:

sicut Eccl. xliiiij. dicitur de

abraham: Non est inuenitus

similis illi. Quod tamen dicitur

de quibus ppteresse. De

bis tribus regibus dicitur

Paral. xxxii. Eccl. xl. b. Propterea da-

Eccl. xliii. c. uidetur ezechias et Iosiam

deinceps comiserit ppter ipsum: in

anno in serpente. a

In turre et iusta pspida

quam ciuitates destruxit.

Qui erat anno

vii. osee: quod tertio anno

osee cepit regre ezechias.

Et Salmanasar: De q. s. eodem. xvij.

a. Et nota quod Salmanasar

bis ascenderat in sama-

riam tpe osee. In primo

ascensu factus est osee tribu-

tar ei: In secundo cap-

itu. d. Post annos

tres. i. finitis tribus an-

nis a secundo ascensi.

e. In ala. i. iuxta hui-

la et cabor. f. Ho-

zam: ciuitas. g. Alde-

dorū: r. psap. h. Non audierunt: i. non obediunt deo.

i. La-

chis: ciuitas est in tribu iuda: quod tunc obcederat rex assyrius.

k. Peccauit: rebellando te.

l. Recede a me: et

omne quod ipsius ueris nubera.

m. Vide esse contrarium: Ibi enim dicitur: Conuocauit ezechias

vniuersos in platea portae ciuitatis: ac locutus est ad eos eorum

dicens: Uiriliter agite: et confortamini: nolite timere: nec paue-

atis regem assyrius: et vniuersam multitudinem quae est cum eo:

nullo enim plures nobiscum sunt: quam cum illo: Cum illo est brachium carnem:

nobiscum deus noster: quod auxiliator est noster: pugnat quod pro nobis:

Confortatus est plus in huiuscmodi verbis ezechias.

Solo. Verum est quod primo timuit ezechias: ut patet Esaias. xxvij.

postea audita consolacione Esaias confortauit et ipse populum.

m. Imposueris: nomine tributi.

n. Conseruavit: quod non inuen-

erunt in thesauris suis summa pecuniae: quam debebat regi assy-

rius.

o. Assixerat: ad decorum et ornatum.

p. Misit autem rex assyrius.

Accepto enim auro et argento irritum fecit

sennacherib pactum quod surauerat ezechias: et ideo misit obsidere hierusalē. q. Rabsacan. Blo. Rabsacan: quod hebrei lo-

quis hebrei filii esau putat: quod est ppteritor fuit cum sobna et sa-

mariten: et ideo hebreica lingua scisse: Qui quis quod tria fortin

do imitabat, probitas sua arrogatia. Prophetus dicit: Hec die

dns: Iste dicit: Hec

dic rex magis rex assy-

rius.

r. Piscine

superioris: id est ex-

terioris: quod erat fullonū.

Erat autem alia iteriori

vbi lauabant hosties.

Exterioris abstulerunt

assyrii: interioris non.

s. Vocaueruntque: ad

colloquium: quod noluit ire

ut dicit Josephus: misit

ad eos heliachis et sob-

na: Limebat enim ppter

ationem: Ibi enim ppter

erat resiliens hercules.

Et quod officium fame et

hostes esse capiebant:

prolixice abducuntur.

t. Heliachim: sed

heliachim. xxv. f. dicit

Esatas: Vocabo seruum

meum heliachim: quod fuit

pontifex post sobnam:

quod tradidit hebrei rab-

sacis coniunctio per ritum:

r. ppterisse hierusalē: et excepta arce eti-

ple: assyrios tota vnde

cepisse: quem etiam et sob-

na cum heliachim ad rab-

baulam facie exiret autem. v.

w. Preposuit: id est pos-

titur. x. Scriba: id

est cancellari. y. A/

cōmentarij: id est

notarij: Indeclarabile

est: sicut acalculis: id

est pincerna: epopolis

id est opollo: asecretis:

id est cameralis: abba-

sis: id est marschale. z.

An spars. Blo. Mala

narravit historia quod ezechias pharaonis auro

lumen postulauerit. a.

Honne iste est tecum.

Blo. Verum est quod in deo

habuerunt fiduciam: si ful-

sum est ezechiam abstul-

isse excelsa dei et alta-

ria. Hoc enim non contra deum sed ppter deo fecit: ut destruxit errore

veteri: uberet deum in templo hierusalem adorari. b. Ante altare

hoc: et non ante plura. c. Hunc igit transire. q. d. si co-

fidis o ezechias in rege egypti immitteris baculo harudineo: Si

spem ponis in deo tuo non euades: quia dum gentium et israel non

potuerunt eos liberare de manu mea: Si spem ponis in populo

tuo: dabo tibi duo milia equorum: nec poteris apud te inuenire

ascensores aptos: et gnavos equitare. Multo enim plures erant

in hierusalē: sed pauci didicerat equitare: Utel forte bene scie-

bant equitare: sed equos non habebant: quia dominus precepit

Deus. xvij. d. ne rex israel multiplicaret sibi equos et viros.

Volens ergo rabsaces ostendere paucitatem populi obsecu-

obtulit duo milia equorum. Dicens: quod non haberet ezechias

ascensores mentis: est: quia multo plures erant in hierusalē

scientes et potentes equitare.

a Et quō potest resistere: exā ita pauci estis. b Sy
trapā. i. pncipē. c Abūnūs. q. d. nō poteris. c Nū
quid r̄c. Slo. Ad id qd dixit: si dixeritis: In deo cōfidim⁹:
callide respondet: se non sua venisse volūtate / sed dei venisse/
dicētis: Ascende. Et est argumentū: ē multas vrbes cepē/
rit et ps hierlm rema/
neat intacta: manifestū
est me dei venisse volū/
tate. d Et demo/
lirer eum. q. d. Mon.
e P̄ecamur r̄c.
Slo. Sensus ē: Quid
neccesse est populū fal/
sis terrorib⁹ comoue/
tē: Loqre linguā quā
plus no nouit. Ad qd
ille arrogāter: Nū ad
dñm tuū et ad te misit
me dñs me⁹. r̄c. vſqz/
ut comedāt stercora.
Per qd ostēdit fame et
sunt eos esse capiēdos:
Similqz illecebā iūgit
timor: ut quos terro/
re non vicit: p̄suasionē
decipiat. Et dicit ex p/
sona regis: Facite me/
cū bñdictionē. i. facite
qd in vestrā bñdictionē
p̄ficiat: Benedicite
reg assyrioz: et eum do/
minū cōfitemini: vt p/
mia cōseqm̄ni: donec
reuertar d egypto. Al/
capta lobna redeā ha/
bitare in vbe vestra: et
rebus vestrī fruimini:
postea ducā vos in si/
mile terre vestrē terrā:
quā tñ nō nominauit:
qz simile ei iuuenire nō
potuit: s̄ silitudinē po/
nit. Hoc em̄ solū qz vult.
In q na⁹ est. Alij
putant terrā medie eis
reponiunt: q̄ frē iudeē
similitudinē tam i situ
q̄ in fructib⁹ habear.
Mō loquarl r̄c.
Hoc rogabāt: ne po/
pulus audiēs cōmina/
tiones treref. s Et
nō poti⁹ ad viros
r̄c. q. d. volo vt me au/
diāt et timeāt cōmina/
tiones: et veniat ad regē
assyrioz. h Facite
mecū r̄c. Logi i pso
na regi. l Donec veniā. i. donec reuertar d egypto. v̄ ca/
pta lobna redeā. Et nota q̄ sennacherib nō ē reuersus i frā suā
vīs ad tertīū annū. Primo āno egressus ē de terra sua / intra/
uit iudeā / et vastauit eā. Secundo anno pfectus est in egyptū:
vt triupbā rediret ad hierlm euertēdā. Et cū obseidisset pe/
lusiū / audiuit tharachā regem ethiopie cum magno exercitu
venire in auxiliū egyptiorū: Turbar⁹ sennacherib / dixit tha/
rachā esse sacerdotē vulcani: q̄ est de⁹ armoz: et ideo nō dimi/
caret cū eo: et rediit in iudeā / et obseidit hierlm. Herodotus hi/
storiograph⁹ / alia dicit causā redit⁹ sennacherib: Dicit em̄ q̄
orāte rege egypti / venit multitudo soricū / et comedit chordas
arcuū assyrioz: et facti sūt inermes: et ideo redierūt. Dicit etiā

Herodot⁹ / rabsacē cū suo exercitu remansisse circa hierlm: et
sennacherib rediisse ad eū de egypto. k Mūquid libe/
Slo. Si tātis dīs p̄sentib⁹ / vicimus facile: quāto magis solā
hierlm vno deo p̄sule / vīcem⁹. l Ubi ē r̄c. Slo. Ondit har/
ciuitatū siue genū dīs. Fuisse samaritas: et q̄ nō erāt dīs / s̄ ido/
la / in erito cultores / va/
nitat̄ dicebāt eē sbuer
sos. m Emath: ci/
uitas. n Arphat: /
vrb̄ damasci. o Se/
pharphai: nomē ē ci/
uitat̄ b̄m Esa. xxxv.
d Sc̄m alios nomē ē
locoz: de quib⁹ assyri
venerūt in samariā: vt
legit i libris locoz. p
Anā et aqua: ciuita/
tes sūt. q Mūquid li/
berauert. q. d. Mō: et
merito: q̄ erat cultric
idoloz / et nō veri dei.
r Dñs hierlm: q̄ est
tm vnuus sol⁹ deus. s
Tacuit. Slo. Ille eū
ad maiore blasphemā
puocaret. t Siq/
dēr r̄c. Slo. Oia agēs
cū cōsilio. v Scis/
sis vestibus: ppter
blasphemā. x Sci/
dit vesti. Slo. qz p̄p̄
et suis peccat̄ eē credi/
dit qz rabsacē p̄ dñm
talia locutus sit. Item
Slo. Oia regis hū/
litas: dimisso regio cul/
tu / et obuoluto sacco ad
tēplū pgit de palacio:
Principes sacerdotū /
nō stolis / c̄licijs amī/
ctos mittit ad esaiā: et Ibidem.
r̄c. Expo. La.XIX.
T Agressusqz est domū
dñi / et misit eliachi p/
positū dom⁹: et sobnā
scribā: et senes d̄ sacerdotib⁹
optos saccū ad esaiā. pp̄ba⁹
filiū amos. Qui dixerit: Hec
dicit eēchias: Dies tribula/
tionis / et increpatiōis / et bla/
phemie / dies iste. Venerūt
filij vſqz ad ptū: et virēs non
bz p̄turiēs: Si forte audiat
dominus deus tu⁹ vñuerfa
vērba rabsacis quē misit rex
assyrioz dñs suus: vt expre/
baret deū viuentē / et argue/
ret verbis / q̄ audiuit dōmin⁹

vires nō bz: vt pariat. d Si forte r̄c. Sic ordina l̄faz:
fac oīonē p̄ reliquijs q̄ repte sunt. i. p̄ p̄p̄ iuda / q̄ remāsit. x
tribub⁹ captiuitatis: si forte r̄c. Et est hic forte aduerbisū euē/
tus / nō dubitādi: sic Gen. iij. a. cū dixit eua diabolo: Ne for/
te moriamur: Ibi non pōt esse forte aduerbisū dubitādi: qz sic
peccass̄ eua an tēptatoz diaboli: Sz diabol⁹ putās eā / p̄tulisse
dubitatiue / occasionē tēptādi sl̄p̄sit ex r̄fisiōe ml̄ier. e Elē/
ba rabsacis: blasphematis deū. q. d. nō p̄ meritis nostris
hoc faciat; quia nulla sunt: sed blasphemā rabsacis vindicer.
f Dōmin⁹ deus tuus: Dico: qz nō audem⁹ dicere no/
strū / quo irascente tanta patimur: tamē hāc habemus fiduciā
vltiōis: qz de⁹ vñēs blasphemāt a cultorib⁹ idoloz mortuoz.

Zibzi

a Reperte; in hierusalē. b Dicitqz eis: P̄ueniens eos: qz eo spū quo futura noscebat: etiā absentē regem audierat cōquerente. c Hec dicit dñs rc. Qui nō pōt mēti- ri. d Læpe; nō te. q.d. noli timere verba qb' nō tu sed ego sū blasphemar'. d Spiritū: nō dei sed aduersarij. e Mū- cissi: de tharacha. f

B reque in iudea est occi-
dit hierlm: et inde occi-
so ab angelo exercitu
suo / reuersus est in ter-
ram suam / ubi a duobus
filii suis interfecit e:
vt diceat infra. Sic au-
diuit ezechias duo / q
valde optabat s. se ab
obsidione liberandum: et
inimicu suum in terra
sua moriturum. **G**Re
uerusqz est g. tc.
Glo. Volete deo rap-
faces deseruit obsidio-
nem hierlin: et inuenit
dum suum / ut capta vel
deserta lachisi / oppu-
giata lobna: sennache-
rib occurreret regi ethi-
opii / misit ad ezechiam
epistolas / vt quos vi-
ribus non cepit / sermo-
ne terroreret. **H**Lucas
audissz: scz sennache-
rib / dum esset in obsidio-
ne. **E**gressus e:
de ethiopia. **A**Et
pugnat: adiuuans
egyptios. **E**t iacet
contra eum: id est contra
sennacherib. Persona
murae more scripture.
Ut sine mutatione glo-
ne legat sic: Sennache-
rib cum audisset quod tha-
racha venisset in auxi-
liu egyptiorum / recessit
de lobna ubi hec audi-
uit / ut occurreret tha-
racha regi ethiopum in
via: et venit sennacherib
pelusium: et nondum vene-
rat tharacha: Quod
audiens sennacherib /
fugit / et redit in iudeam.
Uerutame anteqz re-
cederet de lobna ut iacet
egyptum: misit litteras
cominatorias ezechiae.
Hoc viso planam elfa.

In terrā suā. Nam
tūc īmediate d̄ egypto
redijt in iudeā / et obse-
dit hierlm: et inde occi-
so ab angelo exercitu
suo reuersus est ī ter-
ram suā / vbi a duobus
filiis suis interfec⁹ ē:
vt dicet infra. Sic au-
diuit ezechias duo / q̄
valde optabat. s. se ab
obsidione liberandū: et
inimicū suum in terra
sua morituru. **¶** Re-
uersusq; est ḡ t̄.
Glo. Volete deo rap-
aces deseruit obsidio/
nem hierlm: et inuenit
dūm suū / v̄l capta vel
deserta lachis / oppu-
gnatē lobnā: sennache-
rib occursēs regi ethi-
opū / misit ad ezechia
epistolas / vt quōs vi-
ribus nō cepit / sermo-
ne terroreret. **b** **L**uc⁹
audissz: sc̄ sennache-
rib / dū esset ī obsidio/
ne. **i** **E**gressus ē:
de ethiopia. **k** **A**lt
pugnet: adiuuans
egyptios. **l** **E**t iret
cōtra eū: id est cōtra
sennacherib. Persona
mutat more scripture.
V̄l sine mutatione plo-
ne legat sic: Sennache-
rib cū audisset q̄ tha-
racha venisset ī auti-
liū egyptiorū / recessit
de lobna vbi h̄c audi-
uit / vt occurseret tha-
rachē regi ethiopū ī
via: et venit sennacherib
pelusū: et nōdū vene-
rat tharacha: Quod
audiens sennacherib/
fugit / et redijt in iudeā.
Verūtamē anteq; re-
cederet d̄ lobna vt iret
ī egyptū: misit litteras
cominatorias ezechie-

Hoc viso plana e ira.
m̄misit nūcios: de
lobna aut̄ rediret in egyptū. n Ad ezechia: vt treret eū.
o Ch̄p̄es mei. Argumētū q̄ falla ē opinio haimonis: q̄ dīc
esse eūdem regē phul/ theglathphalasar/ salmanasar/ sargon/
asaraddon/ sennacherib: sed sex nomībus nū cupatū sup Elaiā
xx. p H̄oçan/ aran/ reseph/ thelassar: ciuitates sunt.
q R̄et emath: sc̄ antiochię. r Arphat: ciuitas da/
masci. s Dñe deus. Glo. Prius ezechias dñi timore p/
territus adorare in templo nō audebat: velliberas ibi fundere
preces: nunc dicente elaiā: ne timeas a facie verboꝝ que audi/
stu audacter dominū dep̄cas. V̄misit aut̄ elaiā: vt plenū con-

quarti

fortaret eū significās ei verba dñi ad sennacherib: tñ ecchū
as nō miserat mō ad esaiā. t **Quę dep̄cat** es: dñs sc̄i
vindictā ſupbiā ei⁹: t liberationē ab obſidione: ppter bñlli-
tē ſuā. v **Spreuit te**: o sennacherib. x **Virgo fi. ſion. i.**
bierlm/ q dñ filia ſion: qz ſic m̄f ē defensio filie t fortudo ſic

mino / et orauit in conspectu
eius dicens: Domine deus
israel qui sedes super cheru-
bin: tu es deus solus regum
omnium terre: tu fecisti celum
et terram: Inclina aurem tuam
et audi: Aperi domine oculos
tuos et vide: et audi omnia
verba sennacherib: quae
misit ut exprobraret nobis
deum viventem. Tere domi-
ne dissipauerunt reges assyri-
orum gentes et terras omnium:
et miserunt deos eorum in ignem.
Non enim erant deus: sed opera
manuum hominum ex ligno et
lapide: et perdididerunt eos.
Hunc igitur domine deus no-
ster saluos nos fac manu
eorum: ut sciant omnia regna
terre quia tu es dominus deus
solus. Misit autem esaias fi-
lius amos ad ezechiam di-
cens: Hec dicit dominus deus
israel: Quae depcatus es me
super sennacherib rege assyri-
orum audiui: Iste est sermo
quae locutus est dominus de
eo: Spreruit te et subsanauit
te virginem filia sion: post tergu
tuum caput mouit filiam hieru-
salae. Cum exprobrasti: et quae
blasphemasti: contra quem ex-
altasti vocem tuam: et eleuasti
excessum oculos tuos: contra
sanctum israhel. Per manus tuorum
exprobrasti dominum: et dixi
sti: In iniustitudine curruim me-
orū ascendi excelsa montium in
summitatem libani: et succidi sibi
limes cedros eius: et electas
abieteres illius. Et ingressus
sum usque ad finios eius: et saltu

a Aquas alienas: id est huius fratre. Uel aquas alienas de cisternis vel puteis: quod dicunt alienae, i.e. abscondite. b Aquas clausas: id est stantes: quod dicunt stagna, et multe erant: sed per multitudine exercitus siccatae sunt: Et ideo effodi puto eos et cisternas, et bibi. Uel bibi aquas: id est vastauit populos. Aquas clausas: id est prolos clausos in munitionibus: qd penuria cepit, qd tra-

carmeli eius ego succidi. Et bibi aquas alienas: et sicca ui vestigijs pedum meorum et omnes aquas clausas. Nam quid non audisti quid ab initio fecerim? Ex diebus antiquis plasmam illud: et nunc adduxi. Eruntque in ruinam collium pugnantium ciuitates munitae: et quod sedet in eis, humiles manus: contremuerunt et confusi sunt: facti sunt velut senum agri, et virorum herba tectorum: quod arefacta est antequam veniret ad maturitatem. Habetaculum tuum et egressum tuum et introitum tuum et viam tuam ego pscium: et furor tuum contra me. Insanisti in me: et superbia tua ascendet in aures meas. Ponam itaque circulum in naribus tuis, et chama in labiis tuis: et reducam te in viam quod quam venisti. Tibi autem ezechia haec disponerat quod sic flaverat peccatores iudicosp te: Et nunc implevis ego auctor tuus minister. f Eruntque in ruinam. Sic costrue: Ciuitates munitae collum: id est que sunt sitae in collibus: ciuitates dico. g Pugnantium contra te: erunt in ruinam: me scilicet auctorem et te ministram. Uel sic: Ciuitates munitae collum pugnantium: id est principum contra te pugnantium: erunt in ruinam. Uel sic: Ciuitates munitae erunt in ruinam collum: id est principum pugnantium contra te. qd propter munitas ciuitates quas volunt defendere, peribunt principes: quas si redderentur non perirent. Uel sic: Ciuitates munitae: id est maiores munitioes: erunt in ruinam collum: id est minorum munitioes: quod sic destruerent maiores ut minores. Unde Esaias, xxxvij. e. dicit sic: Et factum est in era dictione collum copugnatum: et ciuitatum munitarum: Habitatores earum breviata manu contremuerunt. b Humiles manus, glo. id est contracta, et absque virtute. c Contremuerunt: et facie tua. k Lodus sunt, glo. Gladio perierunt. l Celut senum: id est cito consumpti. Et nota quod in utilibus copani. m Habetaculum tuum: id est moza in terra iuda. n Et introitum: in terra iudeorum. o Insanisti: supbenedicto: et tibi ascribedo quod ego feceram. p Ascendit in aures meas: id est quia noui. qd non te ultra seruam blasphemantem. q In naribus: sicut fit bubalo. r In labiis tuis: sicut fit equo. Uel sic: Ponam circulum in naribus tuis. i. potentia diuinatarum: quod caret principio et fine sicut circulus: re frenabo tuam superbiam: quod per nares intelligit: quod in naribus primo apparet superbia. Unde Job, xxix. c. Gloria naribus ei terror. Ita Job, xl. d. Numquid ponas circulum in naribus eius: aut armilla pectoralis eius maxilla: s Tibi autem regem. Propheta couerit sermonem ad ezechiam. t Signum: tuus liberatiois. u Comede hoc anno regem. qd hoc erit signum tuus liberacionis: Tercio anno recederet sennacherib in terram suam: non rediturus. Ego autem predico tibi quid facies hoc anno: et quid secundum: ut cum videris hec impleta scias verum esse quod predixi de

tertio. Comede hoc anno: id est primo: a quo scilicet sennacherib iuit in egyptum: x Quod reppereris. Uel secundum Esaias, xxxvij. f. que sponte nascuntur. Uel secundum. qd prius seueras: et in idem redit. Inminente enim messione irruerat assyrii: et vastauerat segetes vineas: oliueta. Sed quedam inter yngulas equorum

evaserunt: quod collegerunt iudei post recessum rapiscuntur. De quibus dicuntur. Uel de cocalatibus in terram: que sponte sine labore hominum germinaverunt eodem anno. De quibus dicit Esaias: Comede: quod congregaverat victualia: et repousuerat in hierusalem. De istis dicit hic: Comede de que reppereris.

y In secundo anno que sponte nascuntur: suppone comedere: Uel secundum Esaias: ponitis versus: qd idem est. Secundum enim anno dum sennacherib moraretur in egypto: vastans eam: quod iudeis iam defecerant predicta victualia: Dominus abundantiter multiplicauit eis que sponte gignit humus: quibus vixerunt secundo anno. z Porro in tertio anno: Interfecto exercitu assyriorum: et fugato sen-

nacherib in terram suam: securi a Seminate et metite: eodem anno. b Et quodcumque reliqui fuerit: in agris scilicet vel seminibus: id est quodcumque seminatum fuerit de domo iuda: mittet radice et faciet fructum. Esaias, xxxvij. f. dicit sic: Id quod salutari fuerit de domo iuda: et quod relicti est. c Habitetur radice regem. Et loquitur ad similitudinem arboris: que quanto profundius figit radicem: tanto copiosius et altius facit fructum. Et est sensus: Multitudo populi que fugerat de iudea ante faciem hostium: et repperat se in hierusalem: ut ibi saluaretur: fugato hoste redibit ad loca sua: et in terra suam: et populabit eam. Et hoc est: d De hierusalem regem: et quod salutari: illi scilicet qui salutari sunt in monte sion: e Egregientur: et reuertentur in terram suam. Esaias dicit: De hierusalem exibunt reliqui et salutatio de monte sion. f Zelus domini exercituum faciet hoc: id est dilectio domini qua diligit vos: non merita vestra vel vires facient hoc. g Elsem: quia obsederat. h Sagittarii: ut interficiat. i Nec occupabit eam regem. id est non capiet eam ut ponat in ea clypeum. k Nec circundabit eam: quod diu manens in obsidione. l Protegat regem. Hoc auditio: gaulsus est ezechias: et de consilio esaias et sapientum: obturauit capita fontium extra urbem: et exitus aquarum: ne redentes assyrii inuenirent abundatiam aquarum. Obturauit etiam giron fonte superiori: et fecit ut aqua eius influerent in piscinam interiori: que dicitur siloe: Ante quam fecit ezechias quoddam stagnum in quo colligerent aquam: et reseruarent ciuibus tempore obsidionis: quod stagnum Joh. ix. b. vocatur natatoria siloe. Et dicit Epiphanius: quod ad preces Esaias nunc copiosius solito egressus fuit aq siloe. m Propter me: non meritis regis. n Propter dauid: i. meritis et pcam dauid: vel permissione facta dauid. o In nocte illa: quod scilicet redit sennacherib de egypto obsecrit sennacherib hierusalem. Et nota quod non statim post redditum de egypto obsecrit sennacherib hierusalem: immo primo vastauit iudeam: et tandem obsecrit hierusalem. Et in eadem hora quod obsecrit ipse ciuitatem

Libri

quarti

Regum

pcussum angelus domini exercitum. a **Surrexisset: ezechias:**
vel plus hieros. b **Corpa mortuorum; interrata incinerata.**
Ignis enim diuinus latenter ea incinerauerat saluis spoliis: ita quod
iudei tollentes spolia excutiebat ex eis puluerem tam. Et hoc fecit
dominus ne cadavera putrefacta festerentur et fuisse plus grauarent
ciuitatem quam vivi. c **Et**

Ecclesiastes. 48. d
Ela. 37. g. f viris tamen ut dicunt hebrei. d **In niniue:**
puma urbe regni sui. i. metropoli. e **Adramelech.** Nota: Sen-

Tobie. 1. d. nacherib plures habebat uxores: et plures filios: sed inf. uxores suas plus diligebat vnam: cui filium scilicet asaraddon pfecterat post se in regnum. Unde adramelech et sarasat maiores natu quam asaraddon (sed de alia uxore) indignati sunt pro patre suu: et occiderunt eum dum oraret in templo dei sui. In hoc autem ostensus est sennacherib nequior populus: quia non angelico gladio ut plus periret sed patria dicio filiorum. Hebrei

dicunt caput et barba ei rasam ab angelo in ignominiam. Et impletum est in eo illud Isaiae. viii. d. In die illo radet nouacula acuta conducta in regem assyriorum caput et barba. f **Mercusserunt: id est interficerunt.** g **In terram armeniorum:** Inter. scilicet ararat. Ita Glo. Ararat regio in armenia capistris: ubi requeuit arca noe per quam araxes fluit incredibiliter ubertatis: ad radices tauri montis. Ergo et arca noe non ad montes generaliter armenie delata est: sed ad montes tauri altissimos: quod araratum in unius campis. h **Assaraddon.** Glo. Qui misericordatores samariei ne tremanerent in cultu. i **Expo. Ca. XX.**

In diebus illis egrotauit ezechias: ne de miraculo triumpno extollere: vel quod non cantauit canticum domino post stragam hostium: ut mos erat: sic moyses Exo.

xv. a. et anna. i. Regl. ii. a. dauid. ii. Regl. xvij. a. delbora. Iudicij. v. a. Josephus dicit quod obtulit cum populo hostias sed non dignae gratias egit: quod inflatus erat in aio. k **Utaqz ad mortem:** secundum naturam inferiorum non sum dei ordinatione. l **Precipe domini tuum: id est dispone de domo tua quod disponenda sunt. q. d. fac testamentum tuum.** m **Ad parietem: ipsius porticus templi: iuxta quam iacebat siue succubebat: id est vertit se versus templi: ad quod ire non poterat: propter egredituram. Unde ad parietem domini sue: iuxta quam iacebat ad portandum liberius: ut non viderent lachrymam.** o **Demeter.** Hoc dicit tria quae exigunt ad salutem: scilicet fidem: cum dicit: In veritate. Charitatem: cum dicit: In corde profecto. Bonum opus: cum dicit: Et quod placitum est fecerim. Non est arrogatio: sed prudenter. Unde Glo. dicit: Grauis culpa est: hominem sibi arrogare: quod non est: Sic culpa nulla est: si humiliter dicat quod bonum est. Unde pingitur ut iusti et iniusti habeant verba similia: et in quod dominus ab his offendit: si eis verbis ab illis placat. Ecce pharisaei se iustificat in ope: Luce xvij. b. ezechias etiam in cogitatione. Unde ille offendit: inde iste deum placavit: cui confessione profectio: dominus non despexit: quem mox in peccato suis exaudiuit. Herba enim singulorum deus pensat ex corde ipsorum. Ex hac Glo. patet quod aliquis in necessitate potest rememorari bonorum que fecit: ad spem et conscientiam excitandam. Unde Rab. Felix conscientia que afflictio: tunc bonorum operum recordat. Hieron. Felix conscientia quam in tunc malorum potest recordari bonorum. Unde Ecclesiastes. In die bonorum ne immemoris sis malorum: et in die malorum ne immemoris bonorum: quoniam facile est coram deo in die obitus retribuere vincuius iuxta vias suas.

p **Placitum: Quoniam cotrius serpente enemus: et idola et vasorum templi repauit.** q **Fleuit itaque glo. propter promissionem domini ad dauid: quam videbat in sua morte peritura: quia nondum ezechias filium habebat. Promiserat enim dominus dauid: dicens: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Nam ut dicit Propterea post mortem eius manasses: cum duodecim annos regre cepit: Deponit ex quo pectori post terciam. t **Utaqz annuus concessus viro manassen est generatus.** s **Dauid prius tui.** Dauid nominatur ut sic ostendat quod missio facta dauid impleretur. Unde quod ipse fuit imitator dauid. t **Audi uia orationis tuae. Sime Zob. xij. c.** Quid orabas cum lachrymis: et sepeliebas mortuos: et derelinquebas praedictum tuum: et mortuos per die abscondebas in domo tua: et nocte sepeliebas ego obtuli orationem tuam domino. p. Preparatione cordis ei audiuit auris tua. Item:**

Ecce oculi domini super sustos: et aures eius in precibus eorum. Ita: Dixi: Profitebor aduersu me te. v **Lachrymam tuam. Osee. xij. b. Fleuit et rogauit eum in bethelemy inuenit eum et ibi locutus est nobiscum. x **Sanauit te. S****

quereret aliquis: i **In diebus illis egrotauit ezechias: fugato senacherebus egrotauit ezechias: sic expulsis temptationibus et deuiciis aliqui superbiunt: Quod significatur est.** j. Machab. vij. f. ubi legitur quod eleazarus interficiens elephantem sub eodem occubuit: Unde Glo. Sub hoste quem occidit mortalis: qui de culpa quam superat eleuat. Est igitur superbia egritudo: non querit enim membrorum sed capitum: quod sicut scriptum est: Ultra petit liuorum: prostat altissima venti. Et Gregorius. Superbia: nati de celestis metes sublimi in habitat: et sub cinere et cilicio latitans semper nittitur ad ortus proprios remeare. Isaiae. i. b. Omne caput laquidum est. Caput sicut plati ecclesie: cor: doctores: Illi languentur nisi merentur. Plus est languore quam merentur: quod quanto gradus altior: tanto causus gravior. ii **Precipe domini tuum. Domine in propria habitatione: Domini disponere est scientiam ordinare. Pater. xxv. d. Melli est sedere in angulo domus: quod cum inliere litigiosa est domino contumeliam.** m **Qui conuertit sa. suam te. Paries est carnis fragilitas. Conuertere ergo faciem ad parietem: est per misericordiam fratrum. Lament. ii. b. En ipso stat post parietem nostrum. Hostium die: quod assumpsit fragilitatem nobis comedens. Ipso stat post parietem nos citra: quod iam gloriam in mortalitatibus: nos autem adhuc mortales sumus. q **Fleuit itaque tecum. Quid sit utilis cordis fleo? h ostendit. Dixierat prophetus: Mortuus et non vivens. Fleuit ezechias et statim iubet prophetam nunciare eidem: x **Sanauit te. Supradictum. Regl. xvij. d. ex quo dauid dixit: Peccavi domino: statim audiuit a namthan: Dominus quoque trastulit peccatum tuum non moriatur. Hoc est quod dicit in psalmis. Misericordia et veritas obuiauerunt subi. r **Hoc dicit dominus deus dauid. Dauid commemorat hic prophetam: quod ipse speculum penitentie est. In humilitate et apparet in responsione michol: que dixit. i. Regl. vi. d. Quid gloriatur sicut hodie rex israel: discoperiens se ante ancillas servorum suorum: et nudatus est quasi si nudeus vnuus de scuris. Dixitque dauid ad michol: Aliuit dominus: quia ludus et vultus fiam plus quam factus sum. In iniustitudine: Quid paruit in semetipsa: allata de cisterna bethleem quam libauit domino. i. Paral. xi. d. v. Aduam dicitur.********

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018.

quereret aliquis: **M**unquid deus mutauit propositum suum: aur. ppheta mentitus est: qui dixerat super regem reuelatione domini: Morieris et non viues: Ad hoc dicitur quod verum est quod supra dixit: morieris et non viues: quod secundum causas inferiores moriturus erat: et hoc reuelauerat deus esaiæ: sed postea voluntate sua addidit annos. xv. annos vite regis. **E**t dicit Gregorius. **S**ed sententia mutat: non contumeliam. **B**ebi dicit Billeberus: Sætæta obem. intelligere sensu prophetæ. Et vide falsus dicere Billeberus: quod hec verba: morieris et non viues id est significat: et eundem sensum habet et ante et post. Solo. Sensus verborum tripliciter habet respectum. Unum ad rem significat: Alium ad vocem significantem: Tertiū ad intellectum audientis verbū. Primo modo mutatur est sensus verborum: quod res mutata sunt in se: sed non in dei consilio. Naturam enim que iam defecerat in rege: sciebat deus se reparaturum: ad orationem et lachrymas eius: et ira sententia: id est ipse res mutata sunt: sed non dei consilium. Secundo autem et tertio modo non est mutatus sensus verborum: quod in illis prophetis id est significat et intelligit quod ante. Sed iterum: **L**ux prophetæ legat in speculo gloriam mortuorum: scriptum erat in speculo: cum non esset verum. Et soluit: Ad hoc quod ezechiam esse mortuorum non erat ibi scriptum simpliciter: sed ezechiam esse mortuorum sum causas inferiores: et dicitur vero: et hoc vidit et legit prophetæ et hoc dixit: licet non expliceret hoc: Et ideo prophetæ non dixit falsum: quod dominus aliter ordinavit. Sicut si aliquid videret ceterum et diceret: Ille amplius non videbit: etiam si dei dispositio ille lumen recipiat: ille non esset mentitus: neque dicessem falsum sum intentionem suam. Sed iterum queritur hoies: Quid est prophetæ legere in speculo eternitatem: et quod ibi vides res: et quod sunt ibi res: Item aggrauat questionem dicitur: Esaias videt in speculo et predictum postea: Virgo pariet: esaias mortuo statim et christo non datur conceptus: queruntur: si possibile est christum non esse nasciturum: Et dicitur quod sic: quod dicit Augustinus. Possibile fuit deo alii modus liberatiois: sed nullus yuenientior nra misericordia sananda. Inde sic: Necesse est prophetæ hoc vidisse et dixisse: et hoc contingens quod dixit: ergo possibile fuit prophetæ dicere falsum: ergo falsum potest subesse prophetæ. Eadem est obiectio de fide abraham: qua creditur christum nasciturum: et eadem de hoc quod dixit dominus petro: Ante te gallus ceterum me negabis. Solo. horum reservatae disputationes: quod non est de lectione. **D**icibus tuis. i.e. diebus quibus vixit eteras sum causas inferiores et sum merita tua. Aliquam enim acceleratur homini mors: propter bonum suum. Sap. iii. c. Raptus est enob ne malitia imutaret intellectum eius. Aliquam propter pecatum suum. Ps. Viri sanguinum non dimidiabunt dies suos. Sic ezechias peccatum suis meruerat vitæ suæ durationem et mortem accelerationem: et tam sum numerum determinatum erat quod moriturus erat: et istis annis quibus iam vixerat: et plus vivere non posset: addidit dominus. xv. annos. **E**t Raba. Facti questio soluit quod nequam dies mortis singulis perfinita sit: sed sum voluntate dei: et ignorantia mortalium causis: vel vivat quod vel moriat: per certum cum non statuta mors necessitas differat: et propter mortem plurimos refuscitos legimus. **Q**uidam annos. Glo. quos non postulauerat. **E**t glo. sup. Esaias. xxviii. dicit: Non annos petiit: sed domino dimittit quod persistere vellet: Moverat salomonem donec placuisse: quod non petierat annos vite. iij. Reg. iij. b. **S**ed de manu regis. Glo. Cum vita regni securitas promittitur. **P**ropter me. i. mea gratitudo voluntate non exigentia meritorum vestrorum. **S**up vlcus. Quidam hunc: sup vlcus: Sed hebreica veritas habet: sup vlcus: quod magis proprie dicitur. Vlcus enim proprie nascit: vulnus pro infligere: ut dicit rabbi. Et

cōstat quod morbus regis non erat illatus: sed innatus. Quidam putant fuisse apostema: quod dicitur vlcus: cuius sanies in cutis superficie puocat: siccior: sicca: cibis et appositis supra vlcus. **S**ed Aquila et Symmachus et theodosius dicunt fuisse morbum regium: qui dicit lupus: cuiusque dulcia sumpta in potu vel cibo vel apposita corpori contraria sunt. Quod si fuit miraculosa fuit curatio: quod per contrarias res sanitatis restituta est. Si vero fuit vlcus vel apostema et non morbus regis natura lis fuit curatio: quod per appositionem siccatur: sicca: putredo iterio: fornicatio: exterior trahebat. **G**loria ut ascendet. Ad evidentiam huius notandum est: quid sit horologium achaearum quo factum: et quid appellatur linea: quid gradus: et quid sit umbra solis ascendere et descendere: et quid sit umbra crescere vel decrescere: et qualiter exponat sum diuersos expositores. Scindendum ergo quod horologium erat.

Addat diebus tuis. xv. annos. Nota quindenarius. **M**otu quindenarii stat ex septembre et octo. Septenarius significat septem opera miscendi quorum sex tanguntur Matthæus. xxv. c. Elestio: poto: cibo: tectu: do: visito: soluo. Septimus habet Tobit. iii. a. s. mortuos sepelire. Octonarius significat vitam perpetuam: quem post septem natus profecte dat a deo. Eccl. xi. a. Da partes septem: necnon et octo. Uel septenarius referit ad gratiam: quod dat in tempore: quod septem diebus agit. Octonarius referit ad gloriam: quod post septenarius videtur presentis dat electis. Ps. Bratiam et gloriam dabit dominus. Ps. 85. **A**fferte massam sicutum. Sicut propter dulcedinem significat pectus delectationem. Unum primi parantes de foliis sicutum secundum sibi picomata: quod fit quodque pectum suum excusare nimis per circumstantias: ut est iuuem: potest: nobilitas: divitiae: et huiusmodi. Dassa sicutum: gheries est pectus. Hec affert quod habet recordatur pectus: quod puocat omnem sanitatem in superficie cutis: quod recordatio pectus facit abominationem: abominationem confessionem inducit. Luc. xii. b. Ecce tres anni sunt ex quo venio querentes frumentum in sicutinea hac: et non inuenio: succide ergo illam. Sicutinea pectus est. Primus annus: ante legem: Secundus: sub lege: Tertius: sub gratia. In primo venit per patriarchas: In secundo per prophetas: In tercio per apostolos: et non fructum boni opis non inuenit: Succide ergo illam: mortem eternam cominando. Die dimittit illam: et hoc anno: et effodiatur circa illam: et mittit stercore. Quod beatissimus Gregorius. sic exponeit: Sicutinea sodum: dum mente carnalem increpamus: dum ad memoriam virtutis reducimur. Infructuosæ arboris copiæ sterco rū versamus: ut mala quodque recolat: et fetore pectus ad bonum allactus: in charitate pinguecat. **G**loria ut ascendet et ceterum. Notandum est primo mystice quod sit sol: et quod umbra solis: quid horologium: quod linea: xii. et quod sit umbra solis ascendere: et quid descendere. Sol est filius dei. **E**t Malachias. iii. a. Tobiis timetis bene. Et dicitur sol: quod calefacit et illuminat. Et umbra solis est christi humanitas: quod dicitur umbra: quod sit ex obiectu corporis ad solē: et quod refrigerat. **C**antus. iij. a. Sub umbra illius quem desideravi sedi. Horologium est sacra scriptura. Dicit enim quod si horologium: quod ibi legitur horum dei. Ita et de sacra scriptura. xii. horum dei spirituus leguntur. Joh. xi. b. Nonne. xii. horum sunt diei. Si quis ambulat in die: non offendit: quod lucem huius mundi videt. Dies est sol lucens super terram: hic est christus illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum. Duodecim horum sunt duodecim apostoli: et xii. virtutes per ipsos significantur. Petrus: fidei cognitio. Andreas: fiduciae pauli: opis fortitudine. Iohannes: gratiae solatio. Jacobus: luctator: perseverante lucta. Philippus: os lampadis: confessio. Bartholomaeus: filius subpedantis aquas: cordis contritio. Matthæus: donum festinationis: elemosynarum largitio. Thomas: abyssus: carnis mortificatio. Jacobus alpheus: fugitivus: mundi desertio. Thaddæus: apostolus principis et de monum inter

horologii erat quasi quidam discus semicircularis ad modum lineæ corniculatæ: in medio cuius affixus erat quidam stilus: qd dicit gnomon: a radice cuius extendebar in horologio. xij. lineæ eque distantes. xij. horas diei significantes: Et h dico finitam: Et ita tot erat ibi gradus qd lineæ. Tunc ipse lineæ vocantur gradus finitum hanc expositiōne. Et qd singulas horas diei umbra gnomonis descendebat de linea in linea pagrana vñquæc gradū. Quidam umbra gnomonis est supra primā lineā: tūc prima hora diei incipit: qd est supra secundā: tūc incipit secunda hora: et sic de alijs. Tunc pōt dici qd oriente sole umbra gnomonis qd venit supra primā lineā: tunc finita est prima hora diei: qd venit supra secundā lineā: tūc finita est secunda hora diei: et sic de alijs. Et huic sicut p̄sentit Symmachus. Unū Glo. Gradus symmachus itellexit in lineis horologij in quo ita erat extruci gradus arte mechanica: vt qd singulas umbra descendens horarum spacia terminaret. Erat autē hora diei decima qd Esayas h̄c loquebā regi: et umbra gnomonis descendebat in horologio qd decē lineas. Et dicit Esayas regi optionē signū: ut p̄ sc̄z vellit qd sol siue umbra gnomonis staret qd decē lineas immotus: vel rediret subito ad ortū: et iterum inchoaret diem. Ut rūibz aut fieret decē horæ adderentur diei. Juxta hoc qd sic exponit Ira: Vis ut ascēdat umbra gnomonis i horologio. iste unota in ascensu suo. i. in loco ad quē iam ascenderat tanto tpe quo solet umbra solis decē lineas in horologio ascēdere. Ascensus autē dicit p̄gressus umbrae de linea ad linea: sicut in numeris dicit ascensus p̄gressus de minori numero ad maiorem. Et sit iste ascensus in horologio finitum descensu solis: Progressus vero umbrae de linea in lineam: est ascensus eius.

Esa. 38. b.

a Aut ut reuertat: subito qd australē plaga qd venerat. i. in instanti ad ortū suū fera: iterū inchoās diē. Hoc expositiōne cōsonat hebreus: qd sic habet: Vis ut stet umbra decez lineis: an ut reuertat: In Esaya nō sit mētio de ascensu umbrae s̄ tm de reditu solis ad ortū. Unū ibi dicit: Hoc erit signū a dño: qd faciet dñs verbū hoc qd locutus est: Ecce reuerti faciam umbra linearū: qd quas descendebat in horologio achaç in sole retrosum decē lineis: et reuersus est sol decē lineis per gradus qd descendebat: Sed qd ascensu solis. i. p̄gressus ad occasū facit ascensu umbrae: id bñ tacuit esayas d̄ ascensu umbrae: satis exp̄mēs illū qd descensu solis. Sed quod stabit qd sequit b

b Facile est umbra crescere. x. lineis: Quia nō restabat in horologio nisi duę lineas: et duę horæ diei: qd dicit Glo. qd decima hora diei dixit hoc p̄pheta regi. Pretebas in cōsequēt videb̄ esse rūsio regis. Esayas enī quæsiat: Vis ut ascendat umbra decē lineis: an ut reuertat: Et rex dixit: Facile est umbra crescere decē lineis: Nec hoc volo ut fiat: sed ut reuertat decē gradibz: Si dicāt qd umbra crescere est umbra ī suo cremēto stare: sicut umbra ascendere est ēa in ascensu suo stare: tūc falsū est qd dicit: Facile est umbra crescere decē lineis: uno impossibile ī naturā. Ad h̄c pōt dici: qd umbra crescere id est qd umbra ascendere: qd a diversis diversimode exponit. Unū ista littera: Vis ut ascē. vni. x. li. tē. diversis modis exponit. Primo sic: Vis ut stet in ascensu suo tanto spacio qd posset decē lineas pagrass̄: Et r̄udit rex: Molo h̄c: qd facile est umbra crescere decē lineis. i. stare in cōmento suo spacio decē horarum. Et dicit qd facile ē: nō qd finitum naturā posset h̄ fieri: sed qd iam semel p̄stigerat: Iosue. x. c. Rediū h̄o solis nō dū acciderat: ideo illud qdī difficilius p̄legit. Hoc expositiōne s̄rl plana ē et vera finitum qd ascensu umbrae et p̄gressus qd lineas id est. Sc̄do sic exponit in Glo. Vis ut ascē. vni. x. li. id est decē horis p̄cedēt sole p̄cedēt iugum terræ: qd plagues boreales versus orientē: sicut quotidie p̄cedēt sol qd noctem sub terra: et sic cōpletis decē horis statim redēt sol ad locum ubi nūc est. Et sic fieret duplet miraculū: Unū qd semper dies est/sole lucēte sup terrā. Aliud qd in decē horis p̄trafūret spaciū duarū horarū residuarū diei: et spaciū duodeci horarū noctis: et spaciū decē horarū a manu usq; ad decimā horam:

qua venit esayas ad regē. Hoc noluit rex eligere: qd solē redire versus orientē qd plagues boreales sup terrā naturale est: Et singulis annis h̄ p̄tigunt circa festū sc̄ti Jobis ī insula tile: ubi aliquā dies est sine nocte. Unū Raba. dicit in Glo. Qui in insula tile: qd est ultra britāniā: vel in scytharū finibus degunt omniestate diebus aliquot videt quō sol ab occidente ad orientem humilius redēt. Nunq̄ hi qui interiora austri incolunt videb̄ solē p̄ meridianas plagues ad orientē ab occasu redire. Et h̄ est qd dixit rex: Molo ut hoc fiat: sed ut qd plagues boreales ascēdat umbra. i. versus orientē redēt sole p̄cedēt sup terrā: qd facile ē umbra crescere decē lineis. i. ascēdere p̄dicto modo. Facile quidē respectu sc̄z alterius partis: qd naturale est: illū autē nō. Tertio sic exponit: Vis ut ascēdat umbra decē lineis. i. ita tarde moueat p̄trāsēdo duas horas diei res duas qd interim x. horæ possent elabi: Et hoc faciliter est qd aliquid aliorū: et ideo noluit illud eligere esayas. Et hoc est: Facile est umbra crescere decē lineis: id est decē ho-

rarum spacio demonū intersectio. Simon obediens: ab renūciatio p̄pre voluntat. Matthias dono idigēs: p̄fessio paupertari. Dicē vi timū ḡdū ī descensu: s̄ certe p̄mū ī ascensu. Matth. v. a. Huius pes tē. Duodeci lineas horologij sūt: Per sex ascēdat umbra sol usq; ad meridiē: per sex descendat usq; ad occasū. Hoc sunt duodeci opa p̄cipua: qd dei filius in nostrā cognitionē decēdit. Sex in lege: sex ī euāgeliō. Tria p̄ma fuerū iusticie: alia oia misericordia: qd misericordia superaltat iudiciū. Iac. v. c. Primū fuit ī supbī luciferi detectio: Esas. xiiij. c. Sc̄dm ī ade p̄tō de padiſo expulsionē: Gen. iiij. d. Tertium ī diluvij inundationē: Gen. viij. Per p̄mū purgatiū est celum. Per sc̄dm padiſis. Per tertium totus mūdus. In primo vindicat supbia. In seconde gula. In tertio luxuria. Quartū fuit ī liberatio filiorū isrl: Exo. xij. Quintū ī legis datio: Exodi. xx. Sextū ī hostiū isrl extermiatiō: Numeri p̄ totū. Prima tria fuerū iusticie: h̄c tria vltima sūt misericordia. Per p̄mū op̄ misericordia p̄tēt seruit relaxat. Per sc̄dm ignoratiō teneb̄ fugat. Per tertium libertas securitatē reddit. Hoc sūt sex lineas siue ḡdū: p̄ qd ascēdit sol usq; ad meridiē: h̄uāne cogitationis. Sex alie sūt: p̄ qd descendat usq; ad occasū: p̄p̄tē passionis. Primū est christi incarnationis. Luc. i. c. Missus est āḡel gabriel tē. Sc̄dm ī circūcisio: Luc. i. c. Tertium baptisimi suscepit: Luc. iij. d. Quartū post famē tēptatio: Matth. iiiij. a. Quintū miraculo rū opatio. Sextū mortis p̄p̄tē. In p̄mo minorat est filius dei ab āḡelis paulo minus. In sc̄do multo minus. In tertio oēz ḡdū hūilitatē ī se ipseuit. Matth. iiij. d. Sic docet nos implere oēm iusticiā. In qdō diabolū supauit. In quinto fideles suos ī fide roborauit miraculis. In sexto ianuā padiſi reserauit. Ecce porta apta ē: Cōtēdite qd itare p̄ aḡustā portā: Matth. viij. b. ne cū sp̄ onsus cū sp̄ola intrauerit claudat ianuā: d̄cetero nō rebāda. Dic qd cū Zach. xj. a. Ap̄ libane portas tuas. Et r̄sideret dñs: Hoc porta dñi iusti irribut p̄ cā. q. d. qd pulsatis ad ianuā: soli recti intrabūt p̄ cā. Ecce gradus xij. qd qd umbra solis d̄scēdit usq; ad occasū. Et bñ dñi umbra sol et nō sol: qd sol diuinitatē occasū nesciēs: umbra humanitatis ī mortē emisit. Qd significat ī lege Leuit. xiij. a. p̄ duos p̄ seres: qd alter occidebat: alter viuus dimittebat ī leprosi mūdatione. Itē p̄ duos hircos Leuit. xvi. b. Per hos. xij. gradus d̄scēdit umbra solis ad occasū. Per alios. xij. reuersus ē sol ad ortū: Oris qdē sol: et occidit: et ad locū suū fuertis ubi qd renascēs: gyrat p̄ meridiē. Primum gradus est resurrectio: Ultimū ascēsio: Decē mediū sūt. x. ap̄aratiōes qd p̄ resurrectioē app̄uit amici suis. Primo Magdalene: Joh. x. d. Sc̄do mulieribz: Matth. fi. Tertio petro: Luc. vltio. Quarato duobz disciplis eūtibz ī emaus: Luc. vltio. Quinto. xij. aplis: Luc. vltio. Sexto aplis: Joh. xx. e. Septimo ad mare tyberiadis: Joh. xxi. Octauo ī galilea ī mōte ubi p̄stituerat dñs xij. aplis: Matth. fi. d. Nonō ī hierlē ī cēnaculo. xij. recū bentibus exp̄zoribz incredulitatē eoz. Mar. fi. c. Decimo ī monte oliveti: qd ascēdit: Luc. fi. g. Sc̄dm andreas. xiiij. erat lineæ qd sūt. xiiij. seniores. xij. veteres. xij. noui testamētū: de qbz Apocal. iiiij. b. In circūntū sedis. xiiij. sedilia ī supra thronos. xiiij. seniores sedētes: circūamicti sc̄olis alibi.

raru spacio duas horas diei peragrade residuas. I. facile est
vmbra procedere cursu suo naturali. Uel crescere dicit vmbra:
q; longiores sunt vmbre vespi: ut dicitur Ioh. vi. a. Andre
as ponit in horologio. xxiiij. lineas: inter q; facit duodecim
gradus: Erat enim linea sic disposita: In principio gradus erat
una linea: in termino
altera: et q; sol oriebat
statim vmbra stili erat
super prima linea: et q; veniebat vmbra super altera linea: tunc erat ter-
minata una hora: et statim sequatur alia linea
qua itabat vmbra sti-
li: et incipiebat secunda ho-
ra: q; terminata intrabat
tertia linea. Et ita gliber hora habebat du-
as lineas: una in principio: alia in fine: et gibus
sive spaciis inter duas
lineas erat spaciis vni-
horae. Secundum hanc dispo-
sitionem alio est linea: ali-
ud qd: q; tunc. xij. gra-
dus. et. xxiiij. lineas. Secundum
hunc est. **V**is ut as-
viii. x. li. i. subito fiat
trans. x. lineas: Et ita
sicut leuis estima disposi-
tio: et satis cuiusdam. **S**ed
objicit: Umbra gnomonis descendat in horologio. x. lineis
tm: b dicit textus: qd non fecerat sol nisi quoniam horas: qd est protra
Blo. Rab. q; dicit q; erat hora. x. qn. ppba dixit b regi. Itē
alia Blo. sup. **E**sa. xxxvij. Reuersus est sol p decē lineas et p
decē gradus a. r. hora ad primā. **S**ed ut reuertat re-
in instanti. Elegit autem ut reuertere sol p qd unde descendat.
Mā si staret: alicui cause naturali posset ascribi: Uel q; iam
factū fuerat hoc sub Josue. x. ideo signū elegit iudicium. **b**
Invoxit. i. rogauit. **R**eductus dñs: et subito. **D**ubius iā descendit. i. versus occidente venerat. Nota finis di-
versos diversimode dū ascensus vel descensus vmbre in horolo-
gio. Uno modo dū ascensus vmbre progressus de linea in linea: sic
dictū ē in prima expositiōe. Idē progressus dū et descendit. Secundum
b vmbra p. x. lineas ascenderat: et p. x. lineas descendat: qd idē
est. ascensus et ascensus ei in diversis respectib⁹. Ascensus ē ad
ad maiorem numerū linearum. Descensus ab oriente ad occiden-
tē progressus. Uel sic: vmbra gnomonis in meridie minima est:
In mane et in vespa maxima. Enī a mane usq; ad meridiē sēp
decrevit: et ita descendit: A meridiē usq; ad vespas sēp crescit:
et ita ascendit. Secundum b idē est decrementū vmbre et descensus: et
crescentū idē est qd ascensus. Secundum b dicit vmbra descendisse
x. lineis synecdochice: qd maiore pte. x. horar. i. sex horis de-
scenderat: et q̄tuor ascenderat. a. vi. hora usq; ad. x. Uel sic: sol
in zodiaco ascēdit usq; ad meridiē: de meridiē descendit usq;
ad vespas. Umbra enī dū in horologio ascēdere vel descendere
q; sol ascēdit vel descendit in zodiaco. Sol iā ascēderat usq; ad
meridiē: et descendat usq; ad. x. horā. i. q̄tuor horis. Secundum
b sic expone: Reductus vmbra p lineas qd iā descendat. i. q̄s
ipsa in descensu existēst: tūc transierat. Erat enim in decima linea
descendit ad occasum. Uel descendat: dicit respectu gnomoni.
Horologii enī ita dispositū fuerat: qd gnomus q; faciebat
vmbra superior erat ad vmbra quā faciebat: ut p̄t in virga affi-
xa parieti versus meridiē: Uel gnomus erectus esset in colum-
na: et paries esset p̄tra: i. quo essent lineas. **e** In tpe illo tē.
Ex hoc loco probat Blo. q; aliud est regnum assyriorum: aliud
regnum babyloniorum. Supra enī dictū ē q; mortuo seminacherib
rege assyriorum regnauit p eo asaraddon: et egrotauit ezechias
et recepit solitatem: reuerso sole ad ortum fere duplicato die:
Hic dicit q; illo tpe. i. in anno eodē quo hēc facta sūt: misit

berodach rex babyloniorum libros et munera ezechiae regi iuda
perēs ut ei soci esset et amic p̄tra assaradoch regē assyriorum:
Mā eo tpe rex medoꝝ et rex babyloniorum recesserat a monar-
chia assyriorum s̄b assaradoch. Principua tñ causa hui legatio
nis credit hēc fuisse: Chaldei vigebat in astronomia: neq; po-

terat inuenire fin artē
suā causam: quare fere
in duplī dies p̄tensa
fuerat: et tandem audierat
hoc esse factū p̄ hiero
solymorum rege: et misse-
runt nuncios ut scisciv-
taretur veritatē rei: q; cōpta miserū regi mu-
nera: ut honoraret ho-
minē quē honorauit/
rat deus eorū. s. sol quē
colebat: Et b ē: In il-
lo tpe tē. Berodach
baladan/duo noīa sūt:
sicut simon iohāmis. i.
filius. Usq; exponit se
subiugens: filius bala-
dan. Aliq; libri habent
maradach: vel mero-
dath qd iterptat ama-
ra. pacifitas. Blo. dicit
qd iste berodach fuit
pat nabuchodonosor
fin hebreos. f **L**e-
tat: elat? i aio suo. **y**

Paral. xxij. dū: Letat est ergo i aduentu legatorū et donatiōe
muneꝝ: et ḡtulatiōe sanitatis suę. s. Domū aromatū. i.
cellā pigmentariā: q. iij. Regū. ix. dicta ē neptora. Uel domū
aromatū dicit domū quandā in q; iacebat reges sepultū: cōdi-
ti aromatib⁹. Uel ut quidā volūt: domū aromatū vocat hic
domūcula quandā q; erat in tēplo seorsū: vbi thymia
ma et cetera spēs aromatū fuabat ad usus tēpli: vbi introduce-
re gētiles nefas erat. Secundum Epiphaniū dom⁹ erat lōgissima
quā fecerat salomō: cui adit⁹ occultus erat: longe a ciuitate/
ignor⁹ vniuerso pplo et plurib⁹ sacerdotib⁹: Ibi posuerat rex
aurū et argentū et aromata q; adiecta erat de ethiopia. In ea
erat tres ordines sepulchrorū. Primo: erat sepulchra regū:
Postea sepulchra pontificū. Tertio sepulchra p̄phetarū.
Hoc ergo secretū dauid et salomōis: denudauit ezechias gē-
tilibus: et ossa paterna cōtaminauit ex p̄sentia p̄phanoiū: id
ab ipso die factus est sterilis: ex quo sequitur q; peccauit in
facto illo. **S**; **E**ccl. xli. b. p̄ter dauid et ezechia et losia: oēs
reges cōmiserūt p̄ctū. Solo. Oēs aliq; peccauerūt. p̄ctō sc̄
idolatrię: isti nō. Uel alit: Oēs aliq; peccauerūt. i. p̄ctōres exti-
terūt respectu istoruꝝ: sicut Ezech. xv. f. dicitur: **M**ierlin iu-
stificasti sorores tuas in oībus abominatiōib⁹ tuis. **b** Au-
rū et argētū. Blo. Thesauros auri et argēti. **T**erribū. i.
res digna ꝑbo. Blo. Querit q; nō phibuerit dñs ezechia p
p̄phetā: ne ostēderef domus dñi alienigenis tē. Solo est: vt
nota fierēt q; erat in corde eius. i. occulta elatio mētis q; corā
dño peccauit: ad noticiā hoīn q; factum prauī opis pduceref.
k Quid dixerūt tē. Querit nō ignorās. Et q; ḡris b video/
vt ex p̄p̄tis verbis repēdat rex. **l** De terra lon. ve.
Blo. Lū supilio legēdū est. q. d. quāto terra lōginqꝝ vnde
venerūt: rato ego ḡtiosio: p̄ter q; venerūt. **m** Ad me.
Debuerat dicere: ad glorificādū dñi p̄signi magnitudine n.
n De babylone. Blo. Que in orbe potētissima est. Et vide
falsū: unno assyria potētior erat: q; ibi erat monarchia. Sol.
In illo anno recesserūt rex medoꝝ et rex babyloniorum a dño
assyriouꝝ: et iam cepat rex babylonie potētior esse. **o** **In**
domo mea. Blo. Lacet de quo verebat offendam: q; ostendit
erit eis cuncta q; haberet in p̄tate sua: inter quē p̄cipua
erat tēpli supellex. **p** **In** domo tua: Mō tuo sed patrū
labore quēlita. **q** **E**t erit eunuchi tē. **l** **o** **c** fabulan/
y 2

tur debet impleretur esse in daniele et sociis eius: quod captiui ducti sunt cum ioachim filio: id est nepote ioseph. i. xxiiij. d. Sed verius est ipsos non fuisse eunuchos corpe: sed mete. Sunt enim eunuchi: Natura: violencia: gratia. Tunc dominus Matth. xix. b. Sunt eunuchi quod omnes nati sunt: Et sunt eunuchi qui facti sunt ab homine: Et sunt eunuchi qui castraue sunt seipsopter regnum dei et ceterum.

Expo. La. XXI.

Ornuntur

et ezechias

as et ceterum.

De morte ezechiae: de re-

gno manasse filii eius:

et morte eiusdem. b

Cum patribus suis. ii.

Paral. xxxij. g. dici-

tur: quod sepulchrum est ezechiae

as super sepulchra regum:

quia ut dicit hic Blo.

A eius sepulchrum est ex-
celsius fabricatum: causa
pietatis: quod coluit deus.

c Manasses. Blo.

Eius tempore elias (ut tra-

dit hebrei) lignea fra-

gmedium fecerat: ei: quod pri-

cipes sodomorum appella-

uit eos: fratres ei in cri-

men quod dixerat: Tunc

dñs sedet supra solium ex-

celum: Esa. vij. a. Exo.

xxxij. d. deo dicente:

Nō videbit me homo ty-

uet. Tunc nota quod de isto

manasse dicitur Chrysost-

o. sup Matth. i. Eius

egrotasset ezechias / et

venisset ad eum elias:

vocauit ezechias ma-

nassen: et quod pater eius

re quod timeret deum: et

regnum regeret: et silla:

Et dixit elias: Vere

nō descendit spiritus tua in

cor eius: sed et me ipsum

oportet quod manu eius infe-

ci. Quid audiens ezechias

volebat filium suum inter-

ficere: dicens: Melius est

sine filio mori: quod tales

filiū relinquerent. Et post-

ea dicitur Chrysostomo. Le-

nuit autem viri eius elias

dicens: Irritum faciet

de consilio tuu hoc.

Itez Blo. Manasses

ad idola se pertinet et ab

ominationes: Locuto

dño ad eum: attendere

noluit: ideo vincitur ducatur

est in babylonem: Qui coagulatur ora-

vit dñm attente et ergit penitentiam valde: et exaudita est orea eius:

et eduxit eum in regnum suum: et cognovit manasses quod dñs ipse est deus.

Ergo post commissam scelera nullus de misericordia dei desperaret: sed

magis per penitentiam spem veniebat. d. **Juxta idola**

gentium. et ceterum. luxta idolas

i. Paral. xxxij. a. dicitur: Juxta abominationes gentium. e. Quoniam ad idola

a via propria sunt. f. Excellia. i. phana in excelsis. g. Dis-

sipauerat: s. xvij. a. h. Fecerat achab. iii. Regl. xvi. g.

eunuchi in palacio regis ha-

bylonis. Dixit ezechias ad

esaiam: Bonus sum domini que

locutus est: Sit tuus pax tveri-

tas in diebus meis. Reliqua

auctus sum ezechiae et ois for-

titudo eius: et quod fecerit pisci-

nus et aqueductus et introducerit

aquis in ciuitatem: nonne hec scri-

pta sunt in libro sermonum die-

rum regum iuda: C. XXI.

O **Ornuntur**

et ezechias

as et ceterum.

D **cum primis suis: et re-**

gnauit manasses fili

us eius per eo. Unde deci-

ans erat manasses cum regna-

re cepisset: et quod qdgit aqban

nus regnauit in hierusalem. Nomine

matris eius apollonia. Fecitque

malum in conspectu domini iuxta

idola gentium quod deleuit domus

a facie filiorum israel. Conuersus

est et edificauit excelsa quod

s dissipatus erat ezechias pater

eius: et erexit aras baal: et fe-

cit lucos sicut fecerat achab:

rex israel: et adorauit oem mili-

ciam celi et coluit eam. Ex-

truxitque aras in domo domini de-

qua dixit dominus: In hierusalem po-

nam nomine meum: et extruxit al-

taria vniuersaliter militie celi in

duobus atriis templi domini: Et

transduxit filium suum per ignem: et

bariolatus est: et obfusauit augu-

ria: et fecit phrythones: et haruspices

multiplicauit: ut ficeret malum coram domino et irritaret eum.

Possuitque idolum luci quem fe-

cerat in templo domini: super quod locu-

tus est dominus ad dauid et ad sal-

omonem filium eius: In templo b-

ut in hierusalem quae elegi de cun-

cis tribubus israel ponam nomine

et ceterum.

B **ornuntur**

et ezechias

as et ceterum.

S **ed primis suis quisque**

coluit

et ceterum.

Adorauit corpe. H. Militia. i. sole et luna et ceteros

planetas. L. Colavit mete. m. De qua: se domo. n.

bariolatus est: et fecit divinationes circa aras. Nec oia phi-

minationes illarum getum: nec iuueniatur in te quod lustret filium suum: aut

filia sua: ducet per ignem:

aut quod bartolos sciscite

tur: aut obseruet sonia

aut auguria. Nota: au-

gures sunt garnitum auctu-

atredet: baruspices

astrologi spectores: bar-

rioli fibrap spectores

circa aras: phrythones

vetriloqui: quod per spm

malignum loquitur. o

Possuitque idolum.

De hoc idolo quod ale-

fuerit: non bene scit: Sed

antuanus. sic expo-

nit: Fecerat idolum luci

.i. fecerat lucum in quo

sunt idolum et vocavit ido-

lum luci p. Sup quod s.

Supra getes. Supra dire-

rat: luxa getes m. o.

getes: Utruque verum est:

quod sile pectus genitum est

scilicet idolatria: Sunt in eo

de pecto p. peccauit et

In iudice: quod dignior

erat israel. q. d. Non sol-

ipse peccauit: sed etiam in

tempore regni suorum ad

idolatria recidaverat

et ipsa velut leni-

timidus. Et crux

avengit suorum fidei

et misericordia

et misericordia regni suorum

gitur de penitentia eius: quod vincitur fuit a rege babyloniorum et duxit eum in babylonem: et ibi tormentis afflicti intellexit hoc esse propter suis: et oravit ad dominum: et misericordia redixit eum in regnum suum: et tunc destruxit idola. **a** **In iudiciis** i.e. idolisi nituit: oia idola destruit. **Sol.** b **Quibus** i.e. quibus. **Eel** eadē dicunt idola: quod eiusdem. **baal.** c **Tetēderiq** ci. s. amō regi. **Io-** **sias fili⁹ ei⁹.** **Blo.** **Jo-** **sias oēz spurciā idolo-** rū emūdauit: et se in dei cultu strenue exercuit: sic de illo lōge aū p̄di- cū est p̄ p̄pham. Itē nota: iofas interpretatur sacrificiū domini: vñ salus dñi: vñ sortitu- do dñi. De isto iofas di Ecc. xlii. a. **Me-** moria iofie in cōpositi- one odoris facta ē op̄ p̄gnētarī: In omni ore q̄si mel dulcorabit et memoria: et vt mu- sica ē cōiuio vini. **De-** bocia iofia dicit Iosephus: q̄ quarto āno regni sui: q̄ erat duodecim annis etatis sue: pietate et iusticie mirabilē ē se demōstrā scip̄fū ab idolatria reuocabat: et opera prava velut semi- or emēdabat. **O** crauo anno regni sui: ciuitatē et totā p̄uinciā a cultu idoloz ita purgauit: ut nullū penitus vestigium sup̄set. Scruta- bat enim domos ne ali- qd latenter remaneret suspectū: Et in oī cau- sa iusticiā coluit tanq̄ aīe suę medicinā. **Di-** sit etiā in totā p̄uinciā ut vñquisq̄ offerret mūera ad tēpli repati- onē p̄ sua volūtate: et sp̄pōlit huic op̄i hel- coti sacerdotē magnū et amasiaz q̄ erat supra ciuitatē: et saphan can- cellariū templi: Et ita facta ē repatio tēpli fi- deliter et indilat. **T**re- decimo āno ei⁹ exor̄t̄ ē Hieremias p̄pheta re: et p̄phetauit vñq̄ ad euerſionem vrbis. xli. annis p̄ter illud ips⁹ q̄ p̄phauit ēgypto ē ta- p̄bnis: **Hiere.** xliiij. c. Incepit autē p̄phare cū adhuc puer esset: Enī cū mittereſ a dñod xix. **A.a.a.** et c. **Hiere.** j. b. Prophetauit̄ contra duas trib⁹ i.e. iudaę et beniamin. **Expositio.** La. XXII. **Cto anno** erat iofas et c. **Mō** declinauit et c. nō sup̄biuit ē p̄s̄pis: nec delect⁹ est ē aduer-

sis: Utrobiq̄ ius⁹. **f** **Abiit rex iofas.** s. g **Scribā.** i. cancellariū. **b** **Elade ad helchiam.** Quidā dicūt hūc helchiam fuisse patrē hieremis: s̄ n̄ ē verū. Mō enī legūt q̄ p̄ hi- remis fuerit sūm⁹ sacerdos: Uerūnī sacerdos. **Elī** **Hiero.** sup̄ q̄. Paral. xxxv. xl̄. q̄ arca fuit ē domo sellū/patrū hieremis/ p̄is ananeel viri oldē p̄phetisse: q̄ hitabat hierim in scda. **Hiere.** xxiij. b. Ecce ananeel fil⁹ sellū/patrū tu⁹/ vēiet ad te. **Garta-** tecta. i. ruinas tector. **k** **Lignarijs:** q̄ faciunt ligna. **Clementa-** rijs: q̄ cōponūt lapides ē muro cū cemēto. **l** **Infrupta:** muri. **m** **Mō suppūteſ.** i. nō exigat ab eis rō ex- pensarū: sed eoz fides cōmittat. **n** **Librū** legis. Forte arcā ape- ruit: et iuēit deuterono- miū: quē moyses fece- rat reponi in ea: Deut. xxij. et misit eū iofie p̄ saphan. **o** **In do-** mo dñi. i. tēpli. p̄ **Qd p̄cepāt fieri.** i. narravit q̄liter factū fu- erat qd ipse p̄cepērat fieri: q̄ **A p̄fectis:** sc̄s helchias amasia/ sa- phan. **r** **Scidit ve-** stimē. p̄ timore. Au- diuit enī maledictiōes scriptas in trāsgresso- res legl et crebras cō- miatiōes ē idolatras: q̄ ejecerat eos de tra/ sic eiecerat aī eos amor- rēos: et mirabat q̄ ad- buc essēt ē tra: et timuit imminere captiuitatē. **s** **De verbis.** qd. s. faciem⁹: q̄ nō legim⁹ ea: nec fecimus ea. **t** **Quia nō audierūt p̄res nři:** Et iō nec nos audiūm⁹. Si enī p̄es audissēt: narrasset filijs: iuxta illd. Deut. xxij. a. Interroga pa- trē tuū: et annūciabit ti- bi: maiores tuos: et di- cēt tibi v̄. **Ad oldā.** S̄ q̄re nō venerūt ad hieremias p̄pheta: Qui dā dicūt q̄ adhuc puer erat: neendum incepit p̄phare. S̄ b falso ē: quia hieremias incepit p̄phare. xiiij. āno iofie: et h̄ annus erat. xviij. Ideo dicūt alij: q̄ nō iuenerūt hieremias: et iō venerūt ad oldam: Uel forte adhuc nouus p̄pheta erat: et quasi nullius auctoritatis. **x** **In se-** cūda: id est in scđo ēbitū muroz: quē fecerat ezechias: vt le- git. q̄. Paral. xxxij. a. Triplici ēmūro vñ ēbitū muri/distin- cta erat ciuitas. In p̄mo manebat sacerdotes: In scđo p̄phē-

Libri quarti

In tertio popl. Olda igitur habitabat in secunda. i. in seculo abi-
tu muri siue pte. De quod dicit Sop. i. b. Vox clamoris a por-
ta piscium: et huiusmodi in scda. a. Clerba legis. i. ab eo comi-
nationes. b. Irritantes. i. ad iracundiam provocates. c. Suc-
cedet tecum. Siles responsonem dedit hieremias sedechies: quod mi-
serat ad eos phasur:

B Dicere. xxii. a. ubi dicitur:
Sic dicetis: In bra-
chio fortis et in furore et in
indignatione: et in ira gra-
di peccatorum habatores clau-
titatis huius. d. Non
extinguetur. i. ruina ir-
repabilis erit. e. Et in maledictu*m*. i. in
pena: vel in exemplu
penae: siue impunito-
nis: ut s. alii assumant
exemplum impuniti: et di-
catur: Ita contingat vo-
bis sic contingit iudicis.
f. Et ego audiuui.
Siles. iii. Reg. xx. g.
ubi dicitur: Factus est homo
domi ad bellam thesbe-
ten. dices: Nonne vidi
isti achab humiliatum co-
ram me: Quod humilia-
tus est causa mei: non idu-
ca malum in diebus eius. et
tunc non fuit vere peni-
tes: ut dicit Blo. sup
Ezechiel. g. In pa-
ce. Non videt hoc ve-
rū: quod ipse occisus fuit
a pharaone. i. xxiij. f.
Sol. Intelligendum est
in pace. s. populi et re-
gni non sua. Et est sen-
sus: Colligeri in pace:
id est auctoritate comina-
tiones evenient populo.
Vel in pace colligeris:
id est in brachio pacis expe-
ctatione. Sap. iiij. a.
Estimata est afflictio
exitus illo: illi autem sunt
in pace. h. Renun-
ciaverunt: nuncij. i.
Regi. s. ioseph. k.
d. Dixerat olda.
m. Militum: p. prouinciam.
n. Expo. La. XXIII.

A Scendit rex tecum. m.
rex: Nonne non audi-
re etiam minimas liras:
Mecum dominus papa alicuius
legit liras: s. semel (ut
dicit cantor Parisiensis) ad pates imperatoris legit liras eius:
et cardinales indignati sunt. n. Sup gradum: quem fecit sa-
lomon. o. Sedus percutit. i. oes copulit iurare: ut legem
moysi per oia custodiret. p. Corde. i. intellectu. q. Alia
i. affectu. r. Suscitaret verba: quod quasi mortua iacuerat:
quod nec legebant: nec ope ipseban. s. Montifex. i. sum-
mo sacerdoti. t. Secundi ordinis. i. minoribus sacerdoti-
bus. Primus ordo erat episcoporum: Secundus sacerdotum. Unus
in legenda beati diophyti legit: Elegit probatas psonas secundi
ordinis. Terter erat ianitorum. v. Et ianitoribus: quod erat

sunt ad eas. Et illa respondit eis:
Hec dicit dominus deus israel: Bi-
cite viro qui misit vos ad me:
Hec dicit dominus: Ecce ego ad-
ducam mala super locum hunc: et
super habitatores eius: oia vba
legis quod legit rex iuda: quod de-
relinquit me: et sacrificauerunt
dixi alienis irritantes me in
cunctis opibus manuum suarum:
Et succedet indignatio mea
in loco huius: et non extinguetur. Re-
gi autem iuda quod misit vos ut co-
suleret dominum: sic dicit: Hec
dicit dominus deus israel: Pro eo quod
audisti vba volumis: et per-
ritum est cor tuum: et humiliatus es
coram domino: auditum fomoribus: con-
tra locum istum: et habitatores eius:
quod videlicet fieret in stupore;
et in maledictu*m*: et scidisti vesti-
menta tua: et fleuisti coram me:
et ego audiuui: ait dominus: Id
circo colligam te ad presertim:
et colligerem ad sepulchrum tuum
in pace: ut non videatur ocli tui
oia mala quod introductus suis
super locum istum. Et renuncia-
uerunt regi quod dixerat. Qui
misit: et congregati sunt ad eum
omnes senes iuda et hierusalem.

La. XXIII.
Scendit rex tecum
domini et oes viri iuda:
renueruntque habitabat in
hierusalem cum eo: sacerdotes et
prophetae: et oes populorum: a quo
vlos ad magnum: Legitque cun-
ctis audiens oia vba libri
federis: quod inuenitus est in domo
domini. Stetitque rex super gradum:
et sedus percussit coram domino: ut
ambularet post dominum: et cu-

tertius ordinis. x. **Militum celi.** i. stellis et planetis: quod mul-
titudo domini in supernis: quod eorum cursu multa beneficia permaneant in terra
familia dei. Firmamentum enim non sibi sed miseri mouet: Stellarum
non sibi sed mihi lucet. y. **Mulierem.** i. vestigia serpentis
quem contriverat ezechias. s. xviij. a. rededit in puluere;

pter quod factum in p-
logo Soponis legis
ostias contrivisse serpe-
te. z. **Signis.** quod sunt
in codiaco: quod pagat
sol singulis annis. a.
Lucum. i. quod amari-
tatis arbores: quas
plantauerat iuxta pa-
stophorum: quas fecit
scindi et cobiuri. Sile
etiam fecit iudas macha-
bego. i. Machab. iii.
e. ubi dicitur: Elegit
iudas sacerdotes sine
macula: voluntate ha-
bentes i. lege dei: et mu-
dauerunt et tulerunt co-
taminatios in locum
immundum. b. **Sup**
sepulchra vulgi:
ubi solebant exercere
idolatria. c. **Effe-**
minatorum. i. sacerdo-
tum cybeles. d. **In**
domo dei. i. ista a-
triū templi. e. **Miro**
qibus. i. an quas vel
iuxta quod. f. **Quasi**
domunculas. i. pa-
piliones: in quibus mi-
nistrari faciebat sacrificia
sua: ubi forte erat
idola. Vel domuncu-
las vocat pannos: quod
texebant: ut ponerent
eos circa idola. g.
Cotamiauit. Fou-
te ossa mortuorum vobis
quod sparsum: vel liberaria
iuxta quod sunt in locis
abominabilis potius
quod venerabilis appa-
reret: Ista dicit Blo.
h. **Excelsa die scri-
ptura loca in collibus**
posita frondentibus: in
quibus demonibus immo-
labant: vel domo: locorum
amenitatem illecti: pra-
terdicti: relicto alta-
ri quod erat in templo: illo
oblatur confuebant.
Unus septuaginta in hoc libro
dicit de regibus minus

perfectis: Ut enim excelsa non abstulit. i. **Aras portarum.** i. a
erat iuxta portas iosephi principis non regis: alterus quod erat pan-
ceps ciuitatis. k. Ad altare dei in hierusalem: pro ioseph.
sacerdotes enim quod ministraverat in excelsis non audiebat ministra-
re in templo ad altare: propter ioseph. Unus de istis dicitur Ezech. xliij.
d. Non approximatibus ad me: ut sacerdotio fungatur inibz: ne-
quod accedet ad oem sanctuarium meum iuxta sancta sanctorum: sed por-
tabitur confusione sua et sclera sua quod fecerunt. Et non videt hoc
verum quod dicitur ezechiel: quod istra dicitur quod iostias occidit eos. Sol.
Quosdam occidit: et quosdam reseruavit: de quibus loquitur ezechiel.

Regum

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m
fīcā
k astar
chame
mēch
i ammō
stātua
pleun
tuor. i
i betbel
rat hie
peccare
lud exc
cōbus
cōver
pulch
g tñl
et cōbu
lur illu
p locu
p vēba h
tul' ille c
derunt
Sepulc
mit de u
q secuti
ait: Dun

in couall
mo cōsec
lā p ign
s qz equo
ude sol
nubuc
Altaria
cēnacu
ges w
manas
s plu dī
rit ind
i toto
q crā
pē m<br

a In cōualle. **Slo.** Vallis ennon est iuxta murū hieru-
salē p̄tra orientē; i q̄ fuit nem pulcherrimū siloe fōrib̄ irriga-
tū. Thophet siue thophet erat loc ī eadē cōualle; uix agrū
acheldemach ad austru siō. In thophet; qz loc erat angenis
sumus ibi solebat sacrificare dēmonib̄. Vallis ennon dī he-
braice gehennō: **Gē**

Tū dñs geben-

naz cognoscit; qz sic

in cōualle ennon q̄ ido-

lis seruerit; i ea pie-

rūr; ita p̄tōres ex pec-

cans dānabunt. **Tū**

Esa. xxx. g. thophet ī

fēmū apellat; dices:

Preparata ē ab heri-

thophet; p̄fida et dila-

tata; qz thophet dī lati-

tudo. **b** **Under ignē**

moloch. **i.** **Secretū**

moloch. **c** **Equos.**

Slo. Judei sup̄litio-

nib̄ gentiū se emāci-

pauēt; q̄ inter cetera

solē pingere vel face-

re simulacru solis; vt

puerū liberbē iuuenē;

qz nullū p̄scela seniū ī

cidit; q̄tide nouo nat-

ori. **Lui curr** et eq̄s

tribuunt; qz curru ig-

neō et equi igneis he-

lias rapit ē ī celū: **5.**

qz b. Qd̄ iter alia ī pa-

riete depictū vident;

et vicina nois deci-

punt. **Heilos em̄ grē**

ce latine sol dicit. **d**

Quos dederant.

Slo. In atrij templi

vomus dñi posito; cū

curru. **e** **Eredrā:**

id ē domuncula. **f**

B **Nathāmelech:** no-

men p̄pūi lanitoris.

Quidā tamē volūt q̄

melech est nomē ap-

pellaniū; et interpretat-

rex; qz iste nathā erat

princeps eunuchorū.

Alij dicit q̄ est; p̄pūi

nomē et erat binomi-

us; sic petr⁹ martin⁹.

Et fm̄ istas opinio-

nes nathā melech sūt

due dicitōes. **Sz** hie-

ro. in lib. de hebracis

nomib̄ dicit; q̄ est

vna dictio. **f. nathāme-**

lech

g **Destruxit**

rex. **Immo** ezechias.

Preterea: Nōne manasses destruxit oia q̄ penituit. **Sol.**

Ezechias destruxit et manasses destruxit oia; s̄ p̄fecte:

Tū iste iosias reliquias destruxit. **Sile** ī p̄logo Sophonię. Dicit

em̄ ibi q̄ iosias destruxit serpentē eñē. **i.** reliquias ei⁹. **h**

Mōtis offens. **iij.** **Regl. xi. b.** dictū ē q̄ salomō tria pha-

na costruxit ī excelsis; circa hierlin. **Tū** astarchē dē sido-

niorū. **iij.** Alterū chamos idolo moabitarū. **Tertiū**

moloch idolo amonitarū. Qd̄ fecit in mōte oliueti et regione

tēpli: Qd̄ plurimū displicuit dñs: **Tū** postea dict⁹ est mōs

sue locus offensionis. Sed ex hoc oris q̄stio; qz ibi dicas q̄

XXIII

circa hierusalem erāt excelsa: hic dī q̄ in hierlin erāt. Ad hoc
dicit qdā Slo. q̄ mōs oliueti ita vicin⁹ erat v̄bi ut ad iāam
prinere dicat. **Slo.** Idola dicunt offensiōes: qz vel in illis of-
fendit deus; vel offensionē et ruinā suis afferūt cultorib⁹.

i **Edificauerat salo.** Hic ostendit q̄ salomō de admissio-

idolatrię scelere/mūq̄

p̄fecte p̄gnituit. Si em̄

ve et p̄fecte penitūssz̄

satagisset ante oia ut

idola q̄ edificauerat/ d̄

civitate tollerent: t̄ n̄

in scandalū stultoz̄ (q̄

ip̄e; cū esset sapienti-

sum / ironice fecerat)

q̄ sapienter facta re-

linqueret. **k** **Asta-**

roth idolo. **i.** asthar

che dē sidoniorū: ut

legit. **iiij.** **Regl. xi. a.**

q̄ est iuno. **l** **Dol-**

luit; ossa mortuorum

sparges. **m** **Qd̄ se-**

cerat hieroboā. **iiij.**

Regl. xij. g. n **Et lu-**

cū q̄ erat circa altare.

n **Zulit ossa;** sacer-

dotū et falloz̄ pphe-

tarū. **o** **Locut** ē

vir dei: sc̄ addo. **ij.**

Regl. xij. a. **Lui** ti-

tulū cū legisset ī sepul-

chro: p̄cepit ne moue-

rent ossa ei⁹: nec etiaz

ei⁹ cū q̄ sepultus erat.

p **Clerba hēc:** id ē

re verbor̄. **q** **Cū**

ossib̄: ap̄hetē sensis.

r **Qui venerat de-**

sa, ad reuocandū eū.

s **In ciuitatib̄ sa-**

marię. Ezechias de-

struxerat idola ī terra

iuda tm̄: **sz** iosias etiā

in terra isrl̄. **t** **Qui**

p̄cepit oī pplo. **s.**

iuda: Et filios israel

q̄ captiuitate assyrio-

rū aliq̄ mō effugerāt;

conuocauit: vel qui

de captiuitate aliquo

casu redierant. **v**

Scriptū est: **Ero-**

vij. **t** **A diebus**

iudicūm. **ij.** **Paral.**

xxv. c. legit: a samue-

lis dieb⁹: q̄ tm̄ nō legi-

tur alicubi fecisse pha-

se: **Sz** hoc potuit fieri

vitio scriptoz̄: q̄ scri-

pserāt samuel p̄ salo-

monis. **Tū** illud idez

legit: in iosepho qd̄ ī paralipomeno. Pōt ḡ esse q̄ samuel fe-

cit phase/ q̄uis nō legat. Or̄ so iudices fecerūt phase/ certū

ē: qm̄ moyses et iohue iudices fuerūt/ q̄ fecerūt phase: Moys-

es in egypto: **Exo. xij.** Et in deserto: **Mose. ix. a.** Josue so-

fec̄ vltra iordanē: **Josue. v. c.** **y** **Silis illi nō fuit.** Ide

dictū est **Sz. xvij. b.** **Et vitrobz̄ excipit dauid:** et q̄re: ibi ex-

positū est. **z** **Quib̄ puocauit euī mā.** in q̄bus ppl̄s

imitab̄ ip̄m. **a** **A facie mea.** i. a terra p̄missionis/vbi

est facies mea. **b** **Nomē meū.** i. templū/ in quo inuoca-

bitur nomen meū. **Cel** nomen meū. i. cultus nois mei. **Tel**

nomē meū: qz dicebat ciuitas dñi. a In dieb^o eius. i.
iosie. b Cōtra regē assy. Audierat em eū iā debilitū:
qz medi et babylonī recellerūt a monarchia ei^o: et estimabat
qz defacili posset obtinere syriā: Et primo aggressus est regē
adremon: qz tūc regnabat in charchamis: quē occidit eodem
tpe quo iosiā: vt dicit

Blo. super. n. Paral.

xxxv. c In Oc-

cursum ei^o: p. libēs

ne trāsiret p iudeā: oc-

cisus est a sagittarijs

casu dū trāsiret o cur-

ru in currū. d Et

sepelierūt eū: Et

plāxit eū ois popu^o.

Sed adremō rex plā-

xit eū incōsolabiliter

cum exercitu suo. Un

Zach. xij. d. In die il

la magn^o erit planct^o

in hierlm: sicut plan-

ctus adremon i capo

mageddō. Tradit au-

tē qz occisus fuit iuxta

arborē / et fontē quen-

dā: qz statim aruerunt.

Hieremias etiā scri-

pit ei^o exeqas thre-

nos. s. lamētabiles: qz

bus vteban^o catores

et cantatrices sup ere-

quias iosiā: et longis

tpib^o post eos dē thre-

nos sup iosiā replica-

bāt. qz postea biere-

mias addidit alias la-

mentatiōes sup exci-

dio ciuitatis: Et scri-

pit eas qdruplici al-

phabeto: sic deplozās

qz tuor captiuitates:

Sub theglai phalasar: sub salmanasar: sub nabuchodonoso-

for: sub rito et vespasiano: Significat qz tuor captiuitates qz

bus diabol^o captiuitatā: Primā emē p delectationē: scda

qz cōsensum: tertia p opus: quarta per cōsuetudinē. De qbus

Elmos. n. a. Sup trib^o sceleribus moab: et sup qz tuor: nō cō-

uertā eū. Jōb. xij. e. Quatriduan^o iā fetet. Reliqz aut iosiā

tres filios: Heliachim: qz et iechonias dicit^o est primogeni-

tū. xxv. annoz. Deinde ioachac: qz et sellū dictus est Hiere.

xxvij. b. annoz. xxiij. Tertiu māthathiā/circiter. viij. annos.

Moraliter.

e Tūlitz^o. Joachac elect^o a populo terre: est platus ele-

ct^o ab amatorib^o frenorū: Qui ab eodē pplo inungif^o: cū p-

lat^o eoz: adulatioib^o acqescēs extollis. Proverb. j. b. Fili-

st te lactauerint ptores: ne acqescas eis. Dō. Oleū pecca-

toris nō ipinguet caput meū. Pharaō durit captū et vincū

ioachac i reblatha: qz iterptat mīla: siue multitudō: qz diabo-

lus hmōi pīlat^o qz adulatioib^o acqescit: multitudine cura-

rū decipit et inuoluit. Deinde duxit in egyptū: qz adulatio-

nē sequit^o cecitas mentis. Et hoc est qd legit Exo. x. qz post

locustas adulatioib^o securit tenebre cecitatis. f Heli-

achim primogenitū. g Mārtit^o nomē: vt mutatio-

nois esset signū subiectiōis. h Et duxit in egyptū: in

dolo sub spe hono: rādi eū in egypto. Sed cū venisset in reb-

latha: vincit eū: et vincū retrusit in carcere i egypto. i Ar-

gentū tē. Aurū et argentū dat pharaoni: qz facundia et fa-

plientia expedit in op^o diaboli.

j Expo. La. XXIII.

k In diebus eius tē. Nota iste ioakum. viij. annos

tributari^o fuit pharaoni regi egypti: qz fecerat eū re-

gem. Sed in qrto anno ioakum: cōp̄it regnare nabu-

chodonosor i babylone: qz victo rege egypti: tulit oia qz ei^o fu-

erat: ab amine egypti ysq ad euphratē: Et trāsies euphratē:

omnē syriā ysq pelusiu cōp̄it: ppter iudeā: qz in medio sita est.
Ilo autē āno. s. qrto anno ioakim: locut^o ē hieremias ad ci-
ues hierlm: dices: A. xiij. anno iosiā locutus sum vobis vba
dñi: non audistis me: ppterēa hec dicit dñs: Adducā seruū
meū nabuchodonosor sup terrā hāc: et sup oēs natiōes qz in

circūtu ei^o sit: et ser-
vient ei. lxx. annis. Et

cū impleti fuerit. lxx.
annis: visitabo sup re-

gē babylonie: et super
terrā chaldeoz: in qz in

lento auri. Regēcōz cōstituit

pharao nechao hēliachim fi-

s liū iosiā: p iosiā pīe ei^o: vē-
titqz nomē ei^o ioakim. Idor-

bo ioachaē tulit: et dūrit i egypt

ptū. Argēntū aut et aurū de-

dit ioakim pharaoni: cū in-

dixisset frē p singulos: vt cō

ferret iuxta hēceptū pharao-

nis: et vnumquēs fm vires

suas exegit: tam argētū qz

aurū de pplo terre: vt daret

pharaoni nechao. Eliginti-

quinqz annorū erat ioakim

cū regnare cōp̄isset: et. xij. an-

nis regnauit i hierusalē. Mo-

men matris eius cebida/fi-

lia phadaia de rumā. Et se-

cit maluz corā domino: iux-

ta omnia qz fecerāt patres

eius. C. XXIII.

T In dieb^o eius ascēdit

nabuchodonosor rex

babylonis: et fact^o est

ei ioakim seruus tribūs an-

nis: et rursum rebellauit cō-

tra eum. Immisitqz ei dñs

cepit ioakim: et ligas

uit eū: trahens eū secū in babylone: et nobiles cū eo. Sed in

via iposuit ei nabuchodonosor tributū: et remisit eū in bie-

rusalē: S obfides traxit secū: et pueros de semie regio: da-

nielez. s. et tres pueros. Hec cā breuitat^o ptermittū. q. Pa-

ral. xxxvi. Seruuit qz ioakim regi babylonis tribūs anis: et

audiuit qz rex egypti iterū repugnare volebat h̄ nabuchodo-

nosor: id negauit ei tributū. Tūc ascēdes nabuchodonosor

i hierlm: sub iure fedoris itrauit eā: Et rupto federe: occidit

ioakim: et an muros iussit eū pīci isepultū: sic p̄dixerat bie-

remias. Fortissimos etiā iuuenes occidit nabuchodonosor

cū ioaki: Et p̄stituit nabuchodonosor filū ei^o regē iudeā: io/

achin. s. iechonias: qz tribū mēsibus et decē dieb^o tm̄ reguit. Nā

cū recessisset nabuchodonosor: timuit ne ioachi memori: necis

pīne adhēreret egypti: et pugnaret h̄ eū: ideo redit et obse-

dit hierlm. S ad cōsiliū hieremias: egressus ē ioachin ad eū

cū mīre sua: et pīcipib^o. Et suscepit eū nabuchodonosor: āno

viij. regni sui: et tulit vniuersa vala aurea de tēplo dñi: et oēs

thessauros dom^o regie: et trāstulit i babylonia cū rege et matre

ei^o et pīcipib^o et artificib^o: circū. x. milia: Inter qz sunt mar-

dochē et hester: et ezechiel adhuc iuuenis. Isti qz sponte se

tradiderūt: pīpe dicunt trāsmigratio iude: Alij qz postea ca-

pti sunt p violētiā: pīpe dicunt captiuitas iude: Ab hac trās-

migratio: i. viij. āno nabuchodonosor: incipiūt qdā nūcere

lxx. ānos captiuitatis. i. Joachim. Nota: ioachi qz ē nomē

pīpū pīs: scribis pīm: qz nomē filii sui: scribis pīn. Un Blo.

Nomē ioakim aliter scribis et describit i designatione pīs: qz

et hēliachim: alit cū filii significat: qz et iechonias. m. Tribus

ānis seruire pharaōs ē corde/ore et ope: diabolo fa-

mulari. n. Immisitqz tē. Contra illos qui repugnat na-

buchodonosor: id ē diabolo: imittit dñs. i. immitti permittit:

latrūculos chaldeoz. i. occultos morū iracundie et fero-
citas. Chaldea interpretat feror. et latrunculos syrię. i.

latrētes morū supbie et abitiois. Syria em̄ sublimis interpretat-

et latrūculos moab. i. occitas temptatioes de amore et libe-

lumatioē parētū. Moab em̄ interpretat dō p̄ce. et latrūculos

amō. i. motus ire et
avaricie aut etiā luxu-

rie. Amon em̄ interpretat pp̄ls murmurās. ecce ira: vel pp̄ls ini-

quā. ecce avaricia: vel pp̄ls inutilis. ecce lu-

turia. a Latrūcu-
los. Videat autē inue-

re q̄ latrūculi occidēt
ioaki. Sed dicim⁹ q̄

latrūculos vocat bo-
stis q̄ nō fuauerūt si-

dē. Un̄ glo. dīc: Hūc
refert ioseph⁹ a nabu-

chodonosor: infectū/
et an̄ muros hierusa-

le plectuz: et insepu-
tū: De q̄ pdictū fuit:

Sepultura asini sepe-
lieut: Hiere. xxij. e.

b) Cōtra iudam:
om̄e. s. c) Dōcta-

ma. in q̄b⁹ pp̄ls imi-
tabit eu adhuc. d)

Sanguinē inno-
dē. pp̄bas: quē effu-
dit. s. manasses: et etiā

ipse ioakin. Triā p/
phet̄ q̄ arguebat eu

de petis suis: reduxit
de egypto: ubi fuga-
uerat eu: et morte tur-

pissima iterēt̄ eu: vt
legit Hiere. xxvi. g.

e) Dormiuit: id est
morm⁹ ē. i. occulus ē.

In corpe ist⁹ ioakī
oculis inuēta fuerunt

signata: et nomē ido-
liq̄ colebat codana-

cer: p̄tra legē. Levit.
xit. f. Nō incident car-

nes vestras: neq̄ figu-
ras aliq̄s et signata-

faciel̄ vob. Ḡz nun-
qd Ap̄s fecit p̄ legē:

Gal. vi. d. Stigmata
iesu iugiter t̄. Sol.

Sunt signata vanę

supsticiois: hec phi-
bet lex: Sunt et signa-

ta vere religiois: hec
apla habuit. Pretea:

Stigmata sunt cha-
racteres diaboli. Un̄

Apoł. xii. d. Faciet
om̄es pusilloz et ma-

gios: diuites et pau-
peres: liberos et fuosi-

bie characterē in ma-

nib⁹ suis dexteris: aut i frontib⁹ suis: et ne q̄s possit emere aut

vendere: nisi q̄ heat characterē be. t̄. f) Ioaki: quē mat-

thē. i. b. vocat lechonā. Et nota q̄ noīe lechonē ibi intelligi-

tur uterq̄ ioachim. i. pater et filius: aliter nō inuenires: tres:

iii. tessaredecas. i. quer q̄ttuordecim. Lessata: idem est q̄d

q̄ttuor: Decas: idē ē q̄d decē. Un̄ vna tessaredecas: idem est
q̄d vn̄ q̄ttuordecim: nūc: sic dicit⁹ a q̄ttuordecim: sic senari⁹
a sex. Un̄ glo. dīc ibi: Scda tessaredecas terminat̄ in filio io-
sif: Tertia icipit a filio heliachim. g) Trib⁹ men. et. x. die/
bus. Glo. Mō ap̄l⁹: qr̄ erat impl⁹. P̄s. Un̄ sanguinū nō dī
mediabit̄ t̄. b) Pa-
ter el⁹. s. heliachim.

g) In tpe illo: quo
regnauit iunior ioa-
chin. k) Egres/
susq̄ ē ioachi: illie-
re. xxix. l) Anno
octauo. Hiere. xl.

dicitur. viij. Hoc. i. sol-

uet. m) In capti-
uitate: que. s. dicitur
trāsmigratio bablylo-
nis Matth. i. b. n)

Et oēm arti. Rab.
Fabros armorū tol-
lit chaldei: cū demo-
nes eos q̄ sacra eloqa-
norūt: scelerib⁹ obrui-
unt: vt dicere bona q̄
didicerūt erubescant.

j. Reg. xiij. d. Faber
ferrari⁹ nō erat i isrl:
Eauerat em̄ philistei

id est demōes: ne he-
brei facerent gladium
aut lāceā: ad repugnā

dū. Inclusores: sūt vi-
ri claustrales: q̄ seipso
in claustro: q̄si gēmā

i auro icluseūt. Eccl.
xxij. a. Bēnula car-
būculi i ornamento au-
ri. Itē inclusores sūt

q̄ alios includi admo-
net. Proverb. xx. c.

Aurū et multitudō gē-
marū: labia scī. Illos
libenter captiuat dia-
bol⁹: q̄ pōt dici inclu-

sor: q̄ gēmas in me-
tallo icludit. o) Lō

stituit mathanā.
Glo. q̄ fil⁹ fuit ioseph
frater ioakim.

Expo. La. XXV.

p) Actū est aut̄ anno. ix.

q) Rēgni ei⁹ mēse. x. decia

die mēsis: venit nabu-

chodonosor rex babylonis/
ihe et oīs exercit⁹ ei⁹ i hierlm:

et circūdederūt eā: et extru-

xit i circūtu ei⁹ munitioes:

r) Et clausa est ciuitas atq̄ val-

lata: vsq̄ ad. xj. ānū regl se-
dechie. ix. diē mēsis. Pre-

valuitq̄ famēs i ciuitate: nec

erat pāis pp̄lo fr̄. Et iterru-

vta ē ciuitas: et om̄es viri bel-

latores nocte fugerūt: q̄ viam

porteq̄ est iter duplice mūz
ad hortū regl. Porro chal-
dei obsidebāt i circūtu ciui-

ricordium coixerunt filios suos: facti sunt cibi earum: in con-
tritione fili⁹ sion: hoc est in obsidione hierusalē. v) Om̄es
viri bellatores: sunt pdicatores: qui
nocte fugiunt: quando in aduersitate deficiunt. Porta vero
est pdicatio: q̄ viam ad bene operandum docet: et ingressum

Libri quarti Regum La. XXV

P. 103. regni celorum apit. Duo muri sunt duo testamēta. Porta igit̄ est inter duos muros: q̄n p̄dicatio munis auctorit̄: tib⁹ vtriusq; testamēti: **Vixit illō Ps.** De medio petrarū dabūt voces: Et i codicē: Inter mediū mōtū prāsibūt aq. **a** Fūgit itaq; nocte: p̄forato muro ciuitatē. Uel melius: Per portā q̄ est inter duos muros: vt dī Hiero. lī. b. b

B **Solitudinis:** hierochōtine. **Merle-** cut̄ ē: qz qdā p̄fugi nūcīauerūt exercitū q̄ rex fugerat. **d** **Regē** sedechia. **d** **Judi-** cū: qz iustū in eo ex- erciuit iudicū: vt dicit Glo. dices eū ingra- tū fuisse p̄cepti ab eo imperij: r̄ q̄ munificū hostiliter egisse: r̄ de- ferasē in deū. **Ande** Ezech. xvii. d. de ipo dī: Qui dissoluit pa- ctū: nūqd effugiet.

C **Oculos ei⁹.** s. se- dechiae dicens: Da- gnum de⁹ habēs odio nequiciā tuā: tradidit te mibi. **f** **Effodit:** p̄ ea. **g** **Addurit:** r̄ cū eo iosephē filiū sa- rai sumi sacerdotis.

Ezech. 16. c. **s** **Dense qnto:** capta ē ciuitati. aia: qz p̄teachū moysi: iunium vel qnq sensus: custo- dire neglexit. vii. die qz requie sabbati non fuavit: Uel qz septem p̄ctis mortalib⁹ se sub- lecit. **b** **Septima**

Dicte. 27. d. die. Contra: Hiero. lī. a. dī: Decima die mēsis. Sol. Septima die ihoaata est succē- sio: r̄ decima die con- sumata: et ita vtrūq; verū est. **i** **Gpe est ann⁹. xix.** Contra: Hiero. lī. g. dī: Hste ē p̄ls q̄ē trāstulit na- buchodonosor: anno vii. iudeos tria milia r̄. xxii. In āno. xvii. nabuchodonosor trāstulit de hierusalē aias octingētas. xxxii. An- no. xxii. nabuchodonosor/nabuçardā magister militie trāstulit iudeoz aias septingētas. xlvi. Ibi nulla mērio fit de. xix. āno. Ad eundētiā igit̄ hōr̄ r̄ cōsumūlū Motādū: q̄ nabucho- donosor ter irrult in hieralim. Primo q̄n occidit ioakim maio- re/filiū iosiē. s. in. vii. anno regni sui. Scđo: q̄n captiuauit io- achin minorē: et matrē ei⁹. s. in. vii. āno regni sui. i. nabucho- donosor. Tertio: tpe. s. sedechiae: q̄ negauerat ei tributuz: et tūc obseedit hieralim. Porro rex egypti egress⁹ ē de egypto: vt dī Hiero. xxxvii. a. q̄s solut⁹ obsidionē: Et recellit nabu- chodonosor a hieralim: in occursu ei⁹: et fugauit ei⁹: et de syria coegit exire: Et remāsit nabuchodonosor i reblatha/mēse. q̄ xv. die mēsis. Decimonono āno nabuchodonosor: misit na- buchodonosor p̄ncipē militie suę nabuçardan obsidere hie- rusalē: vt legis Hiero. lī. c. Itē notandum est q̄ ille nabucho- donosor: miles egregi⁹ fuit regis assyrioz: et ob strenuitatē

suā dedit ei rex assyrioz regnum babylonie: vel forte cōmi- sit: Et statim sublimat̄ ic̄cepit aspirare ad monarchiā: et ce- pit rebellare ī dñm suū: et tandem p̄ualuit: et obtinuit monar- chia: ipse: et filiū ei⁹ post eū: v̄s̄ ad balibasar: q̄ fuit sext⁹: et vi- timus rex babylonis. Nec sūt duę monarchię assyrioz: et ba-

byloniōz: sed vna: Et

p̄mo era sedes regni

in assyria: postea i ba-

bylonia. Possit q̄ cō-

putari āni nabucho-

donosor triplicis: iux-

ta tres star⁹ ei⁹: Ibo-

est: vel a tpe q̄n p̄mo

sublimat̄ ē i regē: vel

a tpe rebelliois: vela-

tpe monarchię. Et cū

tres fuerū translatiōes

iudeoz i babylonē: vt

dī Hiero. vi. g. P̄ia

fuit. vii. āno nabucho-

donosor: In h̄ nullā ē

cōtrarietas. Scđa fu-

it ī āno. vii. nabucho-

donosor: sic hic dicas:

Sed Hiero. vii. g. dī

q̄ fuit. xvii. Et sol-

uis cōtrarietas: q̄ i h̄

libro cōputat̄ āni na-

buchodonosor: a tpe

monarchię: in hierem

fuit. xix. āno nabucho-

donosor: vt dī in hoc

libro. Hiero. vii. g.

dī q̄ fuit. xxii. Et sol-

uis: Quia i h̄ libro cō-

putant̄ āni a tpe mo-

narchię: in hierem

so a tpe rebelliois: et

ita nibil occurrit con-

trariū. **k** **Reliquā**

aūt̄ po. p̄tē. Per re-

liquā p̄tē: notat̄ illos

q̄ erāt de ciuitate: Re-

liquā vulg⁹ vocat̄ il-

los q̄ venerant de ca-

stris in hieralim: ad re-

fugiu. **l** **Remāle-**

rat: a trāsmigratiōe.

m **Et p̄fugas. I-**

ludicos qui trānfuge-

rant ad regem baby- lonis: **n** **Trānsi-**

tulit: in babylonem.

o **Olūnas:** q̄ erāt

3. Beg.

i medio portic⁹. s. booq; t lachim. Glo. Colūnas ereas: et ba- ses: intelligim⁹ doctores: q̄ sonoritate p̄dicatiois: et fidei fir- mitate: debent alios sustentare: Mare em̄neū: baptisimū la- uacru: vel cōpunctionē lachrymarū. Nec q̄dēs oia chaldei spūales: p̄ iertiā magistroz: dōmo dñi auferre intūm: et cō- fringere. **p** **Tullas:** qb⁹ verrū pauimēta: et mūndant. q̄

Q **ue au. 7c. i. aurea p̄ se: t argētea: q̄ se delata fuerū: et sci- ref: q̄ aurea esset: t q̄ argētea. **M**ō erat pō. cr̄s. s. p̄ mili- tudine vasoz. **s** **Triū cu. lī. Regi.** vii. c. dī. v. cubitor al- titudinis capitellū vnu: et. v. cubitor capitellū alterū. **t****

Mūnū. i. sumū. **v** **Scđom.** i. scđi ordis. **t** **Danito-** reg: q̄ s̄t tern⁹ ordo mīstratiū ī tēplo. **y** **Eyroes.** i. nouos milites. **z** **Hēs du.** i. iohannā filius chareec: saratas: icco- nias: Hiero. xl. b. Qui effugerat aliq̄ mō: et inter gētes finiti- mas latuerat: vel i latibul. Fuerū etiā ibi mīli de. x. tribub⁹:

Exilic Poſilla dñi Iugonis

Beccadūmū i chrosto plus 2

Cardinali: libū Paralipō

Iber iste greci censetur

ba tucr. Hebrei ver- verba ānū. L. bromi- bibl. ut oīz Hieronymi

ſta ſte a principio mūdi

placit ſu fedecbia faciā: in quā ter- cit ſe 36 vero ibi trāstulit hie- ronimū: p̄tē dōmāni epi: Qui

reverentē dōmāni epi: Qui

reverentē dōmāni epi: Qui

Prologus auctoris

quibus grauis erat cohabitatio samaritorum. **a** **H**israel: vir magnus: qui dum obseruit hierusalem euasit: et fugit ad regem amonitarum. **b** **M**ercusserunt: in volo: cum dormiret post prandium. **c** **T**ramigratiois ioachim minoris. **d** **A**chae. xij. s. martio. **e** **E**ulmerodach: filius nabuchodonosor maioris.

f **N**abuchodonosor ei
ille qui captiuauit regem
iuda: duos habuit fi-
lios: Nabuchodonoso-
r: minoris: qui ut dicit
megastene: fortitudine
artuum: et actuū magni-
tudine herculē trascē-
dit: Et tribus annis tyru
obsedit et decē mēsib⁹
ut dicit diocles. Zena
meradach: licet quodam
dicat eulmerodach fi-
lius nabuchodonosor
minoris. Iste eulme-
rodach: ut dicit histori-
cus Dani. vij. Rubri-
ca: Catalogus regum
babylonis: in diebus
electiōis paternis: mul-
ta gestis impiis: et pa-
tre restituio: accusat⁹
est apud eum: Qui mi-
sit eum in carcere cum ioa-
chim rege iuda: ubi
fuit usque ad mortem fra-
tris sui nabuchodonoso-
r: minoris: qui suc-
cesserat patri suo na-
buchodonosor maiori.
Cum igitur cepis-
ser regnare eulmero-
dach: eleuauit ioachim
qui socius habuerat in
carcere: Timēque ne
periret: q̄d in carcere
erat: et resurgeret: q̄d de be-
stia redierat in hodie: ut dicitur Dani. liij. g. cōsuluit ioachim: Ad cu-
m cōsilii cadaver p̄sis effossū diuulit in trecetas p̄tes: et de-
dit eas trecetas vulturib⁹: Et ait ad eum ioachim: Nō resurget
p̄i tu⁹ nisi redierint isti vultures in ynu. Iste eulmerodach
habuit tres filios. s. Egressarii: qui et regusar dicit⁹ est: et la-
bosardeni: et nabari: qui et balthasar dicit⁹ est: Ad quē post
fratrum obitū: deuolutum est regnum: Qui fuit ultimus rex ba-
bylonis de genere nabuchodonosor: Nam ipm interficerunt
cyrus et darius: et translata est monarchia ad persas et me-
dos: ut legi Dani. v. g. **f** **B**enigne. Fecit eum sibi cōmēsa
le oibus dieb⁹ virtus sue. **g** **D**oluit thronū tē. i. cōsti-
tuit eum secundū sibi. Et sic impliuit cōsilii hieremie.

Explicit Postilla dñi Hugonis sup libros Regū.

I Reuerēdissimi ī christo p̄ris et dñi dñi Hugonis
v. cardinali ī libru Paralipomeno: Prologus.

Liber iste grece censetur paralipomenon. i. ver-
ba dierū: Hebreate vero: dibre haiomim: id ē
verba anorū. Chronicus em̄ est liber iste totū
biblię: ut dicit Hieronym⁹: qz cōtinet qdā ge-
sta fere a p̄ncipio mūdi usq̄ ad babylonicā ca-
ptiuitatē: sub sedechia factā: in qua terminat⁹ ē liber regū: si-
cut et iste. Istū vero libru trāstulit hieronym⁹ de hebreo ī la-
tinū: ad petitionē chromati ep̄i: Quis autē se p̄serit ignorat⁹:
Annūmerat tū inter agiographa: licet iter apocrypha rect⁹
ponere. Hebrei em̄ in tres ordines diuidunt libros veteris
testamēti. In legē: in prophetas: in agiographa. In lege: po-

in Paralipomenon

nūt qnq̄ libros moysi. In prophetā ponit octo. s. Josue: iu-
dicū: samuel: malachim: esaiā: hieremiam: ezechielē: et rū.
pphas. In agiographis ponit nouē libros veteri testamē-
ti q̄ supsūt. s. Paralipomenon: esdrā: hester: iob: dauid: tres
libros salomōis. Alios libros q̄ supsūt vocat apocryphos. s.

iudith: libru sapientie: ecclesiasticum: tobias: libru machabeorum: et pastore. illi dicuntur apocryphi: qz auctor ignorat⁹. S̄ qz de ve-
ritate non dubitat: ab ecclesia recipiunt ad instructionē morum: potius qz fidei defen-
sionē. Si autē neqz au-
tor neqz veritas scire
tur: nō recuperentur:
Sicut liber de infan-
tia saluatoris: et de as-
sumptione b̄tē virgi-
nis. Liber iste post li-
brū regū ponit: qz cō-
municat cū eo ī mate-
ria: et qz est supplemē-
tū illius. Que em̄ ibi
mīn⁹ dicunt: hic aliqz
supplēt. Sed cum lib-
er regum agat de y-
trocis regno: id ē iuda
et israel: in hoc libro
tm̄ d̄ regib⁹ iuda agit.
Prēpōt̄ autē Esdrē:
qz finis hui⁹ libri idē
est cū p̄ncipio esdrē.
Dividit autē liber iste
in duos libros. In p̄-
imo agit de regno da-
uid p̄ncipalē. In scđo
de alijs regib⁹ iuda: a-
dauid usq̄ ad ultimū
sedechia. Primus lib-
er in duas ptes diui-
ditur. In p̄ma pte text⁹ generatio ab adā usq̄ ad dauid. In
scđo p̄sequit⁹ auctor: de regno dauid: et gestis eiusdē. Tū tam
patet materia hui⁹ libri: et ordo et mod⁹ agēdi: et etiā titul⁹.
Utilitas vero magna ē teste Hiero. qz sine libro h̄ nō p̄t bi-
bia sciri. Est autē et p̄uata utilitas. Chromati em̄ ep̄i: vidēs
antibochēnā et cōstatinopolitanā ecclesiā: et iter has medias
ecclesiās diversis vti trāslatiōib⁹: et corrupti: maxime circa
ppria noīa psonarū et locoy: et noīa nūleroy: rogauit hiero-
nymū: ut hūc libru de hebreo trāsferret in latinū. Qui acq̄e-
scēs petitioni ep̄i: duos p̄misit plogos. In primo excusat se
apud chromati ep̄i: dicēs ridiculous fore: si sup q̄ttorū trā-
latiōes. s. lxx. Symachi: Aqle: Theodotōis: quītā addere
p̄sup̄sister: Et qz tm̄ ille corrupte erat: cit⁹ acq̄euī facere qd̄
rogauit chromati⁹. In scđo plogos r̄ndet hieronym⁹ dōmonis
et rogatiō ī p̄ncipio: captas eoy beniulētia: a sollicitudine: qz
mīlū laborauit: ab hūilitate: qz magistrū h̄e voluit. In scđo
pte excitat attētione: assignās utilitatē et modū agēdi. Hiero-
nym⁹ ē p̄mo oīdēs hoc opus nō esse superfluum: ait:

Eiusdē Reuerēdissimi ī christo p̄ris dñi Hugonis tē. Prologorū sancti Hieronymi ī libru
paralipomenon Expositio.

Sep̄tuaginta. tē. b. **H**urq. i. corupta.
Ab eis. i. a septuagīta. k. Clersa de hebreo.
l. Editio. i. trāslatio. m. Octūlume. nō adū-
lat hieronym⁹: s. sanctitati et sapientiē p̄matū istū
ostendit. n. Impelleres. i. cōpelleres: precum instantia.